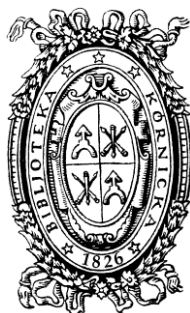

POLSKA AKADEMIA NAUK BIBLIOTEKA KÓRNICKA

Sprawozdanie z działalności w 2021 roku

Kórnik, marzec 2022 r.

I. WSTĘP

Rozpoczynając sprawozdanie z działalności PAN Biblioteki Kórnickiej za rok 2021, należy najpierw wyrazić żal w związku ze śmiercią w 2021 r. dwóch wielkich Przyjaciół naszej Instytucji, członków Rady Naukowej PAN BK: Pani Profesor Pauliny Buchwald-Pelcowej (1934-2021) oraz Pana Profesora Henryka Olszewskiego (1932-2021). Ich nieocenione zasługi dla Biblioteki Kórnickiej zostały omówione w dwóch obszernych nekrologach w najnowszym *Pamiętniku Biblioteki Kórnickiej*.

PAN Biblioteka Kórnicka rozwijała się niezwykle dynamicznie w ostatnim roku, mimo iż był to bardzo trudny czas dla naszej Instytucji. Był to drugi rok pandemii, co bardzo negatywnie odbiło się na dochodach własnych Biblioteki; ogromnym wyzwaniem dla naszej Instytucji okazały się gwałtowne podwyżki cen energii, zwłaszcza gazu (o 593 %). Ten wzrost cen wstrząsnął finansami Biblioteki Kórnickiej i na razie nie widać końca kryzysu w tym zakresie.

Wśród sukcesów PAN Biblioteki Kórnickiej należy przede wszystkim wymienić prowadzenie ważnych inwestycji, które – wszystko na to wskazuje – zapewnią przynajmniej na kilkanaście lat przestrzeń magazynową dla bibliotecznych zbiorów. Wielkim sukcesem było - mimo wielkich przeszkód biurokratycznych - uzyskanie zezwolenia na budowę tzw. dużego magazynu w Pałacu Działyńskich i realizacja I etapu tej inwestycji w bardzo krótkim okresie do końca roku budżetowego. W czasie tych prac zupełnie ponadplanowo, w ramach prac koniecznych, usunięto wiele powojennych (!) prowizork w zakresie fundamentowania ścian Pałacu Działyńskich i w ciągu kilkutygodniowych niezwykle ofiarnych prac, zrekonstruowano (*de facto* wybudowano na nowo) główną kanalizację Pałacu Działyńskich, która - jak się okazało - była całkowicie zrujnowana.

W Kórniku kontynuowano (etap 2 i 3) renowację przyziemi zamkowych; ostatecznym celem tego wieloletniego programu jest zapewnienie na przyszłość stabilności konstrukcyjnej całego Zamku Kórnickiego.

Spośród *stricto* bibliotecznych sukcesów w 2021 r. należy wymienić zakup księgozbioru po śp. prezydencie RP na uchodźstwie Kazimierzu Sabbacie. Kolekcja ta liczy łącznie 7281 wol. nowych druków i czasopism. Zakupu dokonano dzięki pozyskaniu dotacji celowej ze środków Polskiej Akademii Nauk (135 000 zł). Kolekcję tę tworzą dwa cenne zbiory: (1) ok. 2 400 woluminów wydawnictw powstałych i wydrukowanych na emigracji oraz (2) ok. 1 200 woluminów wydanych za granicą książek w języku francuskim, angielskim, rosyjskim, niemieckim i hiszpańskim. Zakup tej kolekcji nie umniejszył „tradycyjnych” corocznych zakupów Biblioteki Kórnickiej, spośród których należy przede wszystkim wspomnieć o nabyciu 16 rzadkich poloników z XVI wieku.

Wśród licznych prac bibliotecznych konieczne jest wymienienie wprowadzenia do zbiorów przez Dział Gromadzenia niezwykle cennej spuścizny po prof. Bronisławie

Baczko, a także opracowanie, głównie przez kierowniczkę Działu Opracowania Zbiorów, mgr Monikę Małecką, setek rzadkich pozycji ze spuścizny prof. Stanisława Alexandrowicza.

W 2021 r. rozpoczęliśmy opracowanie nowej polityki zarządzania zbiorami bibliotecznymi; koordynuje ten proces doktor Aleksandra Losik-Sidorska, Bibliotekarz Systemowy, a wcześniej główna realizatorka projektu europejskiego, w ramach którego stworzono Platformę, której zadaniem jest zintegrowanie opracowywania i prezentowania zbiorów bibliecznych i danych naukowych PAN Biblioteki Kórnickiej.

Na koniec we Wstępie trzeba wspomnieć o przekazywaniu zasobów bibliecznych PAN Stacji Naukowej w Rzymie do Biblioteki Kórnickiej. Pierwotnie planowano „wieczyste” przekazanie tych zbiorów, obecnie – gdy okazało się, że nie zezwalają na to przepisy włoskie – zbiory te uzyskają status tymczasowego depozytu, w celu – po zapewnieniu odpowiednich środków- pogłębionego ich opracowania i częściowej digitalizacji i renowacji.

II. SPRAWY ORGANIZACYJNE

1. COVID-19

Ze względu na stan pandemii i obostrzenia wprowadzone przez Rząd RP, wynikające z rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2, praca w Bibliotece Kórnickiej w pierwszej połowie roku (do 7 czerwca) realizowana była częściowo w sposób „zdalny”, przy czym na miejscu należało wykonywać pracę w wymiarze 80% czasu pracy (od 4 maja – w wymiarze 50% czasu pracy).

Do 4 maja nieczynne były czytelnie oraz muzeum w Zamku Kórnickim. Po uruchomieniu zwiedzania wprowadzono ograniczenia co do liczby gości.

W Bibliotece Kórnickiej obowiązywały zasady związane z reżimem sanitarnym, konieczność odkażania rąk, stosowanie maseczek zasłaniających usta i nos.

2. Rada Naukowa

25 marca 2021 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Naukowej Biblioteki Kórnickiej (RN) w kadencji 2021-2024. Spotkanie odbyło się w formie zdalnej (link do spotkania: <https://meet.psnc.pl/bkpan>). W posiedzeniu udział wzięli: prof. Małgorzata Dąbrowicz, prof. Józef Dobosz, prof. Andrzej M. Jagodziński, prof. Tomasz Jasiński, prof. Barbara Judkowiak, dr Zbigniew Kalisz, dr Jan Maćkowiak, prof. Przemysław Matusik, prof. Henryk Olszewski, prof. Marzena Szmyt oraz dr hab. Magdalena Biniś-Szkopek.

Swoją nieobecność usprawiedliwili: prof. dr hab. Paulina Buchwald-Pelcowa, prof. Tomasz Jurek, prof. Witold Molik, prof. Tomasz Naganowski, prof. Wojciech Suchocki, dr hab. Artur Jazdon, dr hab. Barbara Wysocka.

Prof. Tomasz Jasiński otworzył zebranie przekazaniem informacji, że Anna Walczak oficjalnie zrezygnowała z członkostwa w RN PAN BK. Równocześnie powiadomił również zebranych, że prof. Tomasz Jurek zdecydował się wycofać z funkcji przewodniczenia RN PAN BK.

Na posiedzeniu w głosowaniu zdalnym wybrano na przewodniczącego RN prof. Józefa Dobosza, prof. Jacka Kowalskiego na wiceprzewodniczącego RN, dr hab. Magdaleny Biniś-Szkopek na sekretarza. Od strony informatycznej nad głosowaniem czuwał pan Błażej Betański pracownik Poznańskiego Centrum Superkomputerowo Sieciowego.

Na posiedzeniu RN prof. Jasiński przedstawił sprawozdanie z działalności Biblioteki Kórnickiej za 2020 r., omawiając najważniejsze punkty. Podkreślił trudności jakie w

funkcjonowaniu biblioteki wywołała pandemia – spadek liczby turystów, wprowadzenie pracy zdalnej w bibliotece. Jako ważne dla biblioteki wymienił ostateczne zamknięcie i rozliczenie projektu unijnego z programu Polska Cyfrowa „Cyfrowe udostępnienie zasobów Polskiej Akademii Nauk - Biblioteki Kórnickiej”. Prof. Jasiński podkreślił, że biblioteka pozyskała w ostatnich latach kilka spuścizn, m.in. księgozbiór Instytutu Slawistyki PAN; trwają prace nad pozyskaniem cennego księgozbioru Stacji Naukowej PAN w Rzymie; zakupiona zostanie spuścizna po Kazimierzu Sabbacie. Profesor podkreślił, że przybywanie materiałów związane jest z koniecznością zwiększania przestrzeni magazynowej. Profesor poinformował uczestników spotkania, iż w ramach ostatniej weryfikacji oceny parametryzacyjnej czasopism naukowych Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej zwiększył liczbę punktów z 20 do 40.

W dalszej kolejności spotkania zastępca dyrektora BK Katarzyna Woźniak, omówiła przeprowadzone w roku 2020 inwestycje i remonty (elewacja Zamku Kórnickiego, rewitalizacja przyziemi Zamku, remont ściany w oficynie „Australia”, zakończenie budowy windy w Pałacu Działyńskich, budowa tzw. małego magazynu w przyziemiu Pałacu) oraz przedstawiła plany na rok 2021.

Rada Naukowa przyjęła sprawozdanie jednomyślnie.

Członkowie RN pozytywnie zaopiniowali wnioski o awans zawodowy pracowników BK, których sylwetki i osiągnięcia omówił prof. Jasiński.

Awansowani zostali:

- a) na stopień starszego kustosa:
  - mgr Mikołaj Potocki
  - mgr Monika Małecka
  - mgr Aleksandra Losik-Sidorska
  - dr Edyta Bątkiewicz-Szymanowska
  - dr Aneta Falk
- b) na stopień kustosa:
  - mgr Grzegorz Kubacki
  - mgr Adam Fludra

3. Kadra Biblioteki

Skład osobowy

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Bibliotece Kórnickiej zatrudnione były 64 osoby, w tym 2 osoby na urloпах macierzyńskich (61,5 etaty); 59 osób zatrudnionych było na pełnym etacie, 5 osób pracowało w niepełnym wymiarze czasu pracy (lista pracowników w zał. 1).

W okresie ruchu turystycznego do obsługi muzeum zatrudniano dodatkowe osoby przez zewnętrzną firmę lub na umowę zlecenie.

Zatrudnienie według stanowisk (stan na 31.12.2021)

ogółem w osobach	pracownicy naukowci												pozostali pracownicy	
	ogółem		profesorowie		w tym: czł. PAN		profesorowie		adiunkci		asystenci			
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
64	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	42

Aleksandra Losik-Sidorska uzyskała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie historia (z wyróżnieniem). Tytuł rozprawy doktorskiej - „Nowożytnie inskrypcje sepulkralne duchowieństwa gnieźnieńskiego”.

Magdalena Biniś-Szkopek otrzymała nagrodę za osiągnięcia naukowe rektora UAM za rok 2021.

III. FINANSE

PAN Biblioteka Kórnicka była finansowana z dotacji budżetowych ujmowanych w części 67 budżetu państwa. Biblioteka na podstawie decyzji Prezesa PAN w roku 2021 otrzymała:

1) dotację podmiotową (§ 2570) – na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o PAN w wysokości 5.017.530 zł, w ramach której do dnia 31 grudnia 2021 roku wydatkowano kwotę 5.017.530 zł, w tym na wynagrodzenia i pochodne 4.254.444,96 zł; do zwrotu przypada kwota 0,00 zł;

2) dotację celową na inwestycje – na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3 ustawy o PAN w wysokości:

w § 6220: 1.403.000 zł, w ramach której do dnia 31 grudnia 2021 roku wydatkowano kwotę 1.403.000 zł; do zwrotu przypada kwota 0,00 zł,

w § 6560: 135.000 zł, w ramach której do dnia 31 grudnia 2021 roku wydatkowano kwotę 135.000 zł; do zwrotu przypada kwota 0,00 zł;

Największe koszty związane są z opieką nad zbiorami – są to koszty związane z wynagrodzeniami pracowników, koszty związane z gromadzeniem, konserwacją, zabezpieczaniem, digitalizacją i archiwizacją zbiorów oraz koszty związane z realizacją zadań inwestycyjnych.

Wykonanie planu finansowego za 2021 rok

Wyszczególnienie	Wykonanie na 31.12.2021 r.	w tym: pozycje rozliczone w ciężar dotacji budżetowej (wydatek)
1	3	4
PRZYCHODY OGÓŁEM	9 308 216,91	6 555 530,00
Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	1 105 139,17	x
działalność naukowa, w tym:	0,00	x
gospodarka mieszkaniowa	139 362,41	x
wynajem pomieszczeń i powierzchni	273 480,90	x
pozostałe niewyspecyfikowane w punktach od 1.1. do 1.10. (w tym saldo z tytułu tworzenia rezerw)	692 295,86	x
Pozostałe przychody, z tego:	1 273 500,48	x
pozostałe przychody finansowe	1 133,00	x
darowizny	304 789,76	x
przychody stanowiące równowartość amortyzacji sfinansowanej dotacją	630 907,73	x
pozostałe przychody operacyjne	336 669,99	x
Dotacje z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z tego:	6 929 577,26	6 555 530,00
dotacja podmiotowa	5 017 530,00	5 017 530,00
dotacja celowa na inwestycje	1 538 000,00	1 538 000,00

inne dotacje celowe	374 047,26	
KOSZTY OGÓŁEM	8 070 992,64	5 017 530,00
Amortyzacja, w tym:	979 100,56	
amortyzacja od środków trwałych zakupionych z dotacji	630 907,73	
Wynagrodzenia, z tego:	3 629 878,82	3 425 564,19
osobowe finansowane ze źródeł krajowych	3 509 783,06	3 379 865,19
bezosobowe finansowane ze źródeł krajowych	120 095,76	45 699,00
Składki na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń osobowych i bezosobowych	570 439,76	402 074,59
Składki na Fundusz Pracy od wynagrodzeń osobowych i bezosobowych	54 126,38	48 512,60
Zakup towarów i usług, z tego:	2 616 785,01	1 102 173,62
zużycie materiałów	414 409,52	267 108,58
zużycie energii	630 770,24	169 752,20
usługi remontowe	694 997,89	15 853,59
pozostałe usługi obce	870 122,16	649 459,25
wartość sprzedanych towarów i materiałów	6 485,20	
Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0	0
Pozostałe koszty, z tego:	220 662,11	39 205,00
podatek od nieruchomości i opłaty z tytułu wieczystego użytkowania	7 514,00	
koszty podróży służbowych	2 460,52	
ubezpieczenia	350,00	
odpisy na ZFŚS	104 244,76	
odpisy na PFRON	42 953,00	39 205,00
pozostałe niewyspecyfikowane w punktach od 7.1. do 7.7. (w tym saldo z tytułu tworzenia rezerw)	63 139,83	
Środki na wydatki majątkowe, z tego:	1 633 685,02	1 538 000,00
inwestycje budowlane	1 498 685,02	1 403 000,00
z dotacji celowej	1 403 000,00	1 403 000,00
z projektów badawczych		
ze środków własnych	95 685,02	
zakupy inwestycyjne	135 000,00	135 000,00
z dotacji celowej	135 000,00	135 000,00
z projektów badawczych		
ze środków własnych		

Dane z tabeli RS-PF-JO „Wykonanie planu finansowego za rok 2021”; z tabeli usunięto punkty, które nie dotyczyły Biblioteki.

*Darowizny: Fundacja Zakłady Kórnickie 314 721,38 zł (w tym 8904,82 zł na czwartki Literackie, pozostałe dofinansowanie prac remontowych)

*Inne dotacje celowe - Gmina Kórnik 100 000,00 zł; Starostwo Powiatowe w Poznaniu 274 047,26 zł

★

IV. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA BIBLIOTEKI KÓRNICKEJ

1. Bibliotekarz Systemowy

Stanowisko bibliotekarza systemowego w Bibliotece Kórnickiej zajmuje dr Aleksandra Losik-Sidorska. W 2021 r. prowadziła prace nad Platformą BK w zakresie rozbudowy funkcjonalności, w tym podegranie wersji 2.0, nadzorowała przenoszenie baz muzealiów z wersji testowej na produkcyjną.

Przygotowała zestawienie materiałów do skanowania kolekcji kartografii i planów architektonicznych; rozpoczęła proces archiwizacji dokumentacji z Działu Udostępniania. Dr A. Losik-Sidorska przygotowała stronę na potrzeby Infokiosku. Prowadziła również prace koncepcyjne nad wystawą on-line oraz w zakresie funkcjonalności WordPress i połączenia z Platformą BK.

2. Gromadzenie zbiorów. Sprzedaż wydawnictw

Dział Gromadzenia Zbiorów zajmuje się zakupem, wymianą międzybiblioteczną oraz przyjmowaniem i selekcją wszystkich darów do zbiorów bibliotecznych. Dodatkowo zajmujemy się także sprzedażą wydawnictw Biblioteki Kórnickiej. Trzyosobowym działem kieruje dr Tomasz Zuzek.

2.1. Gromadzenie zbiorów

Zgodnie z obowiązującym statutem Biblioteka gromadzi zbiory poprzez kupno, wymianę i dary. Tradycyjnie już uzupełniano księgozbiór o druki polskie i czasopisma z XIX w. i z początku XX w. (aż po okres II Rzeczypospolitej). Z nowości gromadzono czasopisma i książki naukowe polskie i obcojęzyczne o profilu humanistycznym, a w szczególności wydawnictwa źródłowe, pamiętniki i wspomnienia, regionalia oraz opracowania historyczne. Zbiory kupowano w księgarniach, hurtowniach, antykwariatach oraz na aukcjach. Księgozbiór zwiększył się w 2021 r. o 12830 **wol.**

W roku 2021 na zakup zbiorów Biblioteka przeznaczyła 344 271,14 zł

Zbiory biblioteczne według źródła nabycia zwiększyły się następująco:

	2020		2021	
	Liczba wol./jedm. inw./ szt.	Wartość w zł	Liczba wol./jedm. inw./ szt.	Wartość w zł
Zakupy	1990	185 163,14	9108	344 271,14
Wymiana	375	16 125,00	196	9 795,00
Dary	2828	90 042,00	3389	234 850,00
Wytwory własne	231	79 879,48	116	59 799,44
Muzealia	34	6 463,00	21	5 550,00
Razem:	5458	377 672,62	12830	654 265,58

Zakupy	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	4859	233 994,28
Czasopisma	4219	32 004,86
Stare druki	26	69 982,00
Rękopisy	3	6 790,00
Grafika	1	1 500,00
Razem:	9108	344 271,14

Czasopisma 4219 wol., w tym prenumerata 401 wol.

Wymiana	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	127	6895,00
Czasopisma	69	2900,00
Razem:	196	9795,00

Dary	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	2892	211 555,00
Czasopisma	463	18 275,00
Stare druki	3	3 100,00
Rękopisy	2	300,00
DŹS – druki ulotne	12	110,00
Widokówki	2	60,00
CD ROM	1	30,00
Kartografia	14	1420,00
Razem:	3389	234 850,00

Wytwory własne BK	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	7	210,00
Czasopisma	9	270,00

Mikrofilmy	64	26 654,00
CD ROM	22	32 535,44
DŹS – druki ulotne	14	130,00
Razem:	116	59 799,44

Muzealia	Ilość	Wartość w zł
Monety	20	5500,00
Medal	1	50,00
Razem:	21	5550,00

ZAKUPY

Wszelkie nowości nabywane były w hurtowniach księgarskich, księgarniach, a także bezpośrednio u wydawców w kraju i zagranicą, sugerując się najkorzystniejszą ceną książki. Brakujące tytuły, które nie były już dostępne w księgarniach ani u wydawców, kupowane były w antykwariatach polskich i zagranicznych. Zbiory specjalne nabywane były na aukcjach antykwarycznych, które odbywały się wyłącznie online za pośrednictwem portali aukcyjnych. W 2021 r. wzięto udział w 10 internetowych aukcjach antykwarycznych na terenie kraju, gdzie uzupełniono zbiory o 26 starodruków (w tym 16 rzadkich Poloników z XVI w.), jeden rękopis oraz 104 nowe druki i czasopisma.

PRENUMERATA

Większość krajowych czasopism (miesięczników, kwartalników i roczników) zakupiono za pośrednictwem spółki „Garmond Press S.A.”. Pozostałe periodyki prenumerowane są bezpośrednio u wydawców. Łącznie w prenumeracie bieżącej nabyto 401 wol.

WYMIANA

W 2021 roku Biblioteka kontynuowała wymianę książek z innymi instytucjami. Przygotowano 9 spisów dubletów książek i czasopism, wysłano 104 paczki z 758 dubletami do zamawiających je bibliotek i archiwów. Przejrzano 64 spisy dubletów z innych bibliotek i pozyskano do zbiorów drogą wymiany publikacje w ilości 196 wol. W ramach wymiany wysłano także 171 paczek z nowymi publikacjami Biblioteki Kórnickiej do bibliotek krajowych i zagranicznych.

DARY

W roku sprawozdawczym Dział Gromadzenia wprowadził do zbiorów spuściznę prof. Bronisława Baczko z Genewy, łącznie 2349 akc. Pozostałe pojedyncze dary otrzymano od autorów ofiarowanych publikacji, osób prywatnych oraz instytucji. Prof. Janusz Byliński z Wrocławia ofiarował do zbiorów 95 książek oraz swoje archiwum

naukowe. Tradycyjnie liczne dary otrzymaliśmy od dyrektora Biblioteki Kórnickiej prof. dra hab. Tomasza Jasińskiego – wprowadzono 74 akcesje, czasopisma z CEJSH – 71 akcesji, jak również dar od ks. dra Szczepana Kowalika z Radomia – 43 akcesje.

2.2. Najciekawsze nabytki roku 2021

Jednym z najciekawszych nabytków 2021 r. jest księgozbiór po śp. prezydencie RP na uchodźstwie Kazimierzu Sabbacie. Kolekcja ta liczy łącznie 7281 wol. nowych druków i czasopism. Zakup był możliwy dzięki pozyskaniu dotacji celowej ze środków Polskiej Akademii Nauk (135 000 zł). Bardzo cenne było także nabycie 16 rzadkich Poloników z szesnastego wieku. Niektóre z tych starodruków posiadają oryginalnie tłoczone skórzane oprawy z epoki. Cennym uzupełnieniem kórnickiej kolekcji dyplomów królewskich był także zakup na aukcji dokumentu wystawionego i własnoręcznie podpisanego przez króla Henryka III Walezego.

Zakupione w 2021 r. Polonika z XVI w. w kolejności alfabetycznej:

- *Anthologia diaphoron epigrammaton palaion, eis hepta biblia deremene : Florilegium diversorum epigrammatum veterum, in septem libros divisum*, [Geneve] : Excudebat Henricus Stephanus, 1566.
- Calepino Ambrogio; *Calepino Ambrogio : Dictionarium undecim linguarum [...]* *Dictionarium undecim linguarum [...]*, Basileae : Sebastian Henricpetri, 1598.
- Cicero Marcus Tullius; *Epistolarum, ut vocant, Familiarium libri XVI. Denuo, collatis non paucis venerandaenfadei [...]* Lugundi : Apud Seb. Gryphium, 1550.
- Eber Paul; *Calendarium historicum conscriptum. A Paulo Ebero Kitthingensii, Vitebergae* : Excudebat Iohannes Crato, 1571.
- Erasmus Roterdamus; *Modus orandi Deum*, Lugduni Batavorum Ex Officina Ioannis Maire; 1641.
- Froissart Jean; *Le premier [second, tiers, quart] volume lequel traite des choses dignes de mémoire advenues tant es pays de France, Angleterre, Flandres, Espagne que Escoce at autres lieux circonvoisins T. 1-4*, Paris : Antoine Cousteau, 1530.
- Groicki Bartłomiej; *Vstava płacey v Sądów w Prawie Maydeburskim, tak przed Burmistrzem a Raycami, iako przed Woytem, nowo uczyniona*, Kraków : Lazarus Andree, 1559.
- Guyse Jacques; Wauquelin Jean; *Croniques et annalles de Haynnau. T. 1-3 w 1 wol.* Paris: Galliot de Pre, 1531-1532
- Horatius Flacus; *Quinti Horatii Flacci Venusini poetae lirici Poemata omnia*, Antverpiae : Ex Officina Christophori Plantini, 1576.
- Isselt Michael; *Supplementum Mercurii Gallobelgici in quo breviter commemorantur ea, quae ab initio Anni praesentis M.D. XCVI, usque ad mensem Iunium tota Europa gesta sunt oraz Mercurii Gallobelgici : sive, rerum in Galia et*

Belgio potissimum : Hispania quoque Italia, Anglia, Germania, Polonia [...]
Coloniae: Apud Godefridum, 1596-98

- Nausea Friedrich; *Friderici Navseae, qvondam episcopi Viennensis [...]*
Catholicarum postillarum & homiliarum in totius anni tam de tempore quam de sanctis Evangelia Epitome. Nunc primum, ob commodiorem [...] Coloniae : Apud Geruinum Calenium, 1576.
- Polyaeus Vultejus Justus; *Polyaeni Stratagematum ad DD Antoninum & Verum Impp. libri [...]*, Basileae : [s.n.], 1549.
- Reusner Nikolaus; SABINUS, Georg; *Imperatorum ac Caesarum Romanorum, AC. Iulio Cesare, usque ad Maximilianum II Austriacum [...]*, Lipsiae : Typis Voegelianis, 1572.
- Scaliger Julius Caesar; *Iulii Caesaris Scaligeri viri clarissimi poemata sacra. Quae in posteriori partim ommissa, partim deprauata fuerunt.* Coloniae: Apud Bernardum Gualtheri, 1600.
- Stapleton Thomas; *Antidota Apostolica contra nostri temporis haereses. In quibus loca illa explicantur, quae Haeretici hodie (maxime Calvinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicae Ecclesiae dogmata infirmanda [...]*. T. 2 Antverpiae: Apud Ioannem Keerbergium, 1595.
- Verdizzotti Giovan Mario; *Le vite de Santi Padri, insieme col prato spirituale*, Venetia: Appresso Domenico & Gio, 1584.
- Dokument nakazujący wypłacenie 1100 solidów Jeanowi le Fevre, łucznikowi straży królowej za jego wierną służbę, własnoręczny podpis: Henryk III Walezy Król Polski i Francji; Paryż : [s.n.], 1579.

2.3. Sprzedaż wydawnictw. Ksero

WYDAWNICTWA

W 2021 r. sprzedano, przeznaczono na dary i wymianę łącznie 1178 egz. różnych tytułów wydawnictw Biblioteki Kórnickiej. Przeniesiono magazyn do nowego pomieszczenia w budynku na Rynku, sporządzono inwenturę i zadbano o właściwą ekspozycję książek dla turystów w gablocie umieszczonej przy Kasie w Zamku.

KSERO

Dodatkowym zadaniem Działu Gromadzenia jest opieka nad kserokopiarką. W 2021 roku wykonano łącznie 295 kserokopii i skanów, w większości dla pracowników Biblioteki.

2.4. Księgozbiór Stacji PAN w Rzymie

W związku z decyzją władz Polskiej Akademii Nauk o likwidacji Stacji PAN w Rzymie, zdecydowano o przewiezieniu księgozbioru stacji do Biblioteki Kórnickiej. Prof. Tomasz Jasiński wyznaczył kierownika Działu dra Tomasza Zuzka na swego pełnomocnika ds. przejęcia Biblioteki Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk w Rzymie. W związku z tym dr T. Zuzek z Grzegorzem Kubackim przebywali dwa miesiące w Rzymie, w celu zabezpieczenia księgozbioru do transportu. Prace organizacyjne nad przejęciem tego zbioru trwały kilka miesięcy. Do Kórnik w roku 2021 dotarły dwa transporty:

- druki wydane po roku 1950 (700 kartonów – ok. 20 tys. książek)
- stare druki (330 wol.)

Książki zostały złożone w magazynach Biblioteki. Oczekujemy na uregulowanie statusu księgozbioru, uregulowanego protokołem czasowego powierzenia książek Bibliotece Kórnickiej.

W czerwcu na polecenie dyrektora Biblioteki Kórnickiej pracownicy wszystkich działów merytorycznych przeprowadzili sprawdzanie wykazów obiektów nowodrukowych ze zbioru biblioteki Stacji PAN w Rzymie – typowanie dubletów.

3. Opracowywanie zbiorów

Opracowywaniem zbiorów zajmują się trzy działy Biblioteki Kórnickiej, których pracownie znajdują się w Zamku Kórnickim:

- o Dział Opracowania Nowych Druków i Czasopism – 6-osobowym działem kieruje mgr Monika Małecka; dodatkowo dział wspierają przy retrokonwersji katalogu p. Maria Wróż (dział ETH) oraz p. Agata Stachera (dział Udostępniania). Dwie osoby z działu pracują w Oddziale BK w Poznaniu.
- o Dział Zbiorów Specjalnych – dział tworzą dwie pracownice rękopisów i starych druków, 7-osobowym zespołem kieruje mgr Magdalena Marcinkowska; dwie osoby z tego zespołu pracują w Oddziale BK w Poznaniu
- o Dział Muzealny tworzy dwóch pracowników w tym kierownik mgr Mikołaj Potocki. Skład osobowy działów wymieniony jest w zał. 1.

3.1. Nowe druki i czasopisma

Od października 2020 dział ma nowego kierownika w związku z tym w roku 2021 prowadzone były liczne prace koordynacyjne oraz porządkowe w pracowni.

Kontynuowano meliorację bazy głównej druków oraz druków z XIX w. i z lat 1901-1918 w zakresie ujednolicenia w ramach poszczególnych pól i podpól, dopisano prawie 300 proveniencji oraz scalono z dotychczasowymi bazami ponad 10 tys. rekordów z małych baz (w tym ich korekta przez indeksy i przeszukiwanie zaawansowane). W bazie głównej druków ujednolicono indeks autorów, zlikwidowano blisko 2 tys. podwójnych rekordów. Na bieżąco prowadzono prace administracyjne w bazie czasopism. Przygotowano inwentarze druków zwartych (62 szt.) do prac introligatorskich i administracyjnych. Pracownicy Działu angażowali się we wspólne prace na rzecz Biblioteki.

Inwentaryzacja i opracowanie zbiorów - liczba, zakres sygnatur

Pierwszym i podstawowym zadaniem Działu Opracowania Nowych Druków i Czasopism jest inwentaryzacja i opracowanie wpływających druków i czasopism wydawanych od roku 1801. Prace były prowadzone na bieżąco z ostatecznym wynikiem:

Inwentaryzacja					
Rok	2021			2020	2019
		Woluminy	Razem woluminy	Razem woluminy	Razem woluminy
Nowe druki	zwarte	2430	2616	3141	1229
	seryjne	186			
Czasopisma	nowe tytuły	276	1483	1582	1384
	kontynuacja tytułów	969			
	seryjne	238			
Wydawnictwa multimedialne			0	16	35
			4099	4739	2648

Opracowanie i autokorekta					
Rok	2021			2020	2019
		Woluminy	Razem woluminy	Razem woluminy	Razem woluminy
Nowe druki	zwarte	2429	2729	3280	1232
	seryjne	300			
Czasopisma	nowe tytuły	276	1483	1582	1479
	kontynuacja tytułów	969			
	seryjne	238			
Wydawnictwa multimedialne			0	16	35
RAZEM			4212	4878	2746

Wśród opracowanych nabytków znalazły się druki i czasopisma z kolekcji Stanisława Alexandrowicza.

Drugim podstawowym zadaniem Działu Opracowania Nowych Druków i Czasopism jest retrokonwersja głównego katalogu kartkowego czyli wprowadzenie opisu z kart katalogowych do bazy komputerowej, która w liczbach wygląda następująco:

Retrokonwersja – opracowanie, autokorekta, melioracja				
Rok	2021			2020
		Rekordy		Rekordy
Nowe druki i czasopisma seryjne	opracowanie	6302 rek.		3723
	autokorekta	6302 rek.		3426
	melioracja	3215 karty		754 karty

3.2. Zbiory specjalne

Zadania Działu: inwentaryzacja i opracowanie różnych typów zbiorów specjalnych, sprawdzanie ofert antykwarycznych i katalogów aukcyjnych, tworzenie i uzupełnianie baz komputerowych, melioracja starych rekordów bibliograficznych (opracowanie z autopsji); informacja naukowa (kwerendy), udostępnianie zbiorów specjalnych (obsługa czytelników); działalność edukacyjna i popularyzatorska (prowadzenie wystawek i lekcji bibliotecznych oraz prelekcji o różnej tematyce, zarówno na miejscu, jak i w innych instytucjach); praca naukowa (uczestnictwo w sesjach i pisanie artykułów); tworzenie

tekstów popularyzatorskich (przewodniki, informatory, publikacje w lokalnych czasopismach); organizacja wystaw (stacjonarnych, planszowych i multimedialnych); typowanie obiektów do mikrofilmowania i digitalizacji; udział w skontrum.

W r. 2021 dzięki przewadze pracy stacjonarnej zintensyfikowano prace nad kolekcjami rękopiśmiennymi oraz starodrukami i kartografią. Zakończono opracowanie dużego zbioru dokumentów chłopskich (nabytek z 1998 r.) oraz opracowano niemal w całości dwie cenne spuścizny: Łucji Danielewskiej (poznajskiej poetki) oraz Jerzego Fogla (profesora archeologii i prezesa Kórnickiego Towarzystwa Kulturalnego). Pracownicy Działu przygotowali również dwie wystawy: stacjonarną oraz multimedialną.

W minionym roku zmienił się format opracowania zbiorów specjalnych w Bibliotece Kórnickiej. Dotychczas pracowano na starym formacie USMARC. Zmodyfikowano strukturę (schematy) podstawowych baz zbiorów specjalnych (rękopisy, dyplomy, starodruki, kartografia, biblioteka szachowa, wydawnictwa niezależne) zgodnie z wytycznymi formatu MARC21 dla rękopisu (NUKAT 2019), starego druku (SBP 2017), dokumentu kartograficznego (NUKAT 2007), książki (NUKAT 2018):

- Bazy modyfikowane na platformie (rękopisy, dyplomy, kartografia, biblioteka szachowa, wydawnictwa niezależne): do schematu dodano trzy nowe pola (040, 041, 044) oraz uruchomiono wskaźniki.
- Bazy modyfikowane w MAK-u (starodruki, dublety starodruczne): do schematu dodano cztery nowe pola (026, 040, 041, 044; wskaźniki zostaną uruchomione dopiero po definitywnym przejściu z opracowaniem na platformę).

Po analizie porównawczej formatu MARC21 dla różnego typu obiektów przygotowano projekt nowych wytycznych opracowania dla pracowników działu.

Rękopisy. Zakończono opracowanie kolekcji dokumentów chłopskich (BK 14840-14852). Zbiór zawiera 405 dokumentów z XVIII i XIX w., powstałych w Żywcu lub jego okolicach – głównie we wsiach leżących na południe od tego miasta (przede wszystkim Kamesznica, Szare, Cisiec, Cięcina, Milówka, Rajcza, Sól, Ujsoły, Rycerka Górna i Dolna, Nieleddwia. Całość składa się z dwóch części. Starsza to dokumenty sporządzone w XVIII i na początku XIX w. Są to umowy zawierane przez członków rodziny Szembeków i Wielopolskich z poddanymi na tzw. wieczystą dzierżawę ziemi. Dokumenty to zarówno oryginały, jak i XIX-wieczne kopie (powstałe na potrzeby postępowań spadkowych). Druga część zbioru to w przeważającej mierze testamenty chłopskie, rzadziej cesje czy transakcje kupna – sprzedaży zawierane między samymi chłopami. Są to dokumenty XIX-wieczne (oryginalne bądź odpisy). Przy opracowaniu uwzględniano osoby wymienione w dokumencie, ich funkcję czy też stopień pokrewieństwa oraz czas i miejsce jego powstania. Uznano bowiem, że taki układ będzie pomocny przy popularnych dziś

poszukiwaniach genealogicznych. Jednakże zbiór może służyć również dla innych badaczy np. historii gospodarczej.

Spuścizna poznańskiej poetki **Łucji Danielewskiej** (1932-2004) trafiła do Biblioteki Kórnickiej w 2001 r. Złożona była w sześciu kartonach (50x40x25 cm). Na spuściznę składają się m.in. korespondencja z osobami prywatnymi, instytucjami, autorami, wydawnictwami, redakcjami, maszynopisy i rękopisy utworów własnych, tłumaczenia własne, przekłady dzieł, recenzje wydawnicze, umowy wydawnicze itp. Całość uporządkowano i posegregowano. Utworzono 115 roboczych rekordów – sygnatur tymczasowych. Opracowano i wpisano niemal całość spuścizny (bez plakatów), obejmującej ponad 2200 jednostek (ponad 2300 kart). Na I kwartał 2022 r. przewidywane jest foliowanie, ostateczne sygnowanie i przekazanie spuścizny do Działu Magazynów.

Opracowywanie spuścizny **Leszka Proroka** (1919-1984) było kontynuacją prac z poprzednich lat. Stopień zaawansowania i uporządkowania materiałów pozwoliły na opracowywanie ich w systemie pracy zdalnej, obowiązującej w pierwszych miesiącach 2021 r. Zostało opracowanych 548 jednostek korespondencji, ze wszystkich zakresów „sygnatur korespondencyjnych”. Jest to tymczasowe oznaczenie robocze sygnatur, mające ułatwić wprowadzanie danych na tym etapie opracowywania. Spuścizna Leszka Proroka choć nieskomplikowana do opracowania pod względem zawartości, ilościowo jest bardzo duża, co powoduje, że nie zostanie szybko całościowo zamknięta i przeznaczona do udostępnienia. Stąd też została podjęta decyzja o tymczasowym zawieszeniu jej opracowywania i przejście do prac na mniejszymi objętościowo zbiorami.

Opracowano zawartość dziewięciu jednostek archiwalnych (teczek) ze spuścizny **Jerzego Fogla** (1942-2013) w 9 rekordach bibliograficznych. Zakres tematyczny opracowanego materiału dotyczy m.in. stowarzyszeń (Wielkopolskie Towarzystwo Kulturalne, Koło Absolwentów LO w Kórniku, Kórnickie Towarzystwo Kulturalne), artykułów, wycinków i materiałów prasowych oraz fotografii (ze zbiorów Jadwigi Kociąłkowskiej, S. Głowackiej, Mariana Majewskiego, Jerzego Fogla).

Kontynuowano prace nad rękopisami z **archiwum Działyńskich/Zamoyskich** (tzw. III zeszyt inwentarza: BK 2701-BK 11007): przygotowywanie zestawienia sygnatur i charakterystyka rzeczowa oraz chronologiczna – czyli opisanie, które ciągi sygnatur dotyczą poszczególnych spraw: np. spadkowych, majątkowych, społecznych, prywatnych. Ponadto jednocześnie typowane są sygnatury, które wymagają uzupełnienia i bardziej precyzyjnego opracowania (rozpisania zawartości) oraz te, które wymagają niezbędnej konserwacji i które nie powinny być udostępniane czytelnikom ze względu na stan zachowania. Sygnatury sprawdzane są w porządku chronologicznym (począwszy od sygnatury BK 2701), z pewnymi wyjątkami dotyczącymi teczek ze szczególnie cenną zawartością – chodzi o informacje nt. przebudowy zamku,

gromadzenia księgozbioru lub muzealiów przez twórców Biblioteki i Muzeum (zakres sygnatur od BK 7200 – czyli sygnatury dotyczące XVIII- i zwłaszcza XIX-wiecznych właścicieli zamku w Kórniku). Przeredagowano 140 sygnatur (BK 2701-2840) zgodnie z aktualizacją formatu MARC21: uzupełnianie i korekta indeksów osobowych i haseł przedmiotowych według słownika haseł JHP BN oraz uzupełnianie wskaźników.

W minionym roku opracowano sygnaturę BK 7303 (875 kart) zawierającą oprócz rękopiśmiennych notatek artefakty materialne np. fragmenty tkanin, które zostały odpowiednio zabezpieczone (w bezkwasowe koperty) i umieszczone z powrotem przy tych rękopisach, z którymi są merytorycznie powiązane), rozpisano dokładnie całą zawartość teczek. Także w trakcie szczegółowego – poza chronologiczną kolejnością – opracowywana jest sygnatura BK 7334 (1043 k.) z korespondencją Jadwigi Zamoyskiej (ze względu na zbliżające się lata rocznicowe).

Podjęto również prace nad rekordami bibliograficznymi najniższych sygnatur kolekcji rękopiśmiennej. Przeredagowano 323 sygnatury (BK 1-202, 300-420) w następującym zakresie: dodawanie pól 40, 41, 44; ustalanie, czy w rękopisie występują przekłady i z jakich języków (dla wypełnienia pola 41); ustalanie, czy nadany tytuł jest przejęty z rękopisu czy został nadany przez opracowującego; dopisywanie wskaźników (pola 1XX, 2XX, 6XX, 7XX); korekta i uzupełnianie haseł przedmiotowych; przenoszenie haseł osobowych błędnie wpisanych w polach 600 do pól 700; w przypadku przedmiotowych haseł osobowych sprawdzanie, czy występują one w deskryptorach BN (od tego zależy użycie wskaźnika „9”).

Stare druki. Wprowadzono do zbiorów (inwentaryzacja i skatalogowanie) 52 jednostki inwentarzowe w 58 woluminach (61 rekordów bibliograficznych). Spora część nabytków to druki XVI-wieczne. Kontynuowano opracowanie kolekcji druków XVI-wiecznych (oraz pojedynczych dzieł nowszych) z autopsji według zasad przyjętych w poprzednich latach. W roku 2021 opisy rozbudowano zgodnie z aktualizacją formatu MARC21; zaczęto też oznaczać fingerprint. Systematycznie poszerzany jest zakres cytaty bibliograficznej o kolejne katalogi polskie i zagraniczne (online i drukowane). Opracowano w ten sposób 338 rekordów bibliograficznych.

Kartografia. 2021 r. był w większości poświęcony opracowaniu spuścizny prof. S. Aleksandrowicza. Opracowano niemal całość (ponad 140 jedn. inw.). Pozostałe pojedyncze egzemplarze map zostaną opracowane na początku 2022 r. Przeredagowano i uzupełniono 82 rek. bibliograficzne zinwentaryzowanych obiektów kartograficznych. Opracowanie odbywało się według zasad przyjętych w r. 2020, uzupełnionych o aktualizację formatu MARC21.

Biblioteka Szachowa. Opracowano z autopsji 127 jednostek inwentarzowych. Opracowanie odbywa się w oparciu o opisy podstawowe. W przypadku nowych druków wszystkie rekordy uzupełnia się o informacje dot. ilustracji, miejsca wydania, języka, oprawy, haseł przedmiotowych i rzeczowych, geograficznych i osobowych, danych dot. autora i grafiki. W przypadku starych druków i druków 19-wiecznych dodatkowo uzupełnia się dane dot. składek, cytaty bibliograficznej i ekslibrisów. W przypadku czasopism pola 505 zamieniane są na 362.

Pieczęcie. W roku 2021 zredagowano inwentarz elektroniczny kolekcji pieczęci luźnych BK, który uzupełniany jest na bieżąco wraz z kolejnymi opracowywanymi jednostkami. Stan ilościowy inwentarza na 31.12.2021 to 281 pozycji. Kontynuowano prace nad pieczęciami lakowymi z tzw. Zbioru Zamoyskich, tj. Tabl. E (dwuczęściowa, 19 wycisków) oraz Tablice F i G z pieczęciami tureckimi (dwie duże tablice, razem 102 wycisków, opracowanie ogólne). Rozpoczęto opracowywanie zbioru pieczęci szlachty pruskiej (i śląskiej), umieszczonych na kartonikach luzem w pięciu kopertach (ok. 100 wycisków).

Inwentaryzacja i opracowanie nabytków (w tym zakończone spuścizny i kolekcje rękopiśmienne ze starego zasobu):

Kolekcja	Ilość (w jedn. inw.)	Sygnatury
Starodruki	53 (58 wol., 61 rek. bibl.)	Cim.F.4317 Cim.F.4318 Cim.F.4319 Cim.F.4320 Cim.O.622 Cim.O.623 Cim.O.624 Cim.qu.3188 31560 155019 155464 155467 155465 127685 127686 129450/16 129450/22 150265 150266 155018/1 155018/2 155018/3 155018/4 155018/5 155018/6 155020 155021 155022 155023 155024 155025 155026 155027 155466 155468 155469 155470 155471 155744 236270 247936 247937 247938 247939 247940 295626 295627/1 295627/2 295628 295629 295630 295631 295632 310496 310497 311530 311531/1 311531/2 311532 31561 31562
Rękopisy	15	BK 14270, BK 14358 BK 14840-14852
Kartografia	146	M III 836, M III 837, M III 838, M III 839/1-5 – 5 vol., M II 323, M III 840, M II 324, M II 325, M III 841/1-30 – 30 vol., M III 842, M III 843, M III 844/1-4, M II 326, M III 845, M II 326, M II 327, M II 846, M III 847, M II 328, M II 329, M I 161, M II 347, M I 162, M II 348, M I 163, M IV 392, M IV 393, M IV 394, M IV 395, M IV 394, M II 349, M III 853/1,

		M III 853/2-12 - 11 vol., A III 243, A I 190, A III 244, A III 245, M IV 378, M IV 379, M II 350, A III 246, M III 854/1-26 – 26 vol., M IV 397, M II 351, M IV 398, A III 247, M II 352, M III 855, M III 856, M IV 399a, M IV 399b, M IV 400, M III 857, M III 858, M IV 401, M III 859/1-2, M IV 402, M II 353, A II 219, M II 354, A III 248, A III 249, A III 250, A III 251, M III 860, A V 28/1-2, A II 220 – 3 vol., A III 252, A III 253, A III 254, M I 164, M IV 403, M IV 404, M IV 405, M III 861, M II 335, M III 862, A III 255, A III 256, M III 863, M IV 406, M IV 40, A III 257, M IV 408, A III 258, M III 834, M III 835, M IV 409, M III 865, M IV 410, M III 866, M III 867, M III 868, M III 869, M III 870, M III 871, M III 872, M III 873, M IV 411, M III 874/1-2, M III 875, M III 876, M III 877, M III 878/1-11, M IV 413, M III 880, M III 879, M III 881, M III 882, M III 883, M III 884, M III 885, M III 886, M III 887, M III 888, M III 889, M III 890, M III 891, M III 892, M III 893, M IV 415, M IV 416, M III 899, M IV 417, M III 898, M III 894, M IV 418, M III 895, M IV 419, M III 896, M III 897, M IV 420, M IV 421
Muzykalia	0	
Mikrofilmy	0	
Nośniki elektroniczne	21 (26 wol.)	CD 308a-328a
Pieczone luźne	12	na razie sygnatury robocze

Inne prace działu:

- Organizacja Czwartków Literackich.
- Redakcja Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej.
- Obsługa czytelników zbiorów specjalnych w okresie zamknięcia czytelnicy (lipiec-wrzesień) – 11 czytelników.
- Pełne skontrum map związane z przeniesieniem kolekcji do nowego magazynu. Sprawdzono formaty I, II, III, IV (1716 jedn.).
- Utworzenie dwóch list obiektów do digitalizacji: mapy nieobjęte projektem Polska Cyfrowa (1267 jedn.) oraz starodruki z biblioteki braci czeskich (1517 jedn.).

3.3. Zbiory Działu Muzealnego

Dział Muzealny zajmuje się porządkowaniem, inwentaryzacją i skontrum, katalogowaniem, magazynowaniem i udostępnianiem zbiorów muzealnych, elementów wyposażenia zamku w Kórniku oraz dokumentów ikonograficznych. Pracownicy działu wykonują kwerendy oraz zbierają i porządkują informacje na temat zamku w Kórniku, Pałacu Działyńskich w Poznaniu i ich właścicieli, obiektów muzealnych, celem ich wykorzystania przy urządzaniu (projektowaniu) i opisie ekspozycji oraz przy planowaniu prac konserwatorskich. Biorą udział w projektowaniu i urządzaniu magazynów muzealnych i graficznych, projektowaniu i modyfikacjach baz danych służących do opisu zbiorów. We współpracy z Pracownią Konserwatorską biorą udział w przeglądach konserwatorskich elementów zabytkowego wyposażenia pomieszczeń i zbiorów, planowaniu i przeprowadzaniu zabiegów profilaktycznych.

Prace wykonywane na kolekcjach:

- 1) Porządkowanie obiektów.
- 2) Inwentaryzacja.
- 3) Skontrum.
- 4) Katalogowanie, w tym:
  - porządkowanie dokumentacji tradycyjnej i archiwalnej oraz zestawienie i wykorzystanie informacji w nich zawartych,
  - opis obiektów z natury,
  - sporządzenie i ujednolicenie haseł do wyszukiwania,
  - badanie historii kolekcji i poszczególnych obiektów (proweniencja, pełnione funkcje, straty wojenne i rewindykacja).
- 5) Przeglądy obiektów, typowanie obiektów do konserwacji i działań profilaktycznych.
- 6) Udostępnianie (ekspozycja, wybór i przygotowanie do wypożyczeń na wystawy) obiektów i dokumentacji obiektów (kwerendy).
- 7) Tworzenie i modyfikacje baz danych służących do katalogowania obiektów i zarządzania nimi.
- 8) Archiwizacja dokumentacji opisowej i ikonograficznej.
- 9) Opracowanie instrukcji opisujących procedury, czynności i schematy baz danych, związane z zarządzaniem kolekcjami i in. Instrukcje ujmują również tzw. tradycję. Instrukcje składają się na pewnego rodzaju leksykon haseł związanych z Zamkiem w Kórniku i funkcjonowaniem Działu Muzealnego Biblioteki Kórnickiej.

Inwentaryzacja i opracowanie nabytków :

Kolekcja	Ilość (w jedn. inw.)	Sygnatury
Obiekty MK	1	MK 6450
Fotografie	101	Fot nr inw. 10238 – Fot nr inw. 10338
Pocztówki	1	Nr inw. 5090

Opracowanie obiektów zinwentaryzowanych: uzupełnianie lub tworzenie rekordów oraz będące w toku opracowanie ze starego zasobu

Kolekcja	Liczby	Specyfikacja/sygnatury
Obiekty muzealne (MK)	1964	obiekty z inwentarza MK Ia
		obiekty z inwentarza MK V (wyposażenie użytkowe Zamku z czasów ostatnich właścicieli)
Elementy wyposażenia pomieszczeń	101	Elewacja wschodnia, 4 pomieszczenia w Zamku
Fotografia	661	1000 – 1070
Grafika (odbitki)	279	Odbitki graficzne formatu A oraz B (na potrzeby kwerend)
Archiwalne spisy, inwentarze, katalogi	200	

Inne informacje dot. pracy działu

Tworzenie i modyfikacje baz danych na platformie:

Archiwalne spisy, inwentarze, katalogi zbiorów kórnickich (od 1826 r.), Depozyty muzealne Biblioteki Kórnickiej, Kalendarium Zamkowe, Kolekcja fotografii, Kolekcja grafiki (odbitki), Kolekcja rysunków architektonicznych, Kórnik - zamek, Kwerendy, Monety, Obiekty muzealne (inwentarz Muzeum Kórnickiego, tom I), Obiekty muzealne (inwentarz Muzeum Kórnickiego, tom Ia), Obiekty muzealne (inwentarz Muzeum Kórnickiego, tom II), Obiekty muzealne (inwentarz Muzeum Kórnickiego, tom III), Obiekty muzealne (inwentarz Muzeum Kórnickiego, tom IV), Obiekty muzealne (inwentarz Muzeum Kórnickiego, tom V), Pocztówki, Spuścizna Antoniego Madeyskiego (1862-1939) oraz ich odpowiedników.

4. Magazynowanie zbiorów

Zbiory Biblioteki Kórnickiej przechowywane są w pomieszczeniach magazynowych w Zamku (zbiory specjalne i muzealne), w Magazynie Książek, w magazynie „Rolnik” (na ul. Zamkowej 8 w Kórniku), w magazynie w Pałacu Działyńskich oraz bibliotekach podręcznych w pracowniach. Do przechowywania nabytków przed ich opracowaniem (liczne spuścizny) wykorzystywane są także pomieszczenia w oficynie Australia. Zrezygnowano z tzw. pokoi gościnnych, przeznaczając je na przechowywanie mebli i materiałów do konserwacji. W budynku w Kórniku na Niepodległości 48 (parter), dawne mieszkania po wyprowadzeniu się lokatorów wykorzystywane są na magazyn wydawnictw oraz na magazyn nabytków. Na cele magazynowe przeznaczono także sale ekspozycyjne w oficynie Kludynówka – umieszczono tu księgozbiór (druki nowe) przywieziony ze Stacji PAN w Rzymie. Tym samym funkcja ekspozycyjna Kludynówki została zawieszona, do czasu podjęcia decyzji przez dyrektora Biblioteki co do przyszłego ulokowania księgozbioru.

W 2021 r. zmieniono miejsce przechowywania kolekcji kartografii – mapy zostały przeniesione z magazynu w Zamku (Sala kolumnowa) do wydzielonego pomieszczenia w Magazynie Książek (ul. Zamkowa 8 w Kórniku).

Działem Magazynów kieruje Urszula Dudziak. Główne prace polegały na: umieszczaniu sygnatur na dziełach (po opracowaniu, zgodnie z sygnaturą nadaną wg inwentarza), lokowaniu nabytków w magazynach zgodnie z ciągiem sygnatur, realizowaniu zamówień dla czytelników w Pałacu Działyńskich i w Zamku oraz do pracowni bibliotecznych (w sumie magazynierzy zrealizowali 7991 zamówień – zob. pkt. 4.1), włączaniu i wycofywaniu zakładek.

Inne prace:

	Wynoszenie i włączanie dzieł na miejsce (ilość)	Pieczętowanie dzieł (ilość)	Wybijanie sygnatur, oklejanie (ilość)	Włączanie zakładek (ilość)	Robienie obwolut (ilość)	Wycofywanie zakładek (ilość)
2021	14687	26360	6981	10556	1674	10774
2020	13 560	11 831	8 604	10 927	15 35	8 948
2019	22 486	4 701	4 930	20 519	1 911	19 743
2018	25 390	4 998	6 572	19 609	2 033	17 704
2017	20 859	5 686	5 356	20 478	1 318	18 175

Od roku 2020 biblioteka ma do dyspozycji samochód WV CADDY (umowa na wynajem długoterminowy), którym posługują się magazynierzy, zapewniając przede

wszystkim przewóz książek do czytelni w Pałacu Działyńskich w Poznaniu (wtorki, środy i piątki) oraz obsługę transportu na potrzeby biblioteki (zakupy; przewożenie przesyłek na pocztę; przewóz zbiorów na wystawy). Obsługą samochodu zajmują się pracownicy Działu Magazynów: Karol Jaskuła i Krzysztof Stolec.

5. Udostępnianie zbiorów. Informacja naukowa. Digitalizacja

Zbiory Biblioteki Kórnickiej udostępniane są w czytelniach w Zamku Kórnickim i w Pałacu Działyńskich w Poznaniu oraz w postaci zdigitalizowanej na stronie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej. Digitalizacją zbiorów zajmują się Dział Elektronicznych Tekstów Humanistycznych oraz Pracownia Fotograficzna.

5.1. Udostępnianie zbiorów

W związku z oddelegowaniem pracownika obsługującego czytelnię w Zamku w Kórniku do prac bibliotecznych w Stacji PAN w Rzymie, na okres od 23 czerwca do 30 września 2021 wprowadzono zmiany w organizacji czytelni w Bibliotece Kórnickiej.

Działem Udostępniania i Informacji Naukowej kieruje Aleksandra Losik-Sidorska. Zbiory Biblioteki Kórnickiej udostępniane są w dwóch czytelniach w Pałacu Działyńskich oraz w Zamku Kórnickim, a także w ramach wypożyczalni międzybibliotecznej.

Z powodu pandemii działalność czytelni w roku 2021 była ograniczona. Obowiązywała zasada umawiania wizyt i ograniczona ilość czytelników mogących przebywać w czytelni. Zrezygowano z udostępniania czytelni w soboty oraz w godzinach popołudniowych (w Pałacu).

Czytelnicy mieli możliwość stałego kontaktu z pracownikami biblioteki, utrzymywano kontakt e-mailowy, zachęcano do korzystania z Platformy Cyfrowej BK, na której umieszczano zbiory także na życzenie czytelników.

W związku z oddelegowaniem pracownika obsługującego czytelnię w Zamku w Kórniku do prac bibliotecznych w Stacji PAN w Rzymie, na okres od 23 czerwca do 30 września 2021 czytelnia w Kórniku była nieczynna. Obsługą czytelników chcących badać zbiory specjalne zajmowali się pracownicy Działu Zbiorów Specjalnych, a kwerendy realizowała czytelnia w Pałacu Działyńskich.

W obu czytelniach Biblioteki odnotowano:

	Czytelnia w Zamku	Czytelnia w Pałacu	RAZEM
Liczba zarejestrowanych odwiedzin	77	365	442
Liczba uczestników zajęć	124	113	237
Liczba wystawionych kart (nowi czytelnicy)	12	24	36
Przyjmowanie zamówień na wykonanie skanu	51	13	64
Przyjmowanie zamówień na wykonanie fotografii	1		1
Wykonywanie ksero na zamówienie	5	1	6
Zapytania czytelników mailowe, telefoniczne i osobiste (w tym informacje o bazach, katalogach)	52	225	277
Kwerendy	111	20	131
wypożyczalnia międzybiblioteczna	21		

2021 r. udostępniono w sumie **8338** wol.:

Typ zbioru Miejsce udostępnienia	Zamówienia z magazynu książek i pracowni zrealizowane przez magazynierów					Zbiory podręczne czytelnici udostępniane na miejscu	RAZEM ilość udostępn. zbiorów
	Nowe Druki	Czasopisma	Zbiory specjalne	Zbiory podręczne pracowni i BK	RAZEM udostępn. magazynów		
Czytelnia zamek	154	13	530	0	697	94	791
Pracownia (zamówienia pracowników)	2990	852	2991	2	6835	0	6835
Pałac Działyńskich	251	59	121	25	456	253	709
Wypożyczanie na zewnątrz	3	0	0	0	3	0	3
Razem	3398	924	3642	27	7991	347	8338

Bazy danych; strona internetowa

Dział udostępniania nadzoruje archiwizację i aktualizację (raz na kwartał) na stronie internetowej baz katalogowych, wytworzonych przez działy merytoryczne BK.

Kierownik działu sprawuje opiekę nad stroną internetową Biblioteki Kórnickiej (www.bkpan.poznan.pl), Platformą Cyfrową BK (<https://platforma.bk.pan.pl>), jest współredaktorem konta Biblioteki na FB oraz prowadzi blog biblioteki (<http://blogi.platforma.bk.pan.pl/>).

Zbiory cyfrowe

Kierownik działu (bibliotekarz systemowy) nadzorowała proces udostępniania zbiorów cyfrowych (przyjęcie zlecenia czytelnika, wpisanie w plan digitalizacji, zlecenie pracownikowi działu DETH, określenie zasad udostępnienia, udostępnienie na Platformie, poinformowanie czytelnika).

Systematycznie korygowała zdigitalizowane materiały zamieszczone na Platformie.

A. Losik-Sidorska odbywała spotkania on-line z programistami American Systems.

Baza CEJSH

Prowadzono rejestr wpływów czasopism i podręczny magazyn czasopism bazy CEJSH.

5.2. Informacja naukowa, kwerendy

Pracownicy Biblioteki Kórnickiej udzielali informacji oraz realizowali kwerendy dotyczące księgozbioru, historii Biblioteki i jej właścicieli.

W Dziale Zbiorów Specjalnych wykonano 27 kwerend na temat zbiorów (kartografia, biblioteka szachowa, rękopisy i starodruki, najczęściej dla Pracowni Estreichera w Krakowie). W Dziale Muzealnym przeprowadzono 67 kwerend i udzielano odpowiedzi na zapytania dotyczące zbiorów muzealnych lub graficznych.

60 kwerend na temat zbiorów cyfrowych wykonano w Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych.

Najwięcej kwerend wykonał Dział Udostępniania i Informacji Naukowej. Jest to jedno z głównych zadań tego działu. Wykonano 131 kwerend, udzielono 277 odpowiedzi

na e-mailowych i telefoniczne zapytania czytelnicze na temat księgozbioru baz i katalogów. Tematyka kwerend:

Małachowscy herbu Nałęcz, Korespondencja Krauthofera Jakuba, Raczyńscy, testament Gorzeńskiego Augustyna, Willa Forma Zakopane, Piłsudski w Kórniku, kwerenda genealogiczna - pracownik zamkowy A. Durka, kwerenda genealogiczna Krzemieńscy, obrazy Anny Jaxy-Chamiec w zbiorach BK, rodzina Pohlow - wspomnienia dot. Powstania Wielkopolskiego, lasy trzebawskie na mapach BK, Grodzisk Wlkp. w I połowie XX wieku - zlecone na tel. , O mleczarstwie - O pracy - porównanie wydań - działalność wychowawcza Jadwigi Zamoyskiej - z telefonu kwerenda, zbiory Norblina w BK, korespondencja Vansittarda oraz Antoniusa i Elviry Lange w zbiorze Szachowym, Teki Dworzaczka, poszukiwania genealogiczne, Dziennik odwiedzin Marii Czartoryskiej, Augustyn Plewkiewicz - poszukiwania genealogiczne, alegorie sztuk wyzwolonych BK 1508, ogrody w Łańcucie, działalność kulturalna w Kórniku, okres PRLu, Antoni Kontski, korespondencja szachowa z Tassilo von Haydebrandtem, ikonografia rodzina Leszczyńskich w zbiorach BK PAN, Eugenia Weinert, Monumenta Poloniae Vaticana, dzienniki Leonarda Niedźwieckiego, kardynał Sapieha, Fundacja ZK , pocztówki - Sejm Dzielnicowy , szachy sz 1480, wystawa przemysłowa w Bochum, kartografia Mieczewo, Mieczewo - materiały rękopiśmienne i kartograficzne w zasobie Biblioteki Kórnickiej , Wojciech Biberstein Kazimirski, Teodor Lubieniecki, Przegląd Historyczno-Wojskowy, poszukiwania genealogiczne Dziembowski/Dziebowski, Materiały rocznicowe - konstytucja 3 maja, Norbliniana, zbiory dotyczące Michała Kajki w Kórniku, Rękopis BK 97, akta Dąbrowskich BK 11144, Norwid i Emir Abdel Kader, Karl Friedrich Schinkel, Rodzina Kościelskich, kielich Olkuski, materiały dot. klasztoru w Obrze, Callier - Madejski, Koran Buczackiego i Potockiego, Koran Potockiego, Folwark w Nagradowicach, gmina Kleszczewo oraz właściciele Hermann Eduard Bitter (1896-1943), Richard Groeger (1886-1896) i Mehlich (1876-1886), Prasa wielkopolska z przełomu XIX i XX wieku, Traktat Ryski, Kresy II RP, konstytucja marcowa, Piotr Malczewski - źródła z zasobu rękopisów BK, Zwyczaje wielkanocne w domu Działyńskich i Zamoyskich, Dante Aligeri, Compendium Ferculorum, Młochowo, materiały dotyczące Konstytucji 3 maja w zbiorach BK PAN, Urzędnicy dawnej RP - poszukiwania w spisach, materiały dot. Antoniego Madalińskiego, Tomasz Olizarowski, wieś Parchatka, sejm pacyfikacyjny 1699, korespondencja Brandteatter - Csokor, zdjęcia zamku XIX wieczne, Marian Gumowski i jego konflikt z FZK, korespondencja ks. Błażej Łaciak, Maksymilian Studniarski w korespondencji z Działyńskimi, Wspomnienie Wielkopolski - Raczyński, Rymy Łacińskie... , Adam Smoleński w Kórniku?, Tadeusz Majer, powstańcy 1848 - Kutzner Kubalski, Adam Wetulani, Kościuszkowo-Oelsnitz, Piotr I , kolejne kwerendy dotyczące rodziny Skopowskich, wydania dzieł Kraszewskiego, strajk dzieci wrzesińskich, Hoene-Wroński, Maria Wicherkiewiczowa ze Sławskich, fabryka kart do gry Gotti - Baumann, historia kórnickich Dziadów Mickiewicza, Koncert Wielkiej Orkiestry Polskiego

Lasu, organizacja Szwadronu Jazdy Poznańskiej, Norblin, Proces o Morskie Oko - informacja o zbiorze wpisanym na Polską Listę Krajową Programu UNESCO Pamięć Świata, Pałac Działyńskich w Poznaniu - okoliczności wyprowadzenia się Cecyli Działyńskiej w 1885 r. korespondencji rodziny Zamoyskich, Wodociągi zakopiańskie - materiały na wystawkę, Starożytny Izrael i Bliski Wschód - archeologia, Teatr Nowy w Poznaniu w latach 1923-1973 - materiały z zasobu BK, Obrotu nieruchomościami na terenie Poznania w latach osiemdziesiątych XX wieku, Korytkowscy, Wierchlejscy w zbiorach PAN BK, Balony - tematyka w Głosie Wielkopolskim 1958 r., Fotografia w XIX i na początku XX wieku. Metody, korespondencja Kieseritzky-Lasa, Wielkie Księstwo Litewskie, 1792-1794, konfederacje, gazety rękopiśmienne XVIII wieczne, Kielisiński, Zamek Krzyżtopór, korespondencja Iłłakowiczówny, kórnickie Mickiewiczana, Domański - genealogia, materiały zakopiańskie, zbiór dra Zieleniewskiego, Helena Gawrońska - fotografie, zbiory Jędrzeja Giertycha, Kazimierz Bachmatowicz, polskie umundurowanie okresu powstania listopadowego, rodzina Firlejów, Towarzystwo Polepszania Chowu Koni, Rogaczyni i Owiec w W. Ks. Poznańskim - materiały w zasobie PAN BK, Krzyż, księga i kondziel. Symbol Szkoły Domowej Pracy Kobiet, umundurowanie w grafikach Kielisińskiego, materiały do biografii prof. Jana Sajdaka, Akademia Rolnicza w Prószkowie, obrazy z kórnickich zbiorów, korespondencja Iłłakowiczówna, archiwalia Sanguszków w Kórniku, korespondencja szachowa, bk 130 - kronika Marcina z Opawy, gazetki rękopiśmienne, Bieganów i Brzeście, prognostyk Szymoszańskiego, Bractwo św. Anny, Zestawienie zdjęć Pałacu Działyńskich z bazy CYRYL - uzupełnienie zastanych materiałów, zdjęcia Zamku z okresu międzywojnia i 2 wojny światowej, Roman Brandsteatter, Archiwa Bernardyńskie, grafiki Norblina, akta Gurowskich, Pamiętniki Obuchowiczów, teki Dworzaczka.

Magdalena Biniś-Szkopek i Edyta Bątkiewicz-Szymanowska przeprowadziły kwerendę naukową w Krakowie w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie, 19-22 listopada 2021 r.; analizowały listy Jana Działyńskiego i Izabeli z Czartoryskich Działyńskiej (spisano 600 listów).

5.3. Digitalizacja zbiorów.

Digitalizacją zbiorów zajmują się dwa działy: Dział Elektronicznych Tekstów Humanistycznych oraz Pracownia Fotograficzna.

5.3.1. Dział Elektronicznych Tekstów Humanistycznych

Dział kierowany przez Wojciecha Zagartowskiego realizował prace związane z digitalizacją zbiorów i ich publikacją na serwerze Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej (<http://www.wbc.poznan.pl>) i na Platformie Cyfrowej BK.

W dziale wykorzystywane są 4 skanery kolebkowe firmy Bookeye (1 w formacie A1, 3 w formacie A2). Oprócz tego nadal używane są dwa skanery płaskie (Plustek Optic Pro A320) oraz sporadycznie skaner MEKEL (do skanowania mikrofilmów).

W 2021 r. wykonano 248 977 skanów (w 2020 - 258013):

Kolekcja	Ilość skanów	Liczba sygnatur:
Rękopisy, stare druki, nowe druki i czasopisma	248069	3052
Kartografia	908	257

Digitalizowano również katalog kartkowy nowych druków; pracownica działu zajmowała się porządkowaniem skanów kart katalogowych.

Na stronie WBC umieszczono w 2021 r. 3309 wol. zdigitalizowanych dzieł (w 2020 - 4538). Skany zbiorów kórnickich jednocześnie są integrowane z katalogiem umieszczonym na Platformie Cyfrowej BK.

Głównym zadaniem pracowników działu obok digitalizacji i publikacji na stronie WBC, była archiwizacja plików. Dokonywano również wymiany wprowadzonych przed laty publikacji na lepszej jakości skany, dodawano współczesne opisy, głównie tyczyło się to czasopism.

5.3.2. Pracownia fotograficzna

Pracownia Fotograficzna (kierowana przez Zdzisława Nowakowskiego) wykonywała mikrofilmy i fotografie cyfrowe z dzieł przechowywanych w Bibliotece Kórnickiej w celu archiwizacji zbiorów oraz ich publikacji na stronie WBC. Wykonano:

	2020	2021	sygnatury
Mikrofilm negatywowy Fotografowanie oryginałów, obróbka chemiczna, montaż, opakowanie i opis	60370	19095	
Fotografia cyfrowa z zapisem na CD/DVD: wykonanie zdjęć cyfrowych, komputerowa rejestracja zdjęć, obróbka obrazów w programie Photoshop, retusz cyfrowy			
reprodukcje	6126	6353	od BK 14600 – do BK 14614
zdjęcia techniczne	974	755	4644
zdjęcia okolicznościowe	18	122	
zdjęcia reportażowe	62	291	
zdjęcia obiektów muzealnych	4	3	Szafy gdańskie
Razem ilość wykonanych prac fotograficznych	7084	7524	
Kopie zdigitalizowanych dzieł	6842 pliki	6574	
Skanowanie (na skanerze Bookeye)	1652 skany	48771	Karty katalogowe

5.4. Platforma Cyfrowa, WBC

Czytelnicy korzystali ze zbiorów udostępnianych w postaci zdigitalizowanej na Cyfrowej Platformie Biblioteki Kórnickiej www.platforma.bk.pan.pl oraz na stronie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej www.wbc.poznan.pl. Na stronie WBC umieszczono dotąd ok. **143 tys.** publikacji ze zbiorów kórnickich, w tym w 2021 r. dodano 3309; na Platformie Cyfrowej w 2021 r. utworzono **3606 nowych rekordów**. **Na stronie Platformy** zmodyfikowano **135 107** błędnie wprowadzonych rekordów z WBC (błąd w dopasowaniu plików).

Ze zbiorów umieszczonych na WBC korzystano 16,3 mln razy, tylko w r. 2021 około 1 miliona. Dla Platformy Cyfrowej za rok 2021 odnotowano 10,3 tys. unikalnych użytkowników oraz 16,1 tys. sesji.

Statystyki Platformy Cyfrowej BK:

- użytkownicy 10,3 tys.
- sesje 16,1 tys.
- czas trwania sesji 2min 45 s
- 81 % użytkowników komputery, 18 % komórki
- 82 % użytkowników z Polski, 1,7% Niemcy, 1,7 % USA, 1,4 % Rosja, 1,2% Ukraina

Najlepiej ocenianymi publikacjami na stronach Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej są dwie publikacje ze zbiorów BK:

- Heraldyka polska wieków średnich
- Powiat pyzdrowski w XVI stuleciu. Szkic geograficzno-historyczny.

Dużą popularnością cieszy się stale odświeżana i powiększana (w 2021 roku dwukrotnie) kolekcja „Moje wiatraki” autorstwa Wiesława Szkopka.

5.5. Udostępnianie obiektów na wystawy w innych instytucjach

Wypożyczenia obiektów na wystawy w 2021 r.:

- 1) Muzeum Zamkowe w Malborku, wystawa czasowa pt: „*Regnum defendo ense et alis tego stricto. Malbork w Prusach Królewskich*”, termin wystawy: od 17 września 2021 do 31 grudnia 2021 r. termin użyczenia od 1.09.2021 r. do 15.01.2022 r.

Przygotowanie materiałów: Magdalena Marcinkowska, opinia konserwatorska Marta Nałaskowska

wypożyczony obiekt:

SYGN.	AUTOR I TYTUŁ
3751	Constitucie seymu walnego koronnego warszawskiego szescniedzielnego, roku MDC.XXXVIII

- 2) Muzeum Narodowym w Warszawie – Oddział Muzeum w Nieborowie i Arkadii, wystawa czasowa pt. „*W podróży*”, termin wystawy: od 15 maja 2021 do 30 września 2021 r. termin użyczenia: od 29.03.2021 r. do 16.10.2021 r.

Przygotowanie materiałów: Mikołaj Potocki, opinia konserwatorska Aleksandra Wysokińska

wypożyczone obiekty:

SYGN.	
Nr inw. MK 2958	Naszyjnik z zębów ludzkich
Nr inw. MK 3057	Bransoleta
Nr inw. MK 3140	Siekierka ceremonialna z ostrzem z jadeitu
Nr inw. MK 3162	Maczuga bojowa
Nr inw. MK 3167	Maczuga bojowa
Nr inw. MK 3191	Bumerang

- 3) Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej, plac Zamkowy 4, 00-277 Warszawa, wystawa czasowa pt. „*Holandia czasów Rembrandta*”, termin wystawy: od 15 czerwca 2021 r. do 30 września 2021 r., termin użyczenia 15.06.2021 r. do 30.09.2021 r.

Przygotowanie materiałów: Magdalena Marcinkowska, opinia konserwatorska Marta Nałaskowska

Wypożyczone obiekty:

SYGN.	AUTOR I TYTUŁ
11682	Hugo Grotius, <i>De iure belli ac pacis libri tres</i> , Amsterdam 1642
2554	Jan Makowski <i>Opuscula philosophica omnia</i> , Amsterdam 1660

- 4) Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej, plac Zamkowy 4 00-277 Warszawa, wystawa czasowa upamiętniająca 230 rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja, pt. : „*Rok monarchii konstytucyjnej*” termin wystawy: od 2 maja do 8 sierpnia 2021 roku, termin użyczenia: od 19 kwietnia 2021 r. do 20 sierpnia 2021 r.

Przygotowanie materiałów: Mikołaj Potocki, Magdalena Marcinkowska, opinia konserwatorska Marta Nałaskowska

Wypożyczone obiekty:

SYGN.	AUTOR I TYTUŁ
MK 3335	Zaprzysiężenie Konstytucji 3 Maja 1791 roku Rys. sepią i tuszem, 115cm. wys. x 162 cm. szer. x 12 cm. głęb. Jean-Pierre Norblin de la Gourdain
MK 3313	Portret Ignacego Działyńskiego. Olej na płótnie 117 cm wys. x 94 szer. x 9 cm głęb. Józef Grassi
A.O. VIII 677	Wieszanie Zdrajców na Rynku Staromiejskim 8 maja 1794 r. Rysunek sepią 39,9 cm. x 49,9 cm passepartou obiekt: 35,7 x 45,4 cm Jean-Pierre Norblin de la Gourdain
A.O. VIII 679	Wieszanie Zdrajców na Rynku Staromiejskim 8 maja 1794 r. Rysunek tuszem 39,4 cm x 49,85 cm passepartou dodatkowa ramka papierowa: 38,5 x 30,3 obiekt: 19,85 x 28,3 cm. Jean-Pierre Norblin de la Gourdain
BK 00937	Ustawy dla Zgromadzenia Przyjaciół Konstytucji Rządowej Rękopis, 42 x 28 x 1 cm. 20 k. oryg. 1791 r,
BK 00583	Tadeusz Kościuszko, Opis kampanii wojskowej 1792 r. Rękopis, 21,5 x 17,5 x 0,5 cm, 10 k. Autograf Kościuszki

- 5) Muzeum Okręgowe w Toruniu, Rynek Staromiejski 1 87-100 Toruń, wystawa czasowa pt: „*Złoty okres Torunia – sztuka codzienności w nowożytnym mieście. Wystawa na 160-lecie Muzeum Okręgowego*”, termin wystawy: od 1 października do 12 grudnia 2021 r. , termin użyczenia: 20.09.2021 r. do 31.12.2021 r.

Przygotowanie materiałów: Magdalena Marcinkowska, opinia konserwatorska Marta Nałaskowska
użyczone obiekty:

SYGN.	AUTOR I TYTUŁ
BK 1508a	Dwie gdańszczanki, 1633 Adolf Boy
BK 1508a	Gdańskie panny młode, 1605 Isaac van den Block
BK 1436	Pokładziny młodej pary, 1606 Anton Möller Starszy Wizerunek młodej kobiety w czerwonej sukni, 1607, Anton Möller Starszy Wizerunek młodej kobiety w żółtej sukni, 1607, Anton Möller Starszy Alegoria bogactwa, miłości i śmierci, 1609, Anton Möller Starszy Orkiestra pijacka, 1610, Anton Möller Starszy Zabawy na powietrzu, 1609, Anton Möller Starszy Alegoria dobranego małżeństwa, 1610, Anton Möller Starszy

- 6) Muzeum Łazienki Królewskie, Agrykola 1, 00-460 Warszawa, wystawa czasowa pt. „*Splendor władzy. Wettyni na tronie Rzeczypospolitej Obojga Narodów*”, termin wystawy: od 4 listopada 2021 r. do 30 stycznia 2022 r. termin użyczenia: 18.11.2021 r. do 15.02.2022 r.

Przygotowanie materiałów: Mikołaj Potocki, opinia konserwatorska Aleksandra Wysokińska
użyczony obiekt:

SYGN.	AUTOR I TYTUŁ
Nr inwMK 3413	Jan Kupecky, Portret Piotra I

- 7) Narodowe Centrum Kultury – Galeria Kordegarda, ul. Płowiecka 13, 01-231, wystawa czasowa pt: „*Sztukmistrz. Cyprian Norwid – rysunki*”, termin wystawy: od 23 września do 24 października 2021 r. termin użyczenia: od 13.09.2021r. do 5.11.2021 r.

Przygotowanie materiałów: Mikołaj Potocki, opinia konserwatorska Marta Nałaskowska
użyczone obiekty:

SYGN.	AUTOR I TYTUŁ
Nr inw. B XXX 1575	Echo ruin, Cyprian Kamil Norwid
Nr inw. B XXXV 1576	Solo, Cyprian Kamil Norwid

- 8) Muzeum Narodowe w Lublinie, ul. Zamkowa 9, 20-117 Lublin, wystawa czasowa pt. : „Z Wawelu do Lublina. Królowie i ich skarby na Zamku Lubelskim”, termin wystawy: od 3 grudnia 2021 r. do 27 lutego 2022 r. termin użyczenia: od 8.11.2021 r. do 15.03.2022 r.

Przygotowanie materiałów: Magdalena Marcinkowska, opinia konserwatorska
Marta Nalaskowska
użyczone obiekty:

SYGN.	AUTOR I TYTUŁ
BK 1375	Florian Zebrzydowski; Articuli, które są opowiedziane przez Floriana Zebrzydowskiego castelana lubelskiegonaiwiszego hethmana, 1561
BK 627	Cicero Marcus Tullius; Marci Tulu Ciceronis Philippicorum liber
Inc.Qu.46	Pietro Paolo Vergerio; De ingenis mon bus etc., De ingenius Ed. Ioannes Calphurnius

6. Konserwacja i zabezpieczanie zbiorów.

W Pracowni Konserwatorsko-Introligatorskiej w roku 2021 pracowały 3 osoby, w tym jedna na 1/4 etatu; kierownik działu przebywała na urlopie macierzyńskim.

Wykonano następujące prace:

Prace introligatorskie (Piotr Jaskuła):

Naprawy opraw nowych druków i czasopism, obejmujące m.in. wzmocnienie kart, dublaż całościowy, dwustronny na bibułę japońską oraz klej skrobiowy, suszenie w prasie introligatorskiej, naprawy introligatorskie, szycie w blok: 16941, 16993, 180497, 15578/42, 21667, 21923/35, 17096/12, 16971, 16913, 17042/12, 16954, 2527429, 15578/42, 16838, 17084/8, 226812, 21875, 21972, 31910, Cz.4840/1/1981

Wykonano oprawy książek akcesyjnych na potrzeby Działu Gromadzenia.

Wykonano 3 pudła ochronne dla obiektów.

Obiekty muzealne, ekspozycja (Aleksandra Wysokińska):

- 1) Oczyszczanie obiektów na ekspozycji Zamku Kórnickiego, gabloty w Sali Mauretańskiej – kontrola stanu zachowania, oczyszczanie mechaniczne i chemiczne, punktowanie, zabezpieczanie powierzchni, zmiana ułożenia na ekspozycji – podwieszenie (ornaty w kształcie krzyży) obiektów o nr inwentarzowych: MK3885, MK3887, MK3894, MK3895, MK3900, MK3896, MK3899, MK3891, MK2897, MK2227, MK4449, MK4450, MK3888, MK4087, MK4086, MK3892, MK2895, MK3895, MK2848, MK2905, MK3432.
- 2) Przegląd szaf i ich zawartości w Zamku wraz z Mikołajem Potockim – głównie w celu kontroli obecności i śladów żerowania owadów.
- 3) Kontrola i wymiana pułapek na owady oraz tekturek z olejkami eterycznymi.
- 4) Wykonanie odkrywek na gipsowych herbach w Sali Mauretańskiej – poszukiwania ewentualnej wcześniejszej polichromii.
- 5) Kontynuacja prac przy powozach: oczyszczanie, lokalna dezynfekcja, podklejanie i konsolidacja, uzupełnianie ubytków (odpryski polichromii), próby chemicznego usuwania nawarstwień na powierzchni kabin – także odkrywki, zabezpieczanie powierzchni podwozi.
- 6) Przygotowanie skróconych dokumentacji konserwatorskich obiektów o nr inw.: MK1108, MK3301, MK3303, MK3310, MK3313, MK3320, MK3327, MK3331
- 7) Kontynuację prac konserwatorskich przy obrazie o nr inw. MK3391.
- 8) Konserwacja i restauracja rzeźby MK2905.
- 9) Kontynuacja prac konserwatorskich przy obrazie o nr inw. MK3389.
- 10) Scalanie przetrąć okładki książki *Quo Vadis* (na zlecenie prof. Jasińskiego) – pomoc przy obiekcie Piotra Jaskuły.
- 11) Udział w badaniach prowadzonych przez prof. Jarosława Rogóża na obiektach o nr inw. MK3295, MK3276, MK3414, MK4431.
- 12) Udział w badaniach RTG z prof. Rogóżem na obiektach o nr inw. MK3411 i MK3468 (portrety Mikołaja Kopernika).
- 13) Rozpoczęcie konserwacji obrazu o nr inw. MK3290.

Konsultacje konserwatorskie (Marta Nalaskowska) – m.in. możliwości i metody konserwacji poszczególnych obiektów, konsultacja w sprawie pakowania obiektów podczas transportu z Rzymu do Polski; transport obiektu Cim. F. 4286 z Torunia (Uniwersytet Mikołaja Kopernika) do Kórnicka (Biblioteka Kórnicka PAN), 10 października 2021; badanie techniki i technologii obiektu o sygnaturze Cim. F. 4072 – badania przeprowadzone we współpracy z prof. Jarosławem Rogóżem oraz mgr Adamem Cupą (13.12.2021).

Wypożyczanie obiektów:

Konsultacje w sprawie stanu zachowania, możliwości i warunków wypożyczenia obiektu na wystawy, przygotowanie opinii konserwatorskich, przygotowanie obiektów do wypożyczenia, naprawy konserwatorskie i introligatorskie (Aleksandra Wysokińska, Marta Nałaskowska, Piotr Jaskuła):

- stare druki: 1445, 1601, 2554, 3198, 3592, 3751, 11200, 11682, 13722, 13723, 150156, 210072, Inc.Qu.46,
- rękopisy: BK 292, BK 583, BK 627, BK 918, BK 937, BK 1375, BK 1436, BK 1508a, BK 1670/1-2
- obiekty muzealne: MK 2958, MK 3057, MK 3140, MK 3162, MK 3167, MK 3191, MK 3313, MK 3335, MK 3380, MK 3413
- rysunki: AO XI 760, A.O.VIII 677, A.O. VIII 679, AO VIII 680,
(wystawy zob. rozdz. 5.5)

Dla kilku obiektów po wykonaniu oceny stanu zachowania wydano opinie negatywne i odmówiono ich wypożyczenia:

- sygn. 150156, Hugo Grotius (1583-1645) *De iure belli ac pacis libri tres*, Amsterdam 1689
- sygn. 3592, Hugo Grotius (1583-1645) *De iure belli ac pacis libri tres*, Jenae, 1689
- sygn. 13722, Jan Makowski, *Johann Maccovii[...] Volumen Thesium theologicarum per Locos Communes disputatarum in Academia Franequerana*, P. 1, Franeker, 1639
- sygn. 13723, Jan Makowski, *Johann Maccovii[...] Volumen Thesium theologicarum per Locos Communes disputatarum in Academia Franequerana*, P. 2, Franeker, 1639
- sygn. 1445, Menasseh Ben Israel, *De termino vitae: libri tres [...]*, Amsterdam, 1639
- MK 3240, Jean-Pierre Norblin de la Gourdain, Sejmik w kościele
- MK 3337, Jean-Pierre Norblin de la Gourdain, Miłosierny Samarytanin
- MK 3335, Jean-Pierre Norblin de la Gourdain Zaprzysiężenie Konstytucji 3 Maja 1791r., 1804-1806 (odmówiono ponownego wypożyczenia w tym samym roku)
- MK 3336, Jean-Pierre Norblin de la Gourdain, Targ na konie

7. Skontrum

W związku z sytuacją na świecie związaną z Covid 19 i obostrzeniami wydanymi zarówno przez władze RP oraz kanclerza PAN wszystkie skontra zostały zawieszone do odwołania.

Przeprowadzono natomiast sprawdzane księgozbiorów podręcznych w pracowniach biblioteki.

I DZIAŁ NOWYCH DUKÓW I CZASOPISM

W 2021 r. przeprowadzono skontrum całego księgozbioru podręcznego. Księgozbiór liczy 382 jednostki inwentarzowe w 719 vol. U czytelnika znajduje się 11 vol., a 362 vol. zostały wycofane do magazynu. Stwierdzono brak 18 vol. Na półce znajduje się 686 vol.

II DZIAŁ ZBIORÓW SPECJALNYCH

PRACOWNIA RĘKOPISÓW

W 2021 r. przeprowadzono skontrum całego księgozbioru podręcznego znajdującego się w Pracowni Rękopisów (BPR). W księgozbiórze znajduje się 823 jednostek inwentarzowych w 1786 vol. Stwierdzono wypożyczenie 23 jednostek inwentarzowych w 37 vol. Jedna pozycja znajduje się w konserwacji. Stwierdzono brak 13 sygnatur w 16 vol. Na półce znajduje się 786 jednostek inwentarzowych w 1732 vol.

PRACOWNIA STARYCH DUKÓW

W 2021 r. przeprowadzono skontrum całego księgozbioru podręcznego znajdującego się w Pracowni Starych Druków (BPCim). Księgozbiór liczy 846 jednostek inwentarzowych w 1400 vol. Stwierdzono brak 5 sygn. w 8 vol. oraz 10 wypożyczeń.

Na półce znajduje się 1382 vol.

III DZIAŁ MUZEALNY

W 2021 r. skontrum objęło około 10% księgozbioru z powodu braku wymaganej do przeprowadzenia skontrum liczby pracowników (praca zdalna, zwolnienia, urlopy). Po przeprowadzeniu skontrum biblioteki podręcznej jest planowana jej radykalna redukcja wraz z aktualizacją informacji o miejscu przechowywania książek.

IV DZIAŁ GROMADZENIA

W 2021 r. przeprowadzono skontrum całego księgozbioru podręcznego. Księgozbiór liczy 11 jednostek inwentarzowych w 11 vol. Nie stwierdzono żadnych braków.

V DZIAŁ UDOSTĘPNIANIA ZBIORÓW

CZYTELNIA W KÓRNIKU

W 2022 r. przeprowadzono skontrum całego księgozbioru podręcznego za rok 2021. Księgozbiór liczy 27 jednostek inwentarzowych w 150 vol. Stwierdzono brak 4 vol. oraz 3 wypożyczenia. Na półce znajduje się 147 vol.

Czytelnia w Pałacu Działyńskich – sprawozdanie zostanie przesłane w kwietniu 2022 r.

V GABINET DYREKTORA BK

W 2021 r. przeprowadzono skontrum całego księgozbioru podręcznego. Księgozbiór liczy 530 jednostek inwentarzowych w 2987 vol. Stwierdzono brak 3 vol. oraz 11 wypożyczenia. Na półce znajduje się 2973 vol.

8. Ruch Turystyczny. Zwiedzanie Zamku Kórnickiego

Zgodnie ze statutem, jednym z zadań Biblioteki Kórnickiej jest udostępnianie do zwiedzania obiektów muzealnych. Obsługą gości zajmuje się dział Ruchu Turystycznego kierowany przez Leszka Grześkowiaka. Dział zajmuje się również obsługą imprez okolicznościowych, koncertów, spotkań itp. organizowanych we wnętrzach Zamku.

Obsługą Zamku zajmują się stali pracownicy Działu, a w okresie wzmożonego ruchu turystycznego (od maja do września) zatrudniane są dodatkowe osoby.

Ze względu na stan pandemii i obostrzenia wprowadzone przez Rząd RP, wynikające z rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2, muzeum w Zamku Kórnickim zostało udostępnione turystom dopiero 4 maja 2021 r. Po uruchomieniu zwiedzania wprowadzono ograniczenia co do liczby gości; w poszczególnych pomieszczeniach mogło przebywać pierwotnie maksymalnie 5 osób, po złączeniu obostrzeń do 15 osób.

Goście mogli korzystać z opisów rozmieszczonych w salach muzealnych lub z aplikacji w telefonach komórkowych. Zwiedzający byli zobowiązani do przestrzegania przepisów sanitarnych

Sytuacja pandemiczna i związane z nią ograniczenia spowodowały, że w 2021 r. Zamek Kórnicki zwiedziło **46767** osób (w 2020: **23 149**, a w 2019: 71 489).

Kwartał	Bilety ulgowe	Bilety normalne	Wstęp bezpłatny	Razem
I	173	310	30	513
II	4603	4551	350	9504
III	13930	13297	450	27677
IV	5478	3275	320	9073
Razem	24184	21433	1150	<u>46767</u>

W tym:

20 000 - -zwiedzanie w grupach

26 767 - zwiedzanie indywidualnie

16 000 – młodzież

9 276 – emeryci

21 500 – dorośli

Powozowni nie udostępniano.

Pracownicy Działu Ruchu Turystycznego zajmowały się także poza głównym zajęciem czyli pilnowaniem sal muzealnych, sprzątaniem sal muzealnych, powozowni, pracowni bibliotecznych, pracą w pralni, utrzymywaniem porządku w pomieszczeniach administracji.

W sezonie turystycznym zatrudniano dodatkowo 7 osób do pilnowania ekspozycji w soboty i niedziele oraz dodatkowe 2 osoby do obsługi kasy w weekendy.

Każdego roku w okresie, gdy muzeum jest nieczynne (styczeń i luty), wykonywane są generalne porządki sal muzealnych, związane w razie potrzeby z niezbędnymi naprawami, czyszczeniem mebli i pastowaniem podłóg (pod nadzorem konserwatora).

Do zadań pracowników działu należy także obsługa kasy, przyjmowanie zgłoszeń turystów, sprzedaż wydawnictw oraz obsługa imprez odbywających się w zamku.

Kierownik działu kontroluje budynki biblioteki znajdujące się w Kórniku, nadzoruje dokonywanie przeglądów m.in. przez firmę Alcar (instalacje ppoż. i SSNiW), SUPON (hydranty i gaśnice), kontroluje rzemieślników pracujących w zamku. W organizacji pracy działu, w tym w nadzorowaniu kwestii porządków i przygotowywaniu imprez oraz w dozorowaniu ruchu turystów, kierownika wspiera od lat p. Maria Jańczyk.

9. Projekty realizowane w PAN Bibliotece Kórnickiej ze środków na UiPDN

Ze środków na Upowszechnianie i Promocję Działalności Naukowej (Rozdział 73011 Działalność pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych PAN) przyznano Bibliotece Kórnickiej na realizację siedmiu zadań kwotą: **109 900,00 zł**. Koszt realizacji wszystkich zadań wyniósł **131 200,06 zł**. Różnicę tj. 21 300,06 zł pokryto z dotacji FZK oraz ze środków własnych Biblioteki.

L.p.	zadanie	Koszt	w tym ze środków UiPDN
1)	„Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej”. Z. 38	27 058,90 zł	19 000,00 zł
2)	Jerzy Fogel, W kręgu wielkopolskich i kujawskich starożytników. Prace wybrane; redakcja: Edyta Bątkiewicz-Szymanowska, Magdalena Biniś-Szkopek	22 500,00 zł	22 500,00 zł
3)	Rzecz o człeku (wznowienie pierwszego tomu serii edycji upowszechniającej najciekawsze spośród zbiorów specjalnych Biblioteki Kórnickiej pt. Misterne a trafne rzeczy); red. Prof. UAM dr hab. Ewa Krawiecka, prof. UAM dr hab. Magdalena Biniś-Szkopek.	26 000,00 zł	26 000,00 zł
4)	Warsztaty „Ukryte skarby codzienności XIX wieku”, lekcje tematyczne w szkołach z regionu i nocne zwiedzanie Zamku w Ramach Kórnickich Dni Nauki w roku 2021	14 736,34 zł	12 400,00 zł
5)	Utworzenie I wystawy cyfrowej ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej: Pandemie i leczenie w zbiorach BK – czyli Primum non nocere	25 000,00 zł	25 000,00 zł
6)	Czwartki Literackie	15 904,82 zł	5 000,00 zł
Razem		131 200,06 zł	109 900,00 zł

9. 1 „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej”. Z. 38 - zob. rozdz. IV, p. 10.

9. 2 **Jerzy Fogel, W kręgu wielkopolskich i kujawskich starożytników.** Prace wybrane; redakcja: Edyta Bątkiewicz-Szymanowska, Magdalena Biniaś-Szkopek - zob. rozdz. IV, p. 10.

9. 3 **Rzecz o człeku** (wznowienie pierwszego tomu serii edycji upowszechniającej najciekawsze spośród zbiorów specjalnych Biblioteki Kórnickiej pt. *Misterne a trafne rzeczy*); red. Prof. UAM dr hab. Ewa Krawiecka, prof. UAM dr hab. Magdalena Biniaś-Szkopek - zob. rozdz. IV, p. 10.

9. 4 Warsztaty „Ukryte skarby codzienności XIX wieku”, lekcje tematyczne w szkołach z regionu i nocne zwiedzanie Zamku w Ramach Kórnickich Dni Nauki w roku 2021

W 2021 r. w ramach Kórnickich Dni Nauki zorganizowane zostały zajęcia pt. Zamek zagadek, wzorowane na popularnych escape roomach, połączone ze zwiedzaniem i odkrywaniem skarbów Biblioteki Kórnickiej. Zajęcia składały się z dwóch części: pierwszą stanowiła opowieść bibliotekarza o muzealnych wnętrzach oraz bibliotecznych skarbach, a drugą częścią zajęć był rodzaj gry-zabawy, w której uczestnicy musieli odpowiedzieć na przygotowane pytania i zdobyć klucz do rozwiązania zagadki i tym samym znaleźć klucz do wyjścia z biblioteki.

W ramach Kórnickich Dni Nauki pracownicy PAN Biblioteki Kórnickiej przeprowadzili cykl wykładów pod hasłem *Poniedziałkowe spotkania w Bibliotece Kórnickiej*. Celem wykładów było zapoznanie młodzieży i uczniów lokalnych szkół z historią i przeszłością Zamku i Kórnika. Przeprowadzono 16 wykładów, z czego 12 zajęć odbyło się w tradycyjnej formie we wnętrzach kórnickiego zamku, a 4 spotkania zostały zorganizowane i przeprowadzone online. Tematyka wykładów była zróżnicowana: *Biała Dama, jej życie, działalności i legendy* (4); *barokowy Kórnik* (1); *historia książki – od papirusu do ebooka* (3); *Życie codzienne w kórnickim zamku i poznańskim Pałacu Działyńskich w XIX w.* (2); *Celina Gryzelda Działyńska. Nieoceniona. Matka. Żona. Filantropka*. Cykl tradycyjnych spotkań i wykładów w Bibliotece Kórnickiej zakończył wykład poświęcony twórcom biblioteki (1). Kolejne cztery wykłady zostały zrealizowane online.

Największą atrakcją Kórnickich Dni Nauki, podobnie jak w poprzednich latach, było nocne zwiedzanie Zamku, które dodatkowo zostało wzbogacone ciekawymi wydarzeniami z udziałem aktorów ze Stowarzyszenia Teatralnego Legion. Całość przedsięwzięcia została zrealizowana na podstawie scenariusza pracownika merytorycznego Biblioteki Kórnickiej.

Wszystkie wydarzenia zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem. Jednak ze względu na stan epidemii, zachowanie bezpieczeństwa uczestników oraz obowiązujące

przepisy sanitarne musieliśmy ograniczyć nocne zwiedzanie zamku tylko i wyłącznie do szkół podstawowych.

Zarówno wykłady jak i warsztaty doskonale wpisują się w edukacyjną rolę instytucji, a celem tych zajęć jest zaprezentowanie cennych i różnorodnych kolekcji, znajdujących się w BK, przy użyciu nowoczesnych i przyjaznych młodym użytkownikom metod. Naszym działaniem chcemy też zachęcić młodzież do korzystania z biblioteki i muzeum. Ważnym aspektem tych zajęć jest również nawiązanie współpracy ze środowiskiem lokalnych nauczycieli i uczniów.

Projekt prowadziła M. Potocka.

9. 5 Utworzenie I wystawy cyfrowej ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej: Pandemie i leczenie w zbiorach BK – czyli *Primum non nocere* – zob. rozdz. IV, p. 11.1

9. 6 Czwartki Literackie – zob. rozdz. IV, p. 12.

10. Wydawnictwa Biblioteki Kórnickiej

Dzięki uzyskaniu dofinansowania z PAN na Upowszechnianie i Promocję Działalności Naukowej, Biblioteka Kórnicka wydała:

1. „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej”, zeszyt 38

„Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej” od założenia w 1929 r. konsekwentnie utrzymuje charakter pisma naukowego poświęconego dziejom instytucji, jej twórcom i popularyzacji zbiorów, a także publikacji opartych na nich rozpraw. W profil ten wpisują się również artykuły zamieszczone w zeszycie 38 „Pamiętnika”.

W dziale „Artykuły i edycje” zamieszczono 8 tekstów (każdy otrzymał dwie „ślepe” recenzje). Pierwszy z nich autorstwa prof. Hanny Kóćki-Krenz (UAM) ma charakter przekrojowy i jest poświęcony najstarszym dziejom półwyspu Szyja w Bninie, od epoki brązu do XIII w.

Prof. Tomasz Jasiński (UAM) zajął się pergaminem makulaturowym odnalezionym w oprawie XVI-wiecznej księgi. Zidentyfikował go jako fragment tekstu wybitnego filozofa-scholastyka Gilberta z Poitiers i poddał wnikliwej analizie, także od strony rytmiki tekstu.

Prof. Krzysztof Pietkiewicz (UAM) zainteresował się kryptogramami cyrylicznymi w tekście łacińskim odczytał je i zanalizował pod kątem paleograficznym oraz językowym.

W użytym piśmie cyrylickim rozpoznał skoropis ruski używany na ziemiach ukraińskich Polski w XVII wieku.

Prof. Arkadiusz Wagner (UMK) zbadał oprawę rękopiśmiennego panegiryku z emblematami autorstwa Johanna Jakoba Rollosa dedykowanego królowi Janowi III Sobieskiemu. Analiza pod względem materiałowo-technicznym i dekoracyjnym wykazała, iż jest to klasyczny przykład oprawy w stylu à la Duseuil (à la Du Seuil), mający liczne odpowiedniki w dorobku francuskich introligatorów ery baroku. Autor podjął też próbę osadzenia księgi na tle księgozbioru Jana III Sobieskiego.

Dr Korneliusz Kaczor (Biblioteka Kórnicka) podjął się nowej edycji i tłumaczenia umowy na budowę zamku w Kórniku, zawartej w 1426 roku między kanclerzem kapituły poznańskiej Mikołajem z Górki, właścicielem dóbr kórnickich, a cieślą poznańskim Niklosem (Mikołajem). Jest to najstarszy w Polsce znany dokument do dziejów pierwszego, średniowiecznego, drewnianego zamku.

Mgr Wojciech Lis (UAM) przedstawił początki parafii ewangelickiej w Bninie w świetle nowych, dotąd niepublikowanych dokumentów. Artykuł prezentuje okoliczności powstania oraz pierwsze lata funkcjonowania bnińskiej wspólnoty ewangelickiej, która przez ponad 150 lat była jedną z największych w Wielkopolsce (nie licząc Poznania). Opisał także budowę pierwszego zboru protestanckiego w Bninie. Załączony aneks zawiera biogramy pierwszych pięciu pastorów posługujących w Bninie oraz edycję źródłową tychże dokumentów.

Prof. Tomasz Kozielec i mgr Marta Nalaskowska (UMK) zaprezentowali dwie niezwykle rzadkie fotografie nazywane panotypami. Omówili historię techniki panotypii, która była popularna w latach 50. i 60. XIX wieku, a zarazem jest jedną z bardziej interesujących stosowanych w XIX wieku.

Artykuł konserwatorki zabytków mgr inż. Katarzyny Wypych jest formą sprawozdania z prac remontowych o charakterze konserwatorskim prowadzonych w obrębie murów wewnętrznych przyziemia Zamku w Kórniku. Kluczowym elementem tych prac jest odsalanie ścian piwnic. Do tego celu wykorzystuje się specjalne kompresy nakładane na powierzchnię zasolonych ścian piwnic. Skala obiektu oraz stopień skomplikowania samego odsalania, ze względu na wielkość i niejednorodność murów przyziemia, dodatkowo utrudniają te prace. Przyjęta do realizacji metoda odsalania nie daje natychmiastowych efektów, a możliwość oceny ostatecznych rezultatów odsunięta jest w czasie.

W dziale „Polemiki” prof. Andrzej Mężyński (UWr.) zaprezentował w swoje uwagi wobec tekstów dr Edyty Bątkiewicz-Szymanowskiej (Biblioteka Kórnicka), w których porusza ona relacje Tytusa Działyńskiego z najbliższą rodziną. Zamieszczono też odpowiedź pani doktor.

Do tekstu Katarzyny Janickiej, Rezydencja Stanisława Górki w Kórniku (ok. 1557-1592). Propozycja rekonstrukcji (PBK, 2019, z. 36) nawiązał prof. Antoni Gąsiorowski (IH

PAN), który zgłosił swoje uwagi odnośnie daty powołania Stanisława Górki na palację poznańską.

W dziale „Kronika” dr Zbigniew Kalisz przedstawił bilans dwudziestolecia Fundacji „Zakłady Kórnickie”. Omówiono też dwie wystawy organizowane w minionym roku przez Bibliotekę Kórnicką: Europejskie Dni Dziedzictwa w Bibliotece Kórnickiej (18 IX – 31 XII 2021 r.) oraz Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich (4 X 2021 – 15 XII 2021).

W ostatnim dziale „Wspomnienia pośmiertne” prof. Buchwald-Pelcową (1934–2021) i Annę Nowaczykową (1939–2020) wspominał Adam Chrzan, Marię Lehmann (1935–2021) – Jan Łuczak, a prof. Henryka Olszewskiego (1932–2021) – prof. Tomasz Jasiński.

Zeszyt 28 ukazał się w 250 egz. Publikacja sfinansowana ze środków na UiPDN i środków własnych Biblioteki; projekt nadzorowała Agnieszka Królczyk.

2. Jerzy Fogel, W kręgu wielkopolskich i kujawskich starożytników. Prace wybrane; redakcja: Edyta Bątkiewicz-Szymanowska, Magdalena Biniś-Szkopek.

Głównym celem projektu było wspomnienie i uhonorowanie wieloletniej współpracy śp. prof. Jerzego Fogla z Biblioteką Kórnicką, a także zebranie i wydanie prac jego autorstwa, które obecnie są rozproszone i w większości praktycznie niedostępne czytelnikom. Równocześnie wybrane teksty, mimo że wydane po raz pierwszy niejednokrotnie nawet czterdzieści lat temu wciąż pozostają aktualne naukowo, a badania archeologiczne rozpoczęte jeszcze przez Profesora wciąż są kontynuowane, pozwalając kolejnym naukowcom odkrywać nowe źródła historyczne. Kolejnym celem było nawiązanie współpracy BK PAN z Wydziałem Historii UAM (prof. J. Fogel z powodzeniem przez lata łączył te dwa środowiska) i wspólne opracowanie oraz redakcja tekstów, a także przygotowanie i druk książki. Oba cele w pełni powiązane z prowadzoną w BK działalnością naukową zostały z powodzeniem zrealizowane.

Nakład 300 egz. Publikacja sfinansowana ze środków na UiPDN, projekt nadzorowała prof. M. Biniś-Szkopek.

3. Rzecz o człeku (wznowienie pierwszego tomu serii edycji upowszechniającej najciekawsze spośród zbiorów specjalnych Biblioteki Kórnickiej pt. *Misterne a trafne rzeczy*); red. Prof. UAM dr hab. Ewa Krawiecka, prof. UAM dr hab. Magdalena Biniś-Szkopek

Głównym celem projektu było wznowienie wydanego w roku 2018 pierwszego tomu planowanej serii *Misterne a trafne rzeczy* pt. *Rzeczy o człeku* (zbierającego wybrane fragmenty zabytkowych skarbów literatury tzw. użytkowej z zasobów Biblioteki Kórnickiej). Ważnym elementem działalności upowszechniającej naukę w instytucjach

takich jak Biblioteka Kórnicka jest popularyzacja jej zbiorów przez tradycyjne (nie elektroniczne) wydawanie woluminów, które zarówno swoją treścią, ale też pięknym, ekskluzywnym wyglądem będą przypominały czytelnikowi ogromną wartość czytelnictwa i książki w dzisiejszym świecie.

Nakład 1000 egz. Publikacja sfinansowana ze środków na UiPDN, projekt nadzorowała prof. M. Biniaś-Szkopek.

4. Edyta Bątkiewicz-Szymanowska, „Hrabia schodzi z pomnika. Opowieść o Tytusie Działyńskim”

Z inicjatywy i przy współpracy ze Stowarzyszeniem Teatralnym Legion Biblioteka Kórnicka wydała publikację autorstwa dr. E. Bątkiewicz-Szymanowskiej. Jest to krótka opowieść, podsumowująca najważniejsze aspekty życia i działalności hrabiego Tytusa Działyńskiego.

11. Wystawy, warsztaty, sesje, działalność dydaktyczna i popularyzatorska

11.1. Wystawy własne w Bibliotece Kórnickiej

1. *Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich*; 04.10-16.12.2021, Zamek w Kórniku; kuratorzy wystawy dr Edyta Bątkiewicz-Szymanowska, Małgorzata Potocka i Mikołaj Potocki

Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się 4 października. Wystawa była prezentowana w holu na pierwszym piętrze Zamku Kórnickiego. W gablotach zaprezentowano pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich, które upamiętniają trzy najważniejsze wydarzenia w życiu każdego człowieka: narodziny, śluby oraz pogrzeby.

2. Wystawa „*Primum non nocere*. Zbiory medyczne PAN Biblioteki Kórnickiej”, wystawa on-line dostępna pod linkiem:

<https://platforma.bk.pan.pl/primumnonnocere/>

Wystawa jest próbą spojrzenia na kolekcję hrabiego Tytusa Działyńskiego z perspektywy pasjonata historii medycyny. W trakcie selekcji materiału wybrano imponujące stare druki, ale również broszury, przewodniki po uzdrowiskach lub wypisy z ksiąg domowych prowadzonych przez rodzinę Działyńskich.

Pierwsza część ekspozycji poświęcona została historii medycyny. Wśród zbiorów Tytusa Działyńskiego znalazły się słynne rozprawy i traktaty naukowe wybitnych lekarzy z okresu od XVI do XIX wieku, m.in. wydane w 1583 roku w Wenecji dzieło *De morbis*

puerorum tractatus – pierwszy polski podręcznik pediatrii autorstwa Jana Chrościejewskiego (ca 1555–1627/28).

Druga część wystawy dotyczy chorób zakaźnych i epidemii, które pustoszyły niegdyś Europę. Najstraszniejszą plagą, wzbudzającą powszechną grozę, była dżuma. To właśnie jej poświęcono najwięcej publikacji, poczynając od najstarszej z prezentowanych na wystawie rozprawy Jana Benedykta Solfy (1483–1564) *Libellus novus de Causis, signis et curatione pestilentiae ad preservationem simul et curam eius mali* (Kraków 1521). Dzieło to jest najstarszym polskim traktatem poświęconym dżumie. Wskazówki, jak ustrzec się przed „morowym powietrzem”, ukazywały się także w licznych drukach ulotnych od XVI do XVIII wieku. Przykładem jest wydane w Krakowie w 1569 roku dzieło Antona Schneebergera (1530–1581) *Książki o zachowaniu zdrowia człowieka, od zarazy morowego powietrza*, a także *Preserwatiwa przeciwko morowemu powietrzu doświadczona* Marcina z Klecka, wydrukowana w Poznaniu w 1624 roku oraz *Nauka jako się sprawować czasu morowego powietrza* Jana Innocentego Petrycego (1592–1641), wydana w Krakowie w 1705. Uwzględniono również broszury i odezwy do ludności, redagowane przez lekarzy, były efektem toczących się w Europie burzliwych dyskusji o zapobieganiu epidemii oraz leczeniu cholery. Jedną z takich broszur, zaprezentowaną na wystawie, jest *Nauka o powodach do cholery, o środkach do zapobieżenia wybuchnieniu choroby, o znakach pojawiającej się choroby i pierwszej pomocy dla chorych na cholere*, wydana we Lwowie w roku 1847.

Trzecia część wystawy poświęcona jest zjawisku „medycyny domowej”, czyli przekazywanej z pokolenia na pokolenie wiedzy o przyrządzaniu leków i mikstur na różne dolegliwości. Nośnikami tej wiedzy były ukazujące się od XVI wieku zielniki. Spełniały one rolę poradników terapeutycznych. W XVI w. po polsku ukazało się ich pięć (najstarszy w 1534 r.). Jednym z ciekawszych obiektów zaprezentowanych w tej grupie zbiorów był *Herbarz to iest ziół opisanie* Marcina Siennika (?–1588), wydany w Krakowie w 1568 roku. W XVIII wieku najpopularniejszym autorem poradników medycznych był Ludwik Perzyna (1752–1800), autor *Lekarza dla włóscian czyli Rady dla pospolstwa* (Kalisz 1793), w którym opisywał m.in. lecznicze zastosowanie pijawek. Podobny charakter miały *Medyk domowy* Samuela Beimlera (Leszno 1749) oraz rękopiśmienny *Manuskrypt przeze mnie [...] spisany*, Tadeusza Kajetana Szawernowskiego (1769) i XIX-wieczny *Lekarz domowy, zawierający wskazówki z zakresu higieny niemowląt*.

Jako cel wystawy on-line zostało wskazane udostępnienie omówionej powyżej kolekcji w sposób uwzględniający najnowsze trendy w zakresie prezentowania zbiorów w Internecie. Na wystawie zaprezentowano 144 obiekty, które zostały również zdigitalizowane i umieszczone na Platformie Cyfrowej Biblioteki Kórnickiej. Taka metodyka umożliwiła wszystkim odbiorcom na pełen kontakt z obiektami. Wystawa została wzbogacona o materiały edukacyjne: quiz o dwóch poziomach trudności, grę

typu memory, scenariusze lekcji oraz prezentacje. Materiały zostały przygotowane przez dydaktyka pracującego w szkole.

Kuratorka wystawy Magdalena Marcinkowska, koordynatorka projektu dr Aleksandra Losik-Sidorska. Pomoc przy wystawie – digitalizacja materiałów – Adam Fludra. Projekt sfinansowany ze środków na UiPDN.

3. Dawne smaki Poznania” – wystawa posterowa

Wystawa przygotowana we współpracy z Archiwum Państwowym w Poznaniu prezentująca zbiory BK i APP dotyczące historii jedzenia, dawnych przepisów oraz tradycji zachowania się przy stole. Wystawa otwarta 18 września 2021, prezentowana do końca stycznia 2022 w holu Pałacu Działyńskich w Poznaniu. Przygotowanie Magdalena Biniś-Szkopek, pomoc Magdalena Marcinkowska z BK oraz Julia Wesołowska APP.

11.2. Warsztaty

Poznański Festiwal Nauki i Sztuki, 30.11.22 – organizacja wydarzenia wspólnie z Oddziałem PAN w Poznaniu. Zajęcia obejmowały prelekcję o dziejach BK, prezentację i omówienie elementów związanych z dziejami książki – w tym prezentacja dawnych opraw i narzędzi związanych z tworzeniem książek, a także oprowadzanie po czytelnicy i omówienie działania pracowni naukowej i działu udostępniania. W zajęciach wzięło udział 7 grup szkolnych z różnych szkół podstawowych oraz średnich (165 osób plus nauczyciele). Z uwagi na pandemię grupy były podzielone na trzy podgrupy – prowadzenie zajęć M. Biniś-Szkopek, M. Potocka, M. Szczepaniak, A. Losik-Sidorska, A. Stachera)

11.3. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska realizowana przez pracowników BK

Jedną z ciekawszych form prezentacji zbiorów Biblioteki Kórnickiej są organizowane przez pracowników BK wystawki i lekcje biblioteczne, lekcje muzealne, wykłady, wystawy i warsztaty.

dr Edyta Bątkiewicz-Szymanowska

wystawy, wystawki biblioteczne, lekcje muzealne, bezpłatne oprowadzanie po Zamku, wykłady:

- 1) „Nie dla swego imienia”, 160 lecie śmierci Tytusa Działyńskiego, 4.10.2021, Zamek w Kórniku. Podczas wystawki prezentowanej w trzech gablotach w holu kórnickiego zamku, przedstawiono pamiątki związane z życiem i działalnością Tytusa Działyńskiego, dokumenty m.in. akt chrztu, dokumenty związane z jego

działalnością społeczną i polityczną np. brulion z uwagami do Statutu Bazaru Poznańskiego lub uwagi T. Działyńskiego do statutu Towarzystwa Przyjaciół Rolnictwa i Oświaty oraz oryginalne szkice – założyciela Biblioteki Kórnickiej i Muzeum w Zamku Kórnickim.

- 2) kurator wystawy: *Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich*; 04.10-16.12.2021, Zamek w Kórniku
- 3) „Życie codzienne w kórnickim zamku i poznańskim Pałacu Działyńskich w XIX wieku”, wykład i prezentacja i przeprowadzone w ramach Kórnickich Dni Nauki. Uczestnikami zajęć byli uczniowie SP Robakowo i SP Szczodrzykowo, 2 grupy po 20 os.; (18.10.2021).
- 4) „Celina Działyńska: matka, żona, filantropka”, wykład i prezentacja i przeprowadzone w ramach Kórnickich Dni Nauki. Uczestnikami zajęć byli uczniowie SP Kamionki, 20 os.; (25.10.2021).
- 5) Najciekawsze zbiory Biblioteki Kórnickiej, wystawka biblioteczna dla studentów archiwistyki, 21.02.2021
- 6) Bezpłatne oprowadzanie: grupa rodziców dzieci niepełnosprawnych, podopiecznych Fundacji Bardziej; 16.08.2021
- 7) Wystawka dla księdza jezuita i przedstawicielki Fundacji Bardziej – zbiory BK o tematyce religijnej plus oprowadzanie po zamku; 16.08.2021.
- 8) Bezpłatne oprowadzanie - 2 grupy ze szkoły podstawowej, 2x20 os.: 14-15.10.2021.
- 9) Prezentacja wystawy „Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich”; 1 grupa - 20 os.; 22.10.2021.

prof. Magdalena Biniś-Szkopek

wykłady popularyzatorskie M. Biniś-Szkopek ogłoszone na zamówienie:

- 1) Dla historyków sztuki Collegium Gnesnense 21.04.2021 – wykład „Działalność promocyjna instytucji naukowej na przykładzie PAN Biblioteki Kórnickiej”.
- 2) Seminarium mediewistyczne prof. Romana Michałowskiego i Krzysztofa Skwierczyńskiego (Uniwersytet Warszawski) – 13.01.2021 – wykład „Sprawy małżeńskie w konsystorzu poznańskim w średniowieczu”.
- 3) Dla Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Poznaniu – 26.03.2021 – wykład „Kłopoty małżeńskie Wielkopolan w XV w.”
- 4) Organizacja obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa we współpracy z Archiwum Państwowym w Poznaniu oraz Poznańskim Centrum Dziedzictwa. Wydarzenie pod hasłem „Dawne smaki Poznania” zostało zorganizowane 18 września w Pałacu Działyńskich w Poznaniu. Spotkanie składało się z części wykładowej, możliwości obejrzenia wystawy posterowej „Dawne smaki Poznania” oraz zorganizowanego konkursu pt. „Kulinarne adaptacje”.

- 5) We współpracy z Fundacją Nunc Cultura M. Biniś-Szkopek oraz M. Potocka przygotowały wniosek, który został złożony na konkurs do Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu na stworzenie rozbudowanej aplikacji Wirtualne Zwiedzanie Zamku w Kórniku. Wniosek został złożony w programie Kultura Cyfrowa 2022 w terminie, ogłoszenie wyników planowane jest na marzec 2022 roku.
- 6) Współpraca z Polskim Towarzystwem Historycznym oraz Komitetem Głównym Olimpiady Historycznej w Polsce w zakresie organizacji okręgowych i centralnych egzaminów Olimpiady Historycznej w Polsce (M. Biniś-Szkopek pełni funkcję egzaminatora na obu etapach eliminacji).
- 7) Współpraca z Wydziałem Historii UAM w Poznaniu – projekt Klasy akademickie – lekcje prowadzone w szkołach ponadgimnazjalny z Wielkopolski. Tematyka lekcji różnorodna, w tym dzieje Biblioteki Kórnickiej – zdalnie.
- 8) Współpraca z Wydziałem Historii UAM w Poznaniu – projekt Powtórka przed... - wrześniowy cykl lekcji prowadzonych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu Wielkopolski. Cykl zajęć na temat Platformy cyfrowej zbiorów BK – w tym roku zdalnie.
- 9) M. Biniś-Szkopek – pełni funkcję promotora pomocniczego dla powstającej pracy doktorskiej p. mgr Julii Wesołowskiej. Praca dotyczy szkolnictwa i uczennic w Wielkopolsce na przełomie XIX i XX wieku i powstaje w oparciu o rękopisy zgromadzone w PAN Bibliotece Kórnickiej (m.in. materiały dotyczące Szkoły Domowej Pracy Kobiet stworzonej przez Zamoyskich).
- 10) Promotor 5 obronionych na Wydziale Historii UAM licencjatów. Dwa z tematów realizowane były na zbiorach PAN BK.
- 11) Kontynuacja prac nad programem do nauki paleografii łacińskiej (we współpracy ze studentami UAM z kierunków historia oraz matematyka i informatyka).
- 12) Współpraca z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu w ramach programu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolska 2021” – przygotowanie konkursu historia – średniowiecze „Polska Piastów i Jagiellonów” w ramach Ligi historycznej. W konkursie biorą uczniowie wybranych szkół średnich z Wielkopolski.

dr Aneta Falk

wystawki biblioteczne, lekcje muzealne, bezpłatne oprowadzanie po Zamku, wykłady:

- 1) *Zamek zagadek, czyli znajdź wyjście z biblioteki*, 21.11.2021, Zamek w Kórniku – warsztaty przygotowane i zrealizowane wspólnie z M. Potocką dla 6-osobowej grup młodzieży z kórnickiego LO oraz osobno dla 12-osobowej grup młodzieży ze szkoły podstawowej. Projekt miał na celu zainteresowanie młodzieży historią zamku, właścicieli i biblioteki. Zastosowano nowatorskie metody prezentowania wiedzy oparte na popularnych escape roomach. Całość przedsięwzięcia autorki

przygotowały samodzielnie, układając scenariusz, przygotowują pytania pomocnicze, materiały dydaktyczne i pamiątki.

- 2) *Biała Dama w gorsecie mitów* – wykład przygotowany i przeprowadzony w ramach Kórnickich Dni Nauki, we współpracy z Małgorzatą Potocką. Uczestnikami zajęć byli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Teofili z Działyńskich Szołdrskiej-Potulickiej w Kórniku. W zajęciach uczestniczyło 25 osób (20.09.2021); uczniowie Szkoły Podstawowej im. Sprawiedliwych wśród Narodów Świata w Kamionkach. W zajęciach uczestniczyło 25 osób (20.09.2021); uczniowie Szkoły Podstawowej im. J. Wójkiewicza w Radzewie. W zajęciach uczestniczyło 25 osób; (20.09.2021); uczniowie Szkoły Podstawowej w Szczodrzykowie. W zajęciach uczestniczyło 25 osób; (15.11.2021).
- 3) *Barokowy Kórnik, czyli życie w czasach Białej Damy* – wykład przygotowany i przeprowadzony w ramach Kórnickich Dni Nauki, we współpracy Małgorzatą Potocką. Uczestnikami zajęć byli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Teofili z Działyńskich Szołdrskiej-Potulickiej w Kórniku. W zajęciach uczestniczyło 25 osób; (15.11.2021).
- 4) 05.06. – najciekawsze zbiory Biblioteki Kórnickiej, goście z Katowic, 4 osoby. Dodatkowo prowadzenie po muzeum.
- 5) 26.07. – około 10 osób, wystawka najciekawszych zbiorów, dodatkowo oprowadzanie po muzeum.
- 6) 08.11. – przybliżenie dzieciom przedszkolnym takiej instytucji, jak muzeum wraz z dostosowaniem do wieku i potrzeb oprowadzaniem po zamku. Prezentacja wybranych przykładów, ukazujących historię i budowę książki. Zajęcia przygotowane i przeprowadzone wraz z Małgorzatą Potocką. Po zajęciach otrzymaliśmy podziękowania, których skan załączam do niniejszego sprawozdania.

lekcje muzealne – gościnne oprowadzanie po ekspozycji:

- 7) 11.08.2021 - 15 dzieci i opiekun
- 8) 15.09.2021 r. - Dom Pomocy Społecznej w Psarskiem
- 9) 02.09.2021 r. - oprowadzenie studentów UAM z kierunku: turystyka i rekreacja
- 10) 08.10.2021 r. – prezentacja zbiorów muzealnych ze szczególnym uwzględnieniem wkładu w rozwój rezydencji kórnickiej Teofili z Działyńskiej Szołdrskiej-Potulickiej. Oprowadzanymi gośćmi byli pielgrzymi z Runowa Krajeńskiego - wsi, w której Teofila się urodziła i w której miała swoją drugą, obok Kórnika, siedzibę.
- 11) 03.11.2021 r. – prezentacja zbiorów muzealnych dla studentów z Czech.
- 12) 18.11.2021 r. – prezentacja dokonań Tytusa i Jana Działyńskich podczas oprowadzania po wnętrzach zamkowych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Plewiskach, dla której Tytus i Jan są patronami.

Grzegorz Kubacki

lekcje biblioteczne, wykłady:

- 1) Od papirusu do ebooka. Dzieje książki w zarysie. Wykład i część warsztatowo-wystawkowa przeprowadzone w ramach Kórnickich Dni Nauki. Uczestnikami zajęć byli uczniowie SP Kamionki, SP Kórnik, SP Radzewo, 3 grupy po 20 os. (11.10.2021).
- 2) Kórnicka księgarnia miejscem przechowywania cennych pamiątek piśmiennych. (+darmowe oprowadzanie), ABW, delegatura w Poznaniu+Prokuratura Okręgowa w Poznaniu, 15 osób, 24.10.2021.
- 3) Darmowe oprowadzanie po zamku: Liceum im. Uniwersytetu Adama Mickiewicza ze Słubic (15 osób), 15.09.2021.
- 4) Darmowe oprowadzanie po zamku w języku angielskim: Quadri Anibaba, doktorant ID PAN, Nigeria, 29.09.2021.
- 5) Darmowe oprowadzanie po zamku: dr Gustaw Bekker (2 osoby), 22.09.2021.
- 6) Pomoc techniczna, nagłośnienie, sprzęt audiowizualny przy wystawach i KDN.

Aleksandra Losik-Sidorska

lekcje biblioteczne, wykłady:

- 1) Pompa funebris, zajęcia dla studentów humanistyki, 25.10.2021, 11.os.
- 2) Platforma Cyfrowa jako narzędzie do badań nad Litwą w okresie nowożytnym, zajęcia dla studentów prof. UAM Bernadetty Manyś
- 3) Platforma Cyfrowa jako narzędzie do badań nad historią gospodarczą; studenci prof. UAM Bernadetty Manyś ; 14.01.2020, 15 os.
- 4) PAN Biblioteka Kórnicka w dobie pandemii - oferta dydaktyczna; studenci kierunku Historia, zajęcia „Historia i dziedzictwo kulturowe w regionie”; 26.04.2021, 10 os.
- 5) Zarządzanie projektem uniijnym; studenci kierunku archiwistyka, 18.05.2021, 10 os.
- 6) „*Primum non nocere*. Zbiory medyczne PAN Biblioteki Kórnickiej”, wystawa multimedialna, koordynacja wystawy (rozd. IV. pkt. 11.1).

Magdalena Marcinkowska

wystawy, wystawki biblioteczne:

- 1) „*Primum non nocere*. Zbiory medyczne PAN Biblioteki Kórnickiej”, wystawa multimedialna, kuratorka wystawy (rozdz. IV. pkt. 11.1).
- 2) Dziedzictwo kultury polskiej, 3.11.2021, studenci kierunku filologia polska jako obca, UAM, 8 osób.

Małgorzata Potocka

wystawy, wystawki biblioteczne, lekcje muzealne, bezpłatne oprowadzanie po Zamku, wykłady:

- 1) *Zamek zagadek, czyli znajdź wyjście z biblioteki*, 21.11.2021, Zamek w Kórniku – warsztaty przygotowane i zrealizowane wspólnie z Anetą Falk dla 6-osobowej grup młodzieży z kórnickiego LO oraz osobno dla 12-osobowej grup młodzieży ze szkoły podstawowej. Projekt miał na celu zainteresowanie młodzieży historią zamku, właścicieli i biblioteki. Zastosowano nowatorskie metody prezentowania wiedzy oparte na popularnych escape roomach. Całość przedsięwzięcia autorki przygotowały samodzielnie, układając scenariusz, przygotowując pytania pomocnicze, materiały dydaktyczne i pamiątki.
- 2) *Biała Dama w gorsecie mitów* – wykład przygotowany i przeprowadzony w ramach Kórnickich Dni Nauki, we współpracy z Małgorzatą Potocką. Uczestnikami zajęć byli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Teofili z Działyńskich Szołdrskiej-Potulickiej w Kórniku. W zajęciach uczestniczyło 25 osób (20.09.2021); uczniowie Szkoły Podstawowej im. Sprawiedliwych wśród Narodów Świata w Kamionkach. W zajęciach uczestniczyło 25 osób (20.09.2021); uczniowie Szkoły Podstawowej im. J. Wójkiewicza w Radzewie. W zajęciach uczestniczyło 25 osób; (20.09.2021); uczniowie Szkoły Podstawowej w Szczodrzykowie. W zajęciach uczestniczyło 25 osób; (15.11.2021).
- 3) *Barokowy Kórnik, czyli życie w czasach Białej Damy* – wykład przygotowany i przeprowadzony w ramach Kórnickich Dni Nauki, we współpracy Małgorzatą Potocką. Uczestnikami zajęć byli uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. Teofili z Działyńskich Szołdrskiej-Potulickiej w Kórniku. W zajęciach uczestniczyło 25 osób; (15.11.2021).
- 4) kurator wystawy: *Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich*; 04.10-16.12.2021, Zamek w Kórniku.
- 5) nadzorowanie projektu - *Narodowe Czytanie* współorganizowane z Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu, Kuratorium Oświaty w Poznaniu oraz poznańskimi szkołami, 04.09.2021, Pałac Działyńskich, Poznań, cel: zachęcenie społeczeństwa do czytania książek. Wydarzenie to przede wszystkim jest kierowane do dzieci i młodzieży.

- 6) koordynator projektu - *Kórnickie Dni Nauki*, czerwiec-listopad 2021; lokalne szkoły, Zamek w Kórniku – zadania: udział w spotkaniach organizacyjnych, korespondencja i wymiana informacji, przygotowanie harmonogramu KDN dla Biblioteki Kórnickiej, współpraca z Teatrem Legion – udział aktorów w nocnym zwiedzaniu Zamku, przygotowanie (napisanie) scenariusza dla Teatru Legion i przewodników na nocne zwiedzanie Zamku, przygotowanie i prowadzenie wykładów oraz warsztatów.
- 7) *Poznański Festiwal Nauki i Sztuki* – 30.11.2021, Oddział PAN w Poznaniu, Poznań – zadania: przygotowanie stanowiska, prezentacja zbiorów w trakcie trwania festiwalu, prowadzenie warsztatów.
- 8) Oprowadzanie podopiecznych Fundacji Bardziej – oprowadzanie rodziców i opiekunów niepełnosprawnych dzieci, zwiedzanie i prezentacja zbiorów Biblioteki Kórnickiej, ze szczególnym omówieniem sylwetki Władysława Zamoyskiego, 05.08.2021; 16 os. oraz 09.08.2021; 16 os.
- 9) Oprowadzanie po zamkowych wnętrzach p. Róży Kąsinowskiej; oprowadzanie miało charakter dialogu ze szczególnym uwzględnieniem zamkowych mebli, które pierwotnie znajdowały się w Pałacu Działyńskich w Poznaniu; 17.09.2021; 1 os.
- 10) Oprowadzanie w j. angielskim grupy z Belgii; seniorzy; 23.09.2021; 15 os.
- 11) Oprowadzanie grupy seniorów w ramach Kórnickich Dni Nauki; oprowadzanie odbyło się we współpracy ze Stowarzyszeniem Teatralnym Legion i jego aktorami, którzy wcielili się w postacie dawnych mieszkańców Zamku; scenariusz do tego wydarzenia został napisany i opracowany przez Małgorzatę Potocką; 24.09.2021; 20 os.
- 12) Prezentacja zbiorów muzealnych ze szczególnym uwzględnieniem wkładu w rozwój rezydencji kórnickiej Teofili z Działyńskiej Szkołdrskiej-Potulickiej. Orowadzanymi gośćmi byli pielgrzymi z Runowa Krajeńskiego – wsi, w której Teofila się urodziła i w której miała swoją drugą, obok Kórnik, siedzibę.; 08.10.2021; 20 os.
- 13) Oprowadzanie w j. polskim dzieci niepełnosprawnych; 23.09.2021; ok. 15 os.
- 14) Oprowadzanie grupy dzieci z kórnickiego przedszkola; 24.09.2021; ok. 12 os.
- 15) Oprowadzanie grupy dzieci ze szkoły w Krobi; 29.09.2021; ok. 15 os.
- 16) Lekcja biblioteczno-muzealna on-line dla uczniów ze szkoły w Szczepankowie; 29.01.2021; 26 os.
- 17) Prezentacja zbiorów bibliecznych (stare druki, rękopisy, dyplomy) w j. angielskim dla gościa Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu + oprowadzanie po muzeum; 19.05.2021; 2 os.
- 18) Prezentacja zbiorów bibliecznych (stare druki, rękopisy, dyplomy) w j. polskim dla jezuitów + oprowadzanie po muzeum; 21.05.2021; 2 os.
- 19) Prezentacja zbiorów bibliecznych (stare druki, rękopisy, dyplomy) dla Aquanetu (wspólnie z prof. Jasińskim) + oprowadzanie po muzeum; 01.07.2021; 20 os.

- 20) Prezentacja zbiorów bibliotecznych (stare druki, rękopisy, dyplomy) dla p. Jerzego Baranowskiego z PAN + oprowadzanie po muzeum; 13.08.2021; 2 os.
- 21) Prezentacja zbiorów bibliotecznych (stare druki, rękopisy, dyplomy) dla grupy dzieci z Zaniemyśla + oprowadzanie po muzeum; 29.09.2021; ok. 20 os.
- 22) Oprowadzenie po wystawie czasowej, *Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich*, grupy dzieci ze szkoły; 22.10.2021; ok. 26 os.
- 23) Oprowadzenie po wystawie czasowej, *Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich*, członków Stowarzyszenia „Ogończyk”; 25.10.2021; 10 os.
- 24) Prezentacja zbiorów bibliotecznych (stare druki, rękopisy, dyplomy) dla dzieci z przedszkola w Szczodrzykowie + oprowadzanie po muzeum; 08.11.2021; 12 os.
- 25) Prezentacja zbiorów bibliotecznych (stare druki, rękopisy, dyplomy) dla Włodzimierza Bernackiego Sekretarza Stanu, Pełnomocnika Rządu ds. monitorowania wdrażania reformy szkolnictwa wyższego i nauki w Ministerstwie Edukacji i Nauki + oprowadzanie po muzeum; 08.12.2021; 2 os.

Mikołaj Potocki

- 1) kurator wystawy: *Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich*; 04.10-16.12.2021, Zamek w Kórniku

Krzysztof Rataj

lekcje biblioteczne, wykłady, wystawki:

- 1) Oprowadzanie po Pałacu Działyńskich, Zgromadzenie Sióstr Klarysek od Wieczystej Adoracji, 21.06.2021, 2 os.
- 2) Pałac Działyńskich, twórcy Biblioteki Kórnickiej oraz jej współczesne zadania, zajęcia o fundatorach dla III Liceum Ogólnokształcące z Poznania; 23.06.2021, 25 os.
- 3) Oprowadzanie po Pałacu Działyńskich (Sala Czerwona, czytelnia); 13.07.2021, 2 os.
- 4) Oprowadzanie po Pałacu, 12.08.2021, 2 os.

11.4. Praktyki organizowane w Bibliotece Kórnickiej

W 2021 r. w Bibliotece Kórnickiej odbywali praktykę 2 studenci Wydziału Historii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu (w Dziale Zbiorów Specjalnych i w Dziale Udostępniania) oraz 1 uczeń Zespołu Szkół Technicznych im. Hipolita Cegielskiego w Śremie (w Dziale ETH).

11.5. Promocja, współpraca z różnymi instytucjami

Działalnością promocyjną i współpracą z mediami 2021 zajmowały się przede wszystkim Magdalena Biniś-Szkopek i Małgorzata Potocka.

FB – prowadzenie profilu

Biblioteka Kórnicka posiada trzy profile na FB – BK, Platforma cyfrowa (prowadzenie M. Biniś-Szkopek, A. Losik-Sidorska, K. Woźniak, Z. Nowakowski) oraz Czwartki Literackie (prowadzenie A. Królczyk).

FB – w roku 2021 przypadała 160 rocznica śmierci Tytusa Działyńskiego, stąd we współpracy z Edytą Bątkiewicz-Szymanowską przygotowano stały (1-2x miesiąc) cykl na FB pt. *Wspominamy Tytusa Działyńskiego (1796-1861)*. W ramach każdego postu przygotowano fotografię oraz cytaty z listów T. Działyńskiego.

Równolegle profile służyły zawiadamianiu o aktywności BK, a także do podsumowania wydarzeń, które odbywały się w Bibliotece. Statystyki strony pokazują, iż średni zasięg postów w roku 2021 wynosił 3391 odbiorców.

Stała współpraca z radiem Emaus – od roku 2010 BK ma stałą, cotygodniową audycję w radiu Emaus – w latach 2010-2017 nosiła ona tytuł „U Tytusa w bibliotece”, po zmianie ramówki radiowej BK wróciła po kilkumiesięcznej przerwie na fale Emaus – obecnie audycja nosi tytuł „Biblioteka cyfrowej przyszłości”; premiera 1 x w tygodniu w stałym czasie antenowym oraz powtórki. Projektem, przygotowaniem i tematyką audycji zajmowała się Magdalena Biniś-Szkopek. W roku 2021 nagrano 34 audycje. Znaczna część audycji umieszczona jest na stronie radia Emaus. Temat wiodący roku 2021 „Historia kobiet związanych z BK”. Nagrywały: M. Biniś-Szkopek (koordynator), M. Potocka, E. Bątkiewicz-Szymanowska, A. Łysakowska-Trzos (spoza BK).

Spotify z Emaus

W roku 2021 zaplanowano również przeniesienie pierwszych 12 audycji „Biblioteka cyfrowej przyszłości” w formie podcastów na popularny serwis muzyczny Spotify. W aplikacji można obecnie wysłuchać 12 audycji, dla których stworzono krótkie opisy zachęcające do odtworzenia wybranego podcastu.

W radiu Emaus nagrano również kilka krótkich wypowiedzi eksperckich – dotyczących rocznic urodzin i śmierci właścicieli kórnickiego zamku (Tytus Działyński, Władysław Zamoyski), a także na temat tradycji świątecznych w Pałacu Działyńskich. Zaangażowano także do współpracy mgr Agatę Łysakowską-Trzos – audycje na temat Celestyny z Zamoyskich Działyńskiej.

Współpraca z radiem i telewizją

Z mediami (radio i telewizja) promując Bibliotekę Kórnicką współpracowała przede wszystkim Małgorzata Potocka:

- Nagranie materiału promującego Zamek w Kórniku; *Dwójka na miejscu*, Polskie Radio Dwójka, prowadzili Paweł Siwek i Roch Siciński, 21.08.2021 r., godz. 15.00.
- *Starszaki*; TVP Poznań; nagranie do programu o kawie i jej parzeniu. Program zrealizowany wspólnie z Edytą Bątkiewicz-Szymanowską. Program ten został wyemitowany na antenie ogólnopolskiej; emisja: 31.01.2021 r.
- *Po wieczne czasy. Rzecz o Konstytucji 3 Maja*; TVP Poznań; nagranie wypowiedzi o zamkowych zbiorach związanych z Konstytucją 3 Maja. Program zrealizowany wspólnie z Edytą Bątkiewicz-Szymanowską. Program ten został wyemitowany na antenie TVP 3; emisja: 03.05.2021 r.
- *Witaj Wielkopolsko*, TVP Poznań; wypowiedź zachęcająca do odwiedzenia Zamku (2 godz.) emisja: 27.05.2021 r.
- *Wielkopolskie cuda*, program Roberta Makłowicza; opieka merytoryczna nad ekipą filmową; Program został wyemitowany na kanale YouTube (odc. 53); emisja: sierpień 2021 r.
- Nagranie materiału promującego zamek dla TVP Poznań; nie został podany termin emisji programu.
- *Zakochaj się w Polsce*; TVP 1, wypowiedź i rozmowa na potrzeby programu nagrana w zamkowej Jadalni, koordynacja działań, całonocna opieka i nadzór na ekipą filmową. Program zostanie wyemitowany na ogólnopolskiej antenie – TVP 1, TVP Polonia; emisja: prawdopodobnie styczeń-luty 2022 r.
- *Witaj Wielkopolsko*, TVP Poznań, wypowiedź o stroju szlacheckim; emisja: 16.11.2021 r. (program na żywo).
- *Wielkopolska Warta Poznania*, TVP Poznań, wypowiedź o życiu, działalności, legendzie oraz obrazie Teofili z Działyńskich, czyli kórnickiej Białej Damie. Udział w tym programie wzięli również: prof. Tomasz Jasiński, Katarzyna Woźniak oraz Aleksandra Wysokińska; emisja: 01.12.2021 r. (program na żywo).
- E. Bątkiewicz-Szymanowska, Wypowiedź dla radia Poznań: Zamek jako interesujący obiekt turystyczny – ciekawostki Zamku w Kórniku; 27.08.2021.

Małgorzata Potocka sprawowała opiekę merytoryczną i nadzór na ekipą filmową w trakcie realizacji filmu o Marii i Jadwidze Zamoyskich. Współorganizatorem przedsięwzięcia jest Teatr Muzyczny w Poznaniu, a reżyserem filmu Radosław Elis. Film zostanie wyemitowany na kanale YouTube Teatru Muzycznego; emisja: styczeń-luty 2022 r.

Grzegorz Kubacki z Moniką Szczepaniak wzięli udział w nagraniu dla TVP, które było emitowane 27 grudnia 2021 w trakcie koncertu z okazji ogólnokrajowych obchodów Powstania Wielkopolskiego.

Pracownicy Biblioteki stale współpracują z Fundacją Zakłady Kórnickie, przy realizacji różnych projektów. Edyta Bątkiewicz-Szymanowska uczestniczyła w nagraniu dla Fundacji Zakłady Kórnickie materiału nt. Jadwigi Zamoyskiej (dostępne na kanale youtube), 6.09.2021.

Edyta Bątkiewicz-Szymanowska przygotowała „Kalendarium Tytusa Działyńskiego”, czyli wybór cytatów z listów Tytusa Działyńskiego do żony Celestyny. Fragmenty listów były prezentowane na stronie FB Biblioteki Kórnickiej, miały upamiętnić 160-lecie śmierci Tytusa Działyńskiego.

12. Czwartki Literackie

Biblioteka Kórnicka od lat włącza się w działalność kulturalną Kórnik i Poznania. Jednym z jej przejawów jest organizowany od 1991 r. cykl spotkań „Czwartki Literackie”. Mają one na celu edukację kulturalną mieszkańców Poznania i okolic m.in. poprzez: pokazanie różnorodności zjawisk we współczesnej kulturze, w szczególności literackiej; hierarchizowanie zjawisk kulturowych, pokazywanie różnic między kulturą wyższą a kulturą masową; wprowadzenie w tradycję narodową możliwie jak największej liczby osób; wdrażanie do dyskusji o aktualnych problemach kulturalnych i społecznych; pokazywanie wzorów merytorycznych dyskusji problemowych, racjonalnej argumentacji oraz dbanie o kulturę wypowiedzi.

W 2021 roku, z powodu panującej pandemii, zorganizowano 3 z 6 zaplanowanych spotkań.

Gościem pierwszego z październikowych wieczorów była poetka, prozatkorka i literaturoznawczyni Julia Fiedorczuk. Pierwsza część wieczoru, którą poprowadziła prof. Ewa Kraskowska, poświęcona była powieści „Pod słońcem”. Podczas rozmów z publicznością nie zabrakło jednak nawiązań do filozofii, Biblii czy spraw społecznych. Tydzień później odbył się Czwartek Literacki z dr. Markiem Michalakiem. Rozmowa, którą prowadził prof. Grzegorz Leszczyński rozpoczęła się od twórczości Janusza Korczaka. Dyskusja przeszła na tematy ogólniejsze, dotyczące roli literatury w świecie dziecka. Spotkanie listopadowe poświęcone było nowym odczytaniom twórczości

Fiodora Dostojewskiego. Wykład, który wygłosił literaturoznawca dr Mateusz Jaworski, przyciągnął ok. 80 osób, głównie młodych.

Harmonogram odbytych spotkań:

1. „Przyszłam tu, żeby oddychać” – spotkanie z Julią Fiedorczyk. Prowadzenie Ewa Kraskowska – 7 października.
2. Z uśmiechem nie tylko o książkach. Z Markiem Michalakiem Kanclerzem Orderu Uśmiechu i byłym Rzecznikiem Praw Dziecka rozmawiał Grzegorz Leszczyński – 14 października.
3. Wielogłos twórczości Fiodora Dostojewskiego. Dialog odczytań i nowe perspektywy interpretacji. Wykład wygłosił Mateusz Jaworski – 25 listopada.

Spotkania czwartkowe zorganizowano dzięki środkom przyznanym na UiPDN (5000 zł), środkom własnym Biblioteki (2000 zł) i wsparciu Fundacji Zakłady Kórnickie (8904,82 zł).

Organizacją Czwartków Literackich zajmuje się dr Agnieszka Królczyk. Wsparcie techniczne, wideo rejestracja oraz publikacja materiałów na WBC – Grzegorz Matz.

13. Pracownicy - szkolenia i podnoszenie kwalifikacji, publikacje, udział w życiu naukowym.

13.1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych

Pracownicy działu ETH przeszli szkolenia z obsługi programu dLab, które przeprowadził Błażej Betański w dniach 26.05 i 13.08.2021.

dr Aneta Falk

- 1) Udział w zajęciach z paleografii

dr Aleksandra Losik-Sidorska

- 1) Uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. Tytuł rozprawy doktorskiej - „Nowożytnie inskrypcje sepulkralne duchowieństwa gnieźnieńskiego”.

- 2) Studia podyplomowe, kierunek „Bibliotekoznawstwo i informacja naukowa”; Uniwersytet Szczeciński, październik – grudzień 2021
- 3) Kurs Marc 21, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, 8 września do 27 października 2021 r.

Marta Nałaskowska

- 1) Udział w warsztatach pisanie ikon z wykorzystaniem technik tradycyjnych: Ikonopisanie pod Tężniami 2021, Ciechocinek 19-27.07.2021, prowadzący: Ewa Grześkiewicz.

13.2. Udział w życiu naukowym – konferencje, sesje, projekty badawcze.

Pracownicy Biblioteki Kórnickiej uczestniczyli w sesjach, konferencjach i spotkaniach współorganizowanych przez Bibliotekę oraz czynnie lub biernie reprezentowali Bibliotekę na spotkaniach w innych instytucjach:

dr Edyta Bątkiewicz-Szymanowska

- 1) Edyta Bątkiewicz-Szymanowska, Magdalena Biniaś-Szkopek prezentacja i referat pt.: „Biblioteka Kórnicka areną pracy organicznej dawniej i dziś”, 23 listopada 2021. Konferencja zorganizowana przez Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Poznaniu.

dr hab. Magdalena Biniaś-Szkopek, prof. UAM

udział w konferencjach, sesjach

- 1) E. Bątkiewicz-Szymanowska, M. Biniaś-Szkopek prezentacja i referat pt.: „Biblioteka Kórnicka areną pracy organicznej dawniej i dziś”, 23 listopada 2021. Konferencja zorganizowana przez PTPN w Poznaniu.
- 2) Referat: *O wzajemnym przenikaniu - czyli genealogia w służbie archiwistyki*. 30.04.2021, Konferencja Nauki pomocnicze archiwistyki (online), Katedra Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii UMCS w Lublinie, Katedra Historii Średniowiecza i Nauk Pomocniczych Historii UMK w Toruniu, Instytut Historii UPH w Siedlcach, Archiwum Państwowe w Siedlcach, Towarzystwo Nauki i Kultury „Libra”.
- 3) Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa, *Ewaluacja dyscyplin naukowych 2017-2021. Wyzwania praktyczne*. 30.06.2021, Sosnowiec, Fundacja Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego.

- 4) Ogólnopolska konferencja naukowa: *Archiwa pomiędzy administracją a potrzebami nauki*. 18-19.11.2021, Poznań, Zakład Archiwistyki UAM, Archiwum Państwowe w Poznaniu.

Janina Martyna

organizacja i współorganizacja sesji i spotkań w Pałacu Działyńskich, opis zob. pkt. V,1.

- 1) Współorganizacja wydarzeń w Pałacu Działyńskich:
- 2) Spotkanie z cyklu *Kresy Zapoznane* pt. „Na Kresy po zdrowie i radość! Opowieść o Truskawcu Zdroju”, 12.06.2021.
- 3) *Dni Pamięci Czerwca 56*, 29-30.06.2021.
- 4) *Jubileuszowe dziesiąte Narodowe Czytanie – Moralność Pani Dulskiej*, 04.09.2021
- 5) Koncert w ramach *The September Concert* - recital Marii Jaskulskiej-Chrenowicz (sopran) i Elżbiety Spychały-Mroczek (fortepian), 10.09.2021.
- 6) Spotkanie w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, pod hasłem „Dawne smaki Poznania”, 18.09.2021.
- 7) *W Jesiennej Zadumie - o tych, którzy odeszli w mijającym roku*. 25.10.2021.
- 8) „Muzea pogranicza polsko-ukraińskiego”. Spotkanie z Mariuszem Olbromskim, 08.11.2021

udział w konferencjach, sesjach itp.

- 9) „Biblioteki osobliwości/ Libraries of” Konferencja, zorganizowana z myślą o 425 rocznicy powstania PAN Biblioteki Gdańskiej, w formie online (MS Teams) 24-25.09.2021, PAN Biblioteka Gdańska.
- 10) Wykład pt. „Fenomen Osmanów. Dlaczego Turcy Osmańscy tak łatwo podbili część Europy i dlaczego ją utracili?” - wygłosiła prof. Ilona Czamańska z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, 18.11.21, Pałac Działyńskich, Oddział PAN w Poznaniu.

pomoc w organizacji wystaw:

- 11) Wystawa pamiątek z archiwum "Solidarności" HCP i kolekcji prywatnych w ramach Dni Pamięci Czerwca 56 - dr Amelia Korzeniewska Towarzystwo Naukowe im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu, Biblioteka Kórnicką PAN – 29.06.21 – 30.07.21, Pałac Działyńskich.
- 12) Wystawa „Dawne smaki Poznania” - zaprezentowano najciekawsze materiały zasobów organizatorów, dotyczące dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski. Archiwum Państwowe w Poznaniu i Biblioteka Kórnicka PAN - 18.09.21- 31.12.21.

Magdalena Marcinkowska

- 1) *Reguła i żywot Braciej... Z dziejów polskich druków tercjarskich od XVI do XVIII w.*, konferencja „800 lat Franciszkańskiego Zakonu Świeckich na ziemiach polskich”. 12-13.11.2021, Gniezno, Rada Narodowa Franciszkańskiego Zakonu Świeckich

Grzegorz Matz

- 1) Pomoc techniczna przy organizacji spotkań (34) i wystaw w Pałacu Działyńskich w Sali Czerwonej, realizacja zdjęć, montaż, archiwizacja, publikacja organizacji spotkań w Pałacu Działyńskich m.in.: Czwartki Literackie, W Jesiennej Zadumie i in.

Marta Nalaskowska

- 1) Udział w webinarze online: Caring for leather + conservation workshop launch, 22.03.2021; zorganizowanym przez: ICON Gilding & Decorative Surfaces Group, Londyn, Anglia.
- 2) Udział w konferencji online: "Care and Conservation of Manuscripts", University of Copenhagen, 14-16.04.2021, Kopenhaga, Dania.
- 3) Udział w konferencji online: "Transform 2021" Virtual Joint AIC/SPNHC Meeting, 10.05 - 25.06.2021, Washington, DC, USA.
- 4) Udział w webinarze online: Introduction to Rigid Gels for Paper Conservation, 23.10.2021; Australia.
- 5) Współorganizacja konferencji "Zabytki multitechnologiczne – badania, konserwacja-restauracja, ekspozycja", 14-15 grudnia 2021, Katedra Konserwacji-Restauracji Papieru i Skóry, UMK w Toruniu: członek zespołu organizacyjnego, prowadzenie panelu w języku polskim i angielskim, korekta języka angielskiego, skład i redakcja książki abstraktów.
- 6) Współpraca z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, prowadzenie zajęć: Pracownia konserwacji-restauracji fotografii – V rok - 20 z 45h; Konserwacja skóry archeologicznej – IV rok – 33 z 45h; Pracownia konserwacji-restauracji bloku książki zabytkowej – III rok – 80 z 135h; IV rok – 95 z 150h; III rok - 15 z 135h.

Agata Stachera

- 1) *Zalecenia dietetyczne dla choleryków we francuskim poradniku medycznym De la santé. Ouvrage utile à tout le monde z XVIII wieku.* Ogólnopolska konferencja naukowa pn.: *Żółć – gniew – furia. Medyczne i kulturowe aspekty na przestrzeni dziejów.* 22/23 kwietnia 2021, Bydgoska Szkoła Historii Nauk Medycznych.

dr Ewa Wielgosz-Skorópka

- 1) Udział w cyklicznych wykładach naukowych Polskiego Towarzystwa Heraldycznego (Oddziału Poznańskiego) oraz cyklu Musea et Sigilla (org. przez PTher) w Poznaniu, 01-06; 10-12. 2021 (2 spotkania w miesiącu), Poznań, Wydział Historii UAM, Organizator: Polskie Towarzystwo Heraldyczne Oddz. Poznański.
- 2) Udział w sesji: PAN Biblioteka Gdańska „Biblioteki osobliwości”, 24-25.09.2021

13.3. Publikacje pracowników PAN Biblioteki Kórnickiej

prof. dr hab. Tomasz Jasiński

- 1) The Slavs' Ancestral Homeland, Poznań 2021, ss. 111.
- 2) Historia laetitiae mea. Prace wybrane z lat 1981-2020, red. M. Dorna, M. Sosnowski, M. Matla, E. Syska, W. Baran-Kozłowski, Poznań 2021, ss. 709.
- 3) Wokół początków Warszawy, Poznań 2021, ss. 192.
- 4) Fragment tekstu Gilberta z Poitiers na oprawie z pergaminu makulaturowego w zbiorach Biblioteki Kórnickiej, „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej 2021, z 38., s. 21-36.
- 5) Betrachtungen zur Urheimat der Slawen, „Quaestiones Medii Aevi Novae“ 25, 2020 [druk:2021], s. 5-45.
- 6) Odpowiedź na ankietę, „Kwartalnik Historyczny” 128 (2021), nr 1, 164-167.
- 7) Profesor Henryk Bogdan Samsonowicz (1930-2021), „Nauka” 4, 2021, s. 173-185.
- 8) „Papieska” rytmika w dokumentach prawnych Konstantyna Wielkiego i styl Gallowy w Pasji świętych męczenników Izaaka i Maksymiana z połowy IV wieku w świetle analizy cursusu mixtus, [w:] Skryptorium. Prace historyczne ofiarowane Profesorowi Tomaszowi Nowakowskiemu, red. D. Dąbrowski, D. Karczewski, M. G. Zieliński, Bydgoszcz 2021, s. 131-149.
- 9) Henryk Olszewski (1932-2021), Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej 38, 2021, s. 222-225
- 10) *Od średniowiecznej kroniki do tekstu elektronicznego. O pożytkach tekstu elektronicznego*, w: „Wielka zmiana. Historia wobec wyzwań...”. Pamiętnik XX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Lublinie, 18-20 września 2019 roku, t. 3: Wiek XX i XXI, red. Mariusz Mazur, Jan Pomorski, IPN, Instytut Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Warszawa–Lublin 2021, s. 336-362.
- 11) Uprawa prosa u Słowian. Przyczynek do badań nad praojczyzną Słowian, w: Totius mundi Philohistor studia Georgio Strzelczyk Octuagenario oblata, red. M. Delimata-Proch, A. Krawiec, J. Kujawiński, Poznań 2021, s. 237-249.
- 12) Brygidy Kürbis studia nad dokumentami średniowiecza, w: Źródłoznawstwo historyczne Brygidy Kürbis. Teoria-Praktyka-Konteksty, red. Edward Skibiński i P. Stróżyk, Poznań 2021, s. 201-216.

dr Edyta Bątkiewicz-Szymanowska

- 1) Hrabia schodzi z pomnika. Opowieść o Tytusie Działyńskim, PAN Biblioteka Kórnicka, Stowarzyszenie Teatralne „Legion”, Kórnik 2021 (86 str. po wydruku).

- 2) *Bibliofile, muzealnicy, kolekcjonerzy: Bibliotheca Patriae Działyńskich, „Museion Poloniae Maioris”, t. VIII. Muzeum XXI wieku. W 100-lecie I Zjazdu Muzeów w Poznaniu*, A.M. Wyrwa, J. Maćkowiak (red.), Poznań 2021, s. 41-56.
- 3) *W odpowiedzi na polemikę Andrzeja Mężyńskiego: Powróćmy do Działyńskich. Wokół tekstów Edyty Bątkiewicz-Szymanowskiej*, „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej” 2021, z. 38, s. 183-190.
- 4) *O kórnickich winoroślach, winnicach i winie*, „Winnice i wino” Studia z historii wina w Polsce tom III, red. Dorota Dias-Lewandowska, Gabriel Kurczewski, Warszawa 2021, s. 100-131.
- 5) Jerzy Fogel, *W kręgu wielkopolskich i kujawskich starożytników. Prace wybrane*. Wybór i opracowanie E. Bątkiewicz-Szymanowska, M. Biniaś-Szkopek, Biblioteka Kórnicka, Wydział Historii UAM, Poznań 2021, ss. 343.
- 6) Katalog wystawy, która odbyła się na Zamku Królewskim w Warszawie w dniach 1 maja-8 sierpnia 2021 r.: Angela Softys. „3 V. Polskie elity a upadek Rzeczypospolitej. 230. Rocznica uchwalenia Konstytucji”, Warszawa 2021.
- 7) Nota katalogowa do rękopisu: BK 583 Tadeusz Kościuszko, *Opis kampanii r. 1792*.
- 8) Nota katalogowa do rękopisu: BK 937 *Ustawy dla Zgromadzenia Przyjaciół Konstytucji Rządowej 1791*.

dr hab. Magdalena Biniaś-Szkopek, prof. UAM

- 1) „*Proles illegitima?*” *Postępowanie wobec dzieci w praktyce sądu poznańskiego oficjła biskupiego w średniowieczu*, Średniowiecze Polskie i Powszechne 13 (17) (2021), s. 182-219.
- 2) *Mecenat archeologiczny w XIX i na progu XX wieku w badaniach Jerzego Fogla*, [w:] Jerzy Fogel, *W kręgu wielkopolskich i kujawskich starożytników. Prace wybrane*. Wybór i opracowanie E. Bątkiewicz-Szymanowska, M. Biniaś-Szkopek, Biblioteka Kórnicka, Wydział Historii UAM, Poznań 2021, ss. 343.
- 3) *Oferta edukacyjna Biblioteki Kórnickiej wczoraj i dziś*, [w:] Powtórka przed... XV spotkania z historią dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych, red. J. Dobosz, D. Konieczka-Śliwińska, Poznań 2021, s. 163-176.
- 4) *Słownik w parku. Trudny rok nowych doświadczeń*, Kronika Miasta Poznania 2021/2 Morowy Poznań, s. 311-320.
- 5) Jerzy Fogel, *W kręgu wielkopolskich i kujawskich starożytników. Prace wybrane*. Wybór i opracowanie E. Bątkiewicz-Szymanowska, M. Biniaś-Szkopek, Biblioteka Kórnicka, Wydział Historii UAM, Poznań 2021, ss. 343.
- 6) *Misterne a trafne rzeczy. Część I, Rzeczy o człeku...*, wstęp, wybór i opracowanie M. Biniaś-Szkopek, E. Krawiecka, Kórnik 2018 (wznowienie wyd. 2 ze zmienionym wstępem Kórnik 2021).

- 7) Praca w redakcji (funkcja: sekretarz) kwartalnika historycznego *Historia Slavorum Occidentis* (100 pkt, czasopismo recenzowane, wymienione w aktualnym wykazie czasopism punktowanych ministra nauki i szkolnictwa wyższego - lista b).
- 8) Seria wydawnicza *East Central Europe, 476–1795* Wydawnictwa Brepols, seria utworzona w roku 2021 – redaktor naczelny: Darius von Güttner Sporzyński, redaktorzy naukowci: Magdalena Biniaś-Szkopek, Matthew Firth, Robert Tomczak.

dr Korneliusz Kaczor

- 1) *Kontrakt na budowę zamku w Kórniku z 1426 roku*, „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej” 2021, z. 38, s. 75-91.

dr Agnieszka Królczyk

- 1) „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej” z. 38 – sekretarz redakcji.

Grzegorz Kubacki

- 1) *O Polaku opisującym Włochy po francusku. Dzieło Bernarda Potockiego wznowione po 195 latach*, *Studia Europaea Gnesnensia*, UAM, (23), 93-95.
- 2) *Biała Dama nieco mniej tajemnicza*, *Kórniczanin*, 2021, nr. 4, s. 12.

Monika Małecka

- 1) *Włoskie pasáže w Bibliotece Kórnickiej*, [w:] *Sperimentare ed esprimere l' italianità: aspetti letterari e culturali = Doświadczenie i wyrażanie włoskości : aspekty literackie i kulturowe a cura di Tomasz Kaczmarek, Dominika Kobylska, Katarzyna Kowalik e Stevano Cavallo*, Łódź-Kraków 2021, ss. 215-230, materiały pokonferencyjne.

Magdalena Marcinkowska

- 1) *Johannis Maccovii [...] Opuscula philosophica omnia* (nota katalogowa), [w:] *Świat Rembrandta. Artyści. Mieszczanie. Odkrywczy*, red. Alicja Jakubowska, Warszawa 2021, s. 190.
- 2) *Hugonis Grotii, De iure* (nota katalogowa), [w:] *Świat Rembrandta. Artyści. Mieszczanie. Odkrywczy*, red. Alicja Jakubowska, Warszawa 2021, s. 179.

Marta Nałaskowska

- 1) T. Kozielec, M. Nałaskowska, *Panotypy – unikatowe dziewiętnastowieczne fotografie na płótnie. Omówienie dwóch obiektów ze zbioru PAN Biblioteki Kórnickiej oraz kilka słów na temat historii technik*, „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej” 2021, z. 38, s. 117-132.

- 2) T. Kozielec, M. Nalaskowska, "Oczyszczanie powierzchni fotografii przy użyciu nawilżanej gumki w proszku (Staedtler Mars Plastic)" [w:] III tom pt. "Technologia i badania konserwatorskie dzieł sztuki serii wydawniczej Konserwacja: Nauka i Sztuka/ Conservation: Science and Art, pod red. Justyny Olszewskiej-Świetlik.

Małgorzata Potocka

- 1) *Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich*, „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej” 2021, z. 38, s. 209-210.

Agata Stachera

- 1) *O melancholii w Medyku domowym Gottfrieda Samuela Bäumlera z 1749 roku*, [w:] Melancholia. Medyczne i kulturowe aspekty na przestrzeni dziejów, Episteme 2021, s. 49-62.

dr Tomasz Zuzek

- 1) *Nieznany rękopiśmienny zapis legendy o skamieniałym chlebie*, „Studia Gdańskie” 2020, t. 47, s. 213-225 (tom ukazał się w 2021 r).

V. WYDARZENIA KULTURALNO-OŚWIATOWE I SPOŁECZNE W SIEDZIBACH BIBLIOTEKI

Siedziby Biblioteki Kórnickiej i ich otoczenie udostępniane są na różnego rodzaju wydarzenia kulturalno-oświatowe i społeczne. Wnętrza udostępniane są odpłatnie, ale także bez kosztowo, zwłaszcza, gdy współorganizatorem jest Biblioteka. Sytuacja pandemiczna w kraju spowodowała, że wydarzeń realizowanych w pomieszczeniach Biblioteki Kórnickiej było znacznie mniej w porównaniu do lat minionych.

1. Pałac Działyńskich

Z powodu kolejnej fali pandemii i związanych z nią obostrzeń, w pierwszy półroczu odbyły się nieliczne spotkania. Taka sama sytuacja miała miejsce w sezonie wakacyjnym, dopiero w ostatnim kwartale roku sytuacja się nieco poprawiła. Wszystko to miało wpływ na drastyczne zmniejszenie się liczby wynajmu i zmniejszenie się dochodu Biblioteki z tego tytułu.

W roku 2021 zorganizowano w salach Pałacu Działyńskich 34 spotkania. Za wynajem pomieszczeń uzyskano przychód w wysokości 9 170 zł netto. Na 16 spotkań

(prawie 50 %) udostępniono pomieszczenia całkowicie bezpłatnie w tym 13 zorganizowanych lub współorganizowanych przez Bibliotekę. W związku z COVID-19 oraz reżimem sanitarnym (ograniczenia i limit uczestników wydarzeń), odwołano 20 zaplanowanych wydarzeń.

W salach Pałacu Działyńskich odbyły się: 4 koncerty, 1 spektakl multimedialny, 3 wystawy, 3 promocje książek, 1 jubileusz, 1 ślub, 3 Czwartki Literackie, 10 konferencji, sympozjów, debat, wykładów, 6 cyklicznych spotkań:

- Czwartki Literackie (zob. rozdz. IV, 12)
- Wystawy - 3
  - 1) Prezentacja Tryptyku Narodowego Agnieszki Morysiak, który tworzą trzy płótna: „Oto Polska”, „Powstanie Wielkopolskie” oraz „Pojedynek pod Komarowem 1920”. Partnerzy: Biblioteka Kórnicka PAN, Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego; Grella Art Gallery Agnieszka Morysiak – 10.06.21
  - 2) Wystawa pamiątek z archiwum "Solidarności" HCP i kolekcji prywatnych w ramach Dni Pamięci Czerwca 56 - dr Amelia Korzeniewska – 29.06.21 – 30.07.21
  - 3) Wystawa towarzysząca „Dawne smaki Poznania” w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa - zaprezentowano najciekawsze materiały zasobów organizatorów, dotyczące dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski. Archiwum Państwowe w Poznaniu i Biblioteka Kórnicka PAN - 18.09.21- 31.12.21
- Konferencje, sympozja, debaty, wykłady, spotkania – 10
  - 1) Konferencja związana z Jubileuszem 25-lecia Centrum Monitoringu Wolności Prasy Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich oraz uroczystość wręczenia nagród SDP Oddział Wielkopolski. – 08.06.21
  - 2) Spotkanie z cyklu KRESY ZAPOZNANE pt. „Na Kresy po zdrowie i radość! Opowieść o Truskawcu Zdroju”. Biblioteka Kórnicka PAN, Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Ośrodek Badań nad Pamięcią Zbiorową i Studiów Muzealnych w Poznaniu, Dom Spotkań z Historią w Warszawie, oraz Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej Oddział w Poznaniu – 12.09.20
  - 3) Spotkanie poświęcone śp. prof. Jerzemu Łukaszowi Kaczmarskiemu (poeta i krytyk literacki). Wydawnictwo Literackie ATENA, . Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne im. Ewy Najwer 23.06.21
  - 4) Dni Pamięci Czerwca 56 - m.in. spotkanie z uczestnikiem Czerwca 56 aktorem Zdzisławem Wardejnem, red. Barbarą Miczo-Malcher i liderem "Solidarności" Markiem Lenartowskim, dr Romanem Schefke - pomysłodawcą budowy Pomnika

Ofiar Czerwca 56. – Patriotyzm Jutra. Muzeum Historii Polski., Biblioteka Kórnicka PAN i Towarzystwo Naukowe im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu – 29-30.06.21

- 5) „Bretończycy w Paryżu – historia, ludzie, miejsca” - spotkanie w dniu święta narodowego Francji. DOM BRETANII MAISON DE LA BRETAGNE. Fundacja Poznań - Ille-et-Vilaine. 14.07.21
  - 6) Spotkanie w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, pod hasłem „Dawne smaki Poznania”. Archiwum Państwowe w Poznaniu, Biblioteka Kórnicka PAN i Poznańskim Centrum Dziedzictwa. 18.09.21
  - 7) Inauguracja V Międzynarodowej Konferencji Poetyckiej w Poznaniu. Wielkopolski Oddział Związku Literatów Polskich. 20.10.21
  - 8) Inauguracja 44. Międzynarodowego Listopada Poetyckiego. Związek Literatów Polskich Oddział w Poznaniu. 04.11.21
  - 9) „Muzea pogranicza polsko-ukraińskiego”. Spotkanie z Mariuszem Olbromskim. PAN Biblioteka Kórnicka i Ośrodek Badań nad Pamięcią Zbiorową i Studiów Muzealnych 08.11.21
  - 10) Konferencja "Poznańska przedsiębiorczość a unijna polityka na rzecz innowacji". Parlament Europejski, Grupa Parlamentarna EKR oraz inicjatywa Europošta prof. Zdzisława Krasnodębskiego 02.12.21
- Promocje książek – 3
    - 1) Promocja książki dr Magdaleny Heruday-Kiełczewskiej „Powszechna Wystawa Krajowa w 1929 r. w dokumentach historycznych” wydanej nakładem Wydawnictwa IPN. 03.12.21
    - 2) „PROMOCJA WŚRÓD PRZYJACIÓŁ” - wieczór autorski pana Henryka Krzyżanowskiego – promocja tomiku wierszy H. Krzyżanowskiego „Blog kulinarny mohera i inne wiersze Henryk Krzyżanowski”. Warsztaty Idei Obywateli Rzeczypospolitej. 29.11.21
    - 3) Spotkanie z profesorem MARKIEM HENDRYKOWSKIM autorem książki „POWSTANIE!”. Spotkanie poprowadził profesor Roman Kubicki. Dom Wydawniczy REBIS Sp. z o.o. 08.12.21
  - Koncerty – 4
    - 1) Recital Marii Jaskulskiej-Chrenowicz (sopran) i Elżbiety Spychały-Mroczek (fortepian) – koncert w ramach 21 Edycji The September Concert Poland. PAN Biblioteka Kórnicka, The September Concert Poland. 10.09.21
    - 2) Koncert kameralny Lepos Duo – „Poznańska Wiosna Muzyczna” Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej. Moore than One Production Paweł Gogolek. 02.10.21

- 3) Koncert kameralny Mniuszko String Quartet - „Poznańska Wiosna Muzyczna” Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej. More than One Productom Paweł Gogolek. 03.10.21
  - 4) „Camino Polaco” - Koncert pieśni Drogi św. Jakuba w wykonaniu Jacka Hałasa i Przyjaciół. W ramach XIII Festiwalu Kultur Europy – Hiszpańska Galicja. Dom Bretanii. Fundacja Poznań - Ille et Vilaine Poznań. 22.10.21
- Stale, cykliczne imprezy – 6
- 1) Jubileuszowe dziesiąte Narodowe Czytanie. Fragmenty „Moralności pani Dulskiej” przeczytali: wicewojewoda Aneta Niestrawska, wielkopolski kurator oświaty Robert Gaweł i dyrektor Biblioteki Kórnickiej PAN prof. Tomasz Jasiński. Całość przygotowali nauczyciele i uczniowie Liceum Ogólnokształcącego Mistrzostwa Sportowego w Poznaniu oraz Zespołu Szkół Budowlano-Drzewnych. Akcja Narodowe Czytanie organizowana jest przez Prezydenta RP od 2012 roku. PAN Biblioteka Kórnicka, Wielkopolski Urząd Wojewódzki, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe. 04.09.21
  - 2) Uroczystość zawarcia związku małżeńskiego – Mikołaj Michalik i Katarzyna Tarabula – 24.07.21
  - 3) W Jesiennej Zadumie - o tych, którzy odeszli w mijającym roku. Wieczór wspomnień organizowany od przeszło 20 lat. PAN Biblioteka Kórnicka, Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania. 25.10.21
  - 4) Spektakl multimedialny w 215. Rocznice Powstania Wielkopolskiego 1806 roku. Wielkopolskie Muzeum Niepodległości przy współpracy m.in. z PAN Biblioteką Kórnicką. 06.11.21
  - 5) Poznański Festiwal Nauki i Sztuki – warsztaty i wykłady dla dzieci o historii powstania Biblioteki, o i twórcach Biblioteki Kórnickiej. o dziejach książki i współczesnym bibliotekarstwie. PAN Biblioteka Kórnicka, Poznański Oddział PAN. 30.11.21
  - 6) 28. edycja wręczenia nagród laureatom konkursu im. Andrzeja Wojtkowskiego, który stanowi najwyższe wyróżnienie dla bibliotekarzy w Wielkopolsce. Zarząd Okręgu Wielkopolskiego SBP. 24.11.21
  - 7) Spotkanie Klubu Gazety Polskiej. 18.10.21

2. Zamek Kórnicki i oficyna Klaudynówka

W Zamku Kórnickim oraz w oficynie Klaudynówka, poza zwyczajowym zwiedzaniem części muzealnej, organizowane są takie wydarzenia jak m.in.: koncerty, spektakle, wystawy, sesje i spotkania.

- 15 maja 2021 r. w holu Zamku Kórnickiego odbył się spektakl pt. „*Głowa rodu*” w 160-tą rocznicę śmierci Tytusa Działyńskiego, Organizatorem przedsięwzięcia było Stowarzyszenie LEGION, w przedstawieniu udział wzięło 15 osób, nad którymi opiekę sprawował p. Leszek Grześkowiak, kierownik Działu Ruchu Turystycznego.

- od 24 maja do 11 czerwca 2021 r. zostały udostępnione bezpłatnie wnętrza ekspozycyjne oficyny Klaudynówka na organizację wystawy pt. „*Lubomir Michalak – kórnicki malarz i nauczyciel*”. Patronat honorowy nad wystawą objął dyrektor Biblioteki Kórnickiej prof. dr hab. Tomasz Jasiński.

- od 4 października do 15 grudnia 2021 r. w Zamku Kórnickim była prezentowana wystawa pt. „*Wokół narodzin, ślubów i pogrzebów. Pamiątki rodzinne Działyńskich i Zamoyskich*”. (rozd. IV, 11.1)

- 10 października 2021 Zamek w Kórniku, Francja, kobiety wino i śpiew czyli truver Colin Muset w przekładach Jacka Kowalskiego z towarzyszeniem Klubu Świętego Ludwika,

- 24 października 2021 r. w holu Zamku Kórnickiego odbył się *koncert finałowy Międzynarodowego Koncertu im. Józefa Madei*. Utwory Antonio Vivaldiego wykonał zespół Ami Ensemble wraz z solistką Celiną Kotz. Koncert był poświęcony Kompozytorowi w 280-tą rocznicę jego śmierci Wydarzenie jest cykliczną imprezą artystyczną organizowaną na terenie województwa wielkopolskiego przez Stowarzyszenie im. Józefa Madei we współpracy z Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacją Zakłady Kórnickie, finansowana ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

- 30 października 2021 r. w Sali Czarnej Zamku Kórnickiego odbyła się jednodniowa wystawa dóbr kultury o tematyce łowieckiej, organizowana przez Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Łowieckiego, współorganizatorami byli dr Kazimierz Krawiarz i Ryszard Wagner.

- 7 listopada 2021 r. w holu Zamku Kórnickiego odbył się koncert organowy w wykonaniu zespołu Lute Duo Plus pt. „*Drgnienia lutni – w stronę muzyki baroku*”, organizowany przez Związek Szlachty Rzeczypospolitej. Przed koncertem miała miejsce prezentacja Prezesa Związku Daniela Potockiego nt. Polskiego Stroju Narodowego, nawiązująca do wystawy pt. „*Splendor Wielkopolski – tradycje krawieckie i tkackie krajowego przemysłu manufakturowego na przykładzie narodowego stroju polskiego*” prezentowanej w Muzeum Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie.

- 7 listopada 2021 r. w holu Zamku odbył się Koncert Laureatów Powiatowego Konkursu Recytatorskiego pt. „*Wpisani w historię*”, którego organizatorem był Związek Harcerstwa Polskiego im. Tytusa hr. Działyńskiego.

- 28 listopada 2021 Zamek w Kórniku, Jacek Kowalski i Klub Świętego Ludwika, Wojna chocimska, koncert z okazji 400-lecia bitwy pod Chocimiem.

- 11 grudnia 2021 r. w holu Zamku odbył się coroczny koncert kolęd w wykonaniu Stowarzyszenia LEGION

Krakowskie Salony Poezji:

- 27.02.2021 Andrzej Grabowski - poezja Sergiusza Jasienina
- 27.06.2021 Małgorzata Walenda – twórczość Agnieszki Osieckiej
- 3.07.2021 Krzysztof Materna – wiersze Andrzeja Waligórskiego
- 25.09.2021 Jacek Braciak – poezja Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- 16.10.2021 Antoni Libera – teksty wybrane od Sofoklesa do Becketta
- 30.10.2021 Hanna Śleszyńska – twórczość Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- 11.12.2021 Beata Ścibakówna – poezja Jana Kasprowicza
- 18.12.2021 Tamara Arciuch – wybrane teksty świąteczne różnych poetów i pisarzy

W Zamku odbyły się również następujące wydarzenia:

- 16. 08 - Zdjęcia do teledysku – muzyka barokowa D. Skrzypczak.
- 30. 08 - Nagranie programu – Fundacja „Zakłady Kórnickie”.
- 29. 10 - Uroczysta Sesja Rady MiG Kórnik z gośćmi z gminy Bukowina Tatrzańska.
- 04. 11 - Realizacja programu TV – „Zakochani w Polskę”.
- 08. 12 - Wizyta ministra W. Bernackiego.
- 09. 12 - Realizacja programu TV – TVP Historia.
- 20. 12 - Realizacja filmu dokumentalnego – Teatr Muzyczny Poznań.

2 sierpnia 2021 r. w Zamku Kórnickim odbyło się uroczyste wręczenie medali za długoletnie pożycie małżeńskie. Medale wręczał Burmistrz Miasta i Gminy Kórnik.

W 2021 roku w Zamku Kórnickim odbyły się 64 uroczystości zawarcia związku małżeńskiego.

VI. BEZPIECZEŃSTWO ZBIORÓW

Zamek Kórnicki posiada systemy bezpieczeństwa: system sygnalizacji pożaru oraz system sygnalizacji napadu i włamania (SSWiN) monitorowane i bieżąco serwisowane przez firmę ALCAR Systemy Alarmowe, Janusz Groński, ul. Krzywa 2, 62-040 Puszczykowo. W Pałacu Działyńskich system ppoż. serwisowała firma ISKRA.

System sygnalizacji pożaru włączony jest do monitoringu pożarowego PSP. Obsługą systemu monitorowania sygnałów ppoż. wychodzących z Zamku Kórnickiego oraz z Pałacu Działyńskich w Poznaniu zajmuje się firma TP-TELTECH z siedzibą w Łodzi (90-418), Al. Tadeusza Kościuszki 5/7.

W roku 2021 w postępowaniu przetargowym wyłoniona została nowa firma, z którą podpisano 3-letnią umowę na ochronę Zamku Kórnickiego – Impel, konsorcjum firm z siedzibą we Wrocławiu. Impel świadczy również usługę monitorowania sygnałów przychodzących z systemów SSWiN, zainstalowanych w Zamku i magazynie książek, monitoringu wizyjnego oraz zapewnia usługę grup interwencyjnych.

Obsługę systemu SSWiN w biurach administracji Biblioteki Kórnickiej na Pl. Niepodległości 49 w Kórniku, zapewnia Agencja Ochrony „PEWNOŚĆ” Sp. z o.o. z siedzibą w Lesznie, ul. Jackowskiego 52.

VII. INWESTYCJE, REMONTY

W roku 2021 realizowano prace związane z utrzymaniem budynków znajdujących się w zarządzie Biblioteki Kórnickiej, dotyczące m.in. napraw, konserwacji i przeglądów instalacji systemów alarmowych (kwartalne przeglądy oraz doraźne naprawy systemów sygnalizacji ppoż. oraz sygnalizacji napadu i włamania), serwis windy w Zamku, w Pałacu oraz dźwigu towarowego w magazynie książek, serwis kotłowni (w trzech budynkach), konserwacja i przeglądy hydrantów, systemu CO2 w magazynie książek, naprawy instalacji elektrycznych i oświetlenia, konserwacja i naprawy instalacji sanitarnych itd. Wykonywano przeglądy roczne budynków.

1. Prace remontowe i renowacyjne:

Remont i renowacja murów wewnętrznych przyziemia Zamku w Kórniku – etap 2 i 3

W roku 2021 zrealizowano dwa kolejne etapy prac renowacyjnych w przyziemiach Zamku Kórnickiego. Prace realizowane były pod ścisłym nadzorem konserwatorskim, który powierzono pani Katarzynie Wypych. Pani konserwator przeprowadzała systematyczne badania stopnia zasolenia i zawilgocenia przyziemi, wyznaczała także zakresy prac i nadzorowała jakość wykonania.

W etapie 2 wykonano prace w pomieszczeniach 12, 13, 14 w zakresach A i B; etapie 3 wykonano prace w pomieszczeniach 1, 2, 3, 3a, 4, 5, 6, 7, 9b, 9c, 10, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 w zakresach A, B i C.

- zakres renowacyjny „A” dla murów średniowiecznych o znacznym stopniu degradacji i dużym stopniu zasolenia
- zakres renowacyjny „B” dla obszarów z cegły nowożytniej o niskim stopniu degradacji i dużym stopniu zasolenia
- zakres renowacyjny „C” dla obszarów z cegły nowożytniej o niskim stopniu degradacji i niskim stopniu zasolenia <0,25 %

Po położeniu okładów prace zakończono. Pomieszczenia stale są monitorowane przez panią Wypych. Kolejne etapy prac realizowane będą w roku 2022 i następnych. Prace etapu 2 wykonano dzięki darowiźnie Fundacji Zakłady Kórnickie (koszt prac i nadzorów 216 231,60 zł). Etap 3 prac kosztował 445 748,02 zł. Prace sfinansowano z dotacji Starostwa Powiatowego (274 047,26 zł), Gminy Kórnik (100 000 zł), Fundacji Zakłady Kórnickie (71 700,76 zł; w tym 3 148,80 zł wypłacone w styczniu 2022 r. za nadzór konserwatorski).

2. Zadania inwestycyjne:

- 1) **„Budowa „dużego” magazynu książek w przyziemiach Pałacu Działyńskich”**
(„Rozbudowa z przebudową części podziemnej Pałacu Działyńskich w Poznaniu z przeznaczeniem na magazyn książek”)

W 2021 r. w przetargu wyłoniona została firma **TRiM-Instal sp. z o.o. sp. k.** z siedzibą w Skórzewie (60-185) przy ul. Kokosowej 2, która po podpisaniu umowy (5.10.2021) podjęła się realizacji zadania inwestycyjnego (termin do 31.07.2022), mającego na celu budowę nowego jednokondygnacyjnego budynku magazynu książek przy istniejącym murze oporowym zlokalizowanym przy zachodniej elewacji Pałacu Działyńskich oraz przebudowę trzech pomieszczeń w przyziemiu budynku.

Ze względu na konieczność rozwiązania problemu magazynowania księgozbiorów na potrzeby istniejącej biblioteki, zgodnie z projektem budowane jest nowe pomieszczenie magazynowe. Budowany obiekt usytuowany jest przy istniejącym murze oporowym graniczącym z ogrodem przynależnym do Pałacu Działyńskich. Nowy budynek (magazyn nr 1) jest obiektem o jednej kondygnacji podziemnej. Magazyn nr 1 zostanie komunikacyjnie połączony z pomieszczeniem magazynowym (magazyn nr 2), zlokalizowanym w kondygnacji podziemnej Domku Mieszczańskiego i dalej z magazynem nr 3. Magazyny zostaną wyposażone w regały jezdne. Przebudowywany jest także korytarz z wyjściem na dziedziniec, jaki utworzy się pomiędzy elewacją przyziemi Pałacu Działyńskich a elewacją nowego budynku. W korytarzu, zostanie wydzielone pomieszczenie gospodarcze z węzłem sanitarnym dla dozorczy. W sumie uzyskamy 157,47 m² powierzchni użytkowej (w tym 129,7 m² – magazyny).

Prace (zgodnie z umową 1 490 000 + roboty dodatkowe i koszty nadzorów) finansowane są z dotacji celowej i środków pozabudżetowych PAN. W roku 2021 r. rozliczono 868 016,99 (w tym 837 000,00 dot. celowa; 31 016,99 dot. pozabudżetowa).

W 2021 r. zrealizowano zakres obejmujący następujące prace:

- 1) Rozbiórki - Demontaż balustrad z muru oporowego i schodów zewnętrznych; skucie tynków; Wykonano niezbędne podkucia ścian wewnętrznych w obszarach nowych schodów wewnętrznych.
- 2) Roboty ziemne - Skuto posadzki betonowe dziedzińca (w fosie) z demontażem istniejących studzienek i studni (wraz z orurowaniem); skuto posadzki wewnątrz budynku; rozebrano istniejące schody zewnętrzne wraz ze spocznikami.
- 3) Wykonano warstwy podposadzkowe oraz posadzkę na gruncie.
- 4) Fundamenty, izolacja fundamentów - Wykonano wykopy pod płytę fundamentową nowego budynku i schody zewnętrzne; Wykonano grubowarstwową izolację przeciwwodną na zagruntowanym podłożu (mur

oporowy); Wykonano izolację pionową murów fundamentowych odkrytych podczas demontażu posadzki na dziedzińcu ze szlamów mineralnych (elewacja zachodnia Pałacu Działyńskich, przypory); Wypełniono dylatację pomiędzy murem oporowym i magazynem nr 2 a nowym budynkiem wełną gruntową gr.3 cm; Wykonano fundamenty budynku.

- 5) Roboty instalatorskie - na terenie dziedzińca i budynku Pałacu po sprawdzeniu pionów kanalizacyjnych i kierunków odpływu oraz dokładnego przebiegu istniejącej kanalizacji podposadzkowej, przebudowano kanalizację.
- 6) Tynkowanie i naprawa ścian – wykonano nowe tynki na ścianach; Wykonano prace naprawcze ścian wewnętrznych oraz w obrębie muru oporowego i przypór.
- 7) Zabezpieczono ogniochronnie stalowe elementy konstrukcyjne.
- 8) Konstrukcje żelbetowe - Wykonano płyty żelbetowe i posadzki na gruncie, spełniające warunki nośności pod przyszłe regały jezdne.
- 9) Roboty elektryczne – demontaż starych instalacji elektrycznych (montaż nowych instalacji w kolejnym etapie prac).

W trakcie prac natrafiono na szereg problemów nie dających się przewidzieć na etapie przygotowania projektu. Przede wszystkim stwierdzono miejscami brak lub uszkodzenie fundamentu pod ścianą „zewnątrzną” i ścianami działowymi, brak powiązania ze stropem, brak szczelności stropodachu, zawilgocenia ścian; „podwójną” posadzkę. Konieczne było aneksowanie umowy. W styczniu 2022 r. kontynuowano prace i wykonano roboty dodatkowe.

2) Przebudowa ogrodenia przy Pałacu Działyńskich

Ze względu na zły stan techniczny, postępującą degradację muru wynikającą z braku hydroizolacji oraz długotrwałej eksploatacji a także zapewnienia bezpieczeństwa konstrukcji (uszkodzenia i zawilgocenie muru) i zachowania zabytkowego charakteru, przeprowadzono prace związane z przebudową i renowacją muru.

Wykonane roboty obejmowały:

- 1) Prace przygotowawcze;
- 2) Zabezpieczenie istniejących drzew i krzewów w bezpośrednim sąsiedztwie ogrodenia.
- 3) Prace demontażowe i rozbiórkowe: demontaż siatki metalowej oraz balustrad metalowych, ażurowych w niezbędnym zakresie (do ponownego montażu); demontaż lastrykowych nakryw z pręseł i słupów przebudowywanych (do ponownego montażu po wykonaniu napraw i renowacji); rozbiórka fragmentów muru – słupy i pręśla oraz zabezpieczenie gruntu przed osunięciem.

- 4) Ręczne wykonanie wykopów przy murze - odcinkowo z zachowaniem zaleceń dendrologicznych w obrębie systemów korzeniowych drzew (zalecane wydmuchiwanie gruntu).
- 5) Usunięcie starych spoin oraz niestabilnych fragmentów muru; Wykonanie trzpieni żelbetowych słupów oraz belki żelbetowej (zgodnie z branżą konstrukcyjną).
- 6) Omurowanie trzpieni żelbetowych słupów przęseł wzmacnianych z cegły pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej.
- 7) Budowa przęseł z cegły pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej wraz ze wzmocnieniem cegieł.
- 8) Wykonanie ławy fundamentowej pod nowe przęsło.
- 9) Wykonanie izolacji poziomej oraz opaski żwirowej.
- 10) Montaż ażurowych elementów kutych ogrodzenia po ich uprzedniej konserwacji.
- 11) Tynkowanie muru tynkami WTA oraz malowanie muru farbą silikatową w kolorze 0369 z wzornika Baupol Life.
- 12) Montaż okryw lastrykowych po renowacji.

Prace wykonała firma **TRiM-Instal sp. z o.o. sp. k.** z siedzibą w Skórzewie (60-185) przy ul. Kokosowej 2, wyłoniona w postępowaniu przetargowym. Zgodnie z umową podpisaną 5.10.2021 r., prace wykonano do 15.12.2021 r. Koszt robót i nadzorów (razem 581 840 zł) sfinansowano z dotacji celowej (566 000 zł) i dotacji pozabudżetowej PAN (15 840 zł).

W 2021 r. mimo przeprowadzanego dwa razy przetargu, nie udało się wyłonić wykonawcy prac: „Rewitalizacja budynku „Klaudynówka” w Kórniku” (Rewitalizacja z przebudową budynku oficyny zamkowej „Klaudynówka”). Złożone oferty przekraczały kwotę określoną w kosztorysie inwestorskim i możliwości finansowe Biblioteki. Na sytuację wpływ miał bardzo wysoki wzrost cen towarów i usług.

3. Inne prace:

W 2021 r. pan Jerzy Borwiński na zlecenie Biblioteki Kórnickiej wykonał „Badania architektoniczne i konserwatorskie domu przy Placu Niepodległości 50 w Kórniku”. Zgodnie z umową badania obejmowały:

- 1) Wykonanie analizy materiału źródłowego, który zostanie poddany porównaniu z architekturą, budownictwem i jego detalami z historycznego okresu.

- 2) Wytyczenie i przeprowadzenie prac odkrywkowych (w zależności od potrzeb badawczych) odkrywek stratygraficznych -pasmowych oraz krzyżowych i punktowych w ścianach i stropach.
- 3) Wykonanie odkrywek stratygraficznych – w zależności od potrzeb badawczych, na stolarce architektonicznej – stropy, drzwi.
- 4) Naniesienie rozwarstwień z fazami przebudowy
- 5) Wykonanie dokumentacji opisowej z ilustracjami i wnioskami badawczymi.
- 6) Wykonanie badań dendrologicznych.

Badania architektoniczne i konserwatorskie wykonał pan mgr Jerzy Borwiński, konserwator zabytków architektury, od wielu lat współpracujący z Biblioteką Kórnicką. Efektem badań jest dokumentacja konserwatorska. W roku 2022 wykonany zostanie projekt wielobranżowy. Koszt badań i sporządzenia dokumentacji wyniósł **21 033,00 zł brutto**. Zadanie sfinansowano dotacją Fundacji Zakłady Kórnickie.

Wykonano naprawę uszkodzonej windy w Zamku Kórnickim (wymiana bloku zaworowego, wymiana oleju hydraulicznego). Prace wykonała firma Windberg z Komornik, której powierzono również comiesięczny serwis (koszt 23 370 zł, dotacja podmiotowa).

Na dachu Pałacu Działyńskich wykonano naprawę kosza, oczyszczenie komina z nie trzymającego się tynku na dachu Pałacu Działyńskich oraz obróbki blacharskie na kominie (11 671,59 zł – dotacja podmiotowa).

Pomieszczenie magazynowe w budynku na Pl. Niepodległości 48 w Kórniku zabezpieczono dodatkowo kratą w oknie i obiciem drzwi blachą (koszt 3 997,14 zł).

Odmalowane zostały pomieszczenia pracowni Elektronicznych Tekstów Humanistycznych w Pałacu Działyńskich. W oficynie Australia odmalowano i przygotowano na potrzeby czytelników pokój na pierwszym piętrze. Pokoje na parterze „Australii”, służące wcześniej gościom, zaadaptowano na potrzeby magazynowe (razem 7995 zł).

W Zamku wykonana została renowacja podłóg w Salonie i w Pokoju Generałowej (4470 zł).

VIII. ZAKUPY

1. Zakupy inwestycyjne

1) Zakup księgozbioru Kazimierza Sabbata

PAN Biblioteka Kórnicka dysponuje największym zbiorem polskich wydawnictw bezdebitowych na świecie. Za pośrednictwem Biura Kancelarii Prezesa Rady Ministrów otrzymaliśmy propozycję kupienia księgozbioru Prezydenta na Uchodźstwie Kazimierza Sabbata. Księgozbiór ten liczy łącznie 7281 woluminów różnego rodzaju wydawnictw; na kolekcję składają się głównie książki. Najcenniejszą częścią kolekcji jest ponad 2400 woluminów wydawnictw powstałych i wydrukowanych na emigracji. Zbiór ten uzupełnia cenna kolekcja ponad 1200 woluminów wydanych za granicą w języku francuskim, angielskim, rosyjskim, niemieckim i hiszpańskim. 270 książek i broszur ma dedykacje autorskie, a wśród nich wiele wybitnych postaci historycznych: m. in. gen. Władysława Andersa, prof. Aleksandra Bluma, Mariana Bohusza-Szyski, Józefa Czapskiego, Jerzego Giedroycia, Krystyny i Gustawa Herlingów-Grudzińskich etc. Główną wartością tej kolekcji jest fakt, iż większość publikacji emigracyjnych nadal nie jest dostępna w kraju. Ogromne znaczenie ma też kompletność zbioru; tego typu kolekcje stanowią wielką rzadkość.

Biblioteka Kórnicka otrzymała za sprawą PAN dotację celową w wysokości 135 000 zł na zakup księgozbioru.

IX. WYNAJEM POMIESZCZEŃ

W Kórniku na podzamczu wynajmowany jest na działalność usługową budynek gastronomiczny (lokal o powierzchni użytkowej 54,10 m²), wraz pawilonem WC (45,70 m²) i ogródkiem gastronomicznym (35 m²). Najemcą jest ZPHU Paweł Jaferniki (umowa zawarta na okres od 1.01.2021 do 31.12.2031).

W przyziemiach budynku Pałacu Działyńskich w Poznaniu (ul. Stary Rynek 78-79) lokal o powierzchni 114,37 m² wynajmuje BNP Paribas Bank Polska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (umowa od 15 lutego 2021 r. do 14 lutego 2026 r.)

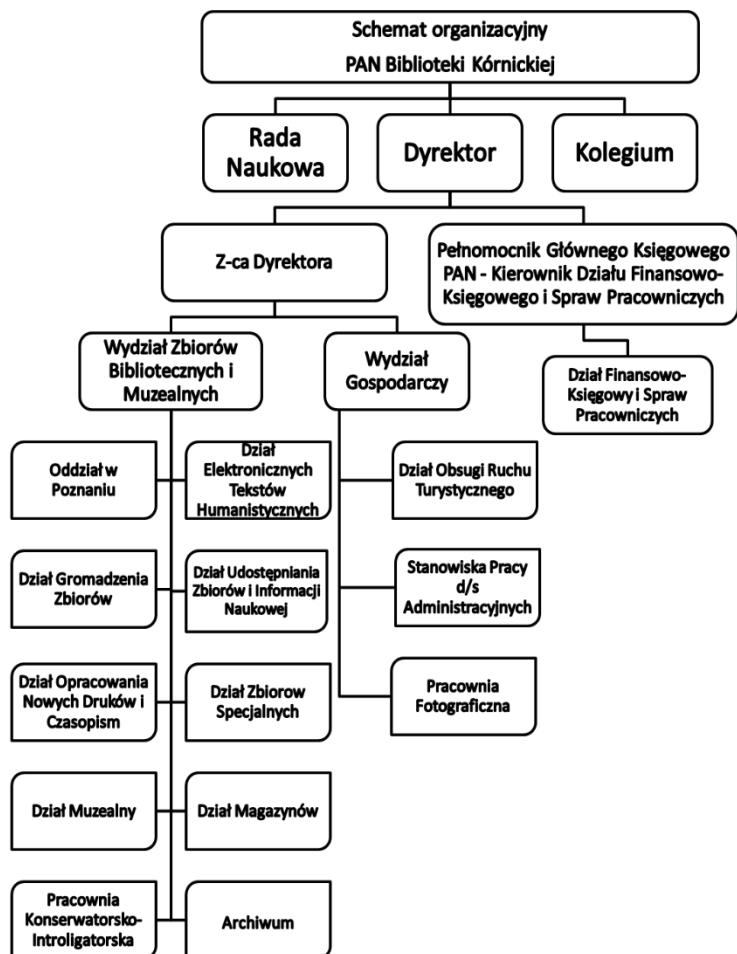
W Pałacu Działyńskich pomieszczenia użytkują jednostki PAN: Oddział PAN w Poznaniu (543,36 m² na II piętrze w Pałacu) oraz Instytut Sławistyki PAN (63,78 m² na II piętrze w Domku Gotyckim). Na poddaszu pracownikom Biblioteki wynajmowane są 4 mieszkania. Pozostała część Pałacu pozostaje w gestii Biblioteki Kórnickiej.

W Kórniku w budynkach na ul. Zamkowa 1, Zamkowa 10, Pl. Niepodległości 47-49, wynajmowane są lokale mieszkalne.

ZAŁĄCZNIKI

Żał. 1. Wykaz pracowników Biblioteki Kórnickiej PAN wg stanu na 31 grudnia 2021 r.

Kierownictwo PAN Biblioteki Kórnickiej

- 1) prof. dr hab. Tomasz Jasiński – dyrektor
- 2) mgr Katarzyna Woźniak, starszy kustosz, zastępca dyrektora
- 3) mgr Alicja Wiła – kierownik Działu Finansowo-Księgowego i Spraw Pracowniczych (główna księgowa - Pełnomocnik Głównego Księgowego PAN)

Sekretariat

- 4) mgr Milena Stępnia – starszy bibliotekarz (urlop macierzyński)
- 5) Maria Hładyszewska – bibliotekarz

Dział Gromadzenia Zbiorów

- 6) dr Tomasz Zuzek – starszy kustosz, kierownik
- 7) Beata Biedermann – bibliotekarz
- 8) Irmina Jankowiak – bibliotekarz

Dział Opracowania Nowych Druków i Czasopism

- 9) mgr Monika Małecka – starszy kustosz, kierownik
- 10) mgr Łukasz Fober – kustosz
- 11) mgr Rafał Pawlak – kustosz
- 12) mgr Sonia Drygas – starszy bibliotekarz (oddelegowana do pracy w Pałacu)
- 13) mgr Joanna Sobiegraj – starszy bibliotekarz
- 14) dr Ewa Wielgosz-Sokrupka – starszy bibliotekarz (PDz)

Dział Zbiorów Specjalnych

- 15) mgr Magdalena Marcinkowska – starszy kustosz, kierownik
- 16) dr Aneta Falk – starszy kustosz
- 17) dr Łukasz Jastrząb – starszy kustosz
- 18) dr Korneliusz Kaczor – starszy kustosz (PDz)
- 19) dr Agnieszka Królczyk – starszy kustosz (PDz)
- 20) mgr Małgorzata Potocka – kustosz
- 21) dr Edyta Bątkiewicz-Szymanowska – starszy kustosz

Dział Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej

- 22) dr Aleksandra Losik-Sidorska – starszy kustosz, kierownik
- 23) mgr Grzegorz Kubacki – kustosz (czytelnia Zamek)
- 24) mgr Krzysztof Rataj – starszy bibliotekarz (czytelnia Pałac, od 1.10 ½ etatu)
- 25) Agata Stachera – młodszy bibliotekarz

Dział Muzealny

- 26) mgr Mikołaj Potocki – starszy kustosz, kierownik
- 27) mgr Łukasz Borowiak – starszy bibliotekarz

Dział Magazynów

- 28) Urszula Dudziak – starszy magazynier, kierownik
- 29) Krzysztof Stolec – starszy magazynier
- 30) Sławomira Jabłońska – starszy magazynier
- 31) Karol Jaskuła – starszy magazynier
- 32) Hanna Szcześniak – magazynier/sprzątaczką w magazynach

Pracownia Konserwatorsko-Intrologatorska

- 33) mgr Aleksandra Kwiatkowska – st. konserwator, kierownik (3/4 etatu) (urlop macierzyński)
- 34) Piotr Jaskuła – st. konserwator – mistrz intrologator
- 35) mgr Aleksandra Wysokińska – konserwator zb. muzealnych (zastępstwo)
- 36) mgr Marta Nalaskowska – konserwator (1/4 etatu, umowa na czas określony)

Dział Ruchu Turystycznego

- 37) Leszek Grześkowiak – starszy renowator, kierownik
- 38) Maria Jańczyk – pracownik obsługi - starszy rzemieślnik
- 39) Maria Pawłowska – pracownik obsługi, opiekun ekspozycji muzealnej
- 40) Beata Taciak – pracownik obsługi, obsługa kasy w Zamku
- 41) Myrosława Czerniak – pracownik obsługi, opiekun ekspozycji muzealnej
- 42) Iwona Olejniczak – pracownik obsługi, opiekun ekspozycji muzealnej
- 43) Maria Burzyńska - - pracownik obsługi, opiekun ekspozycji muzealnej

Pracownia Fotograficzna

- 44) Zdzisław Nowakowski – starszy dokumentalista, fotograf, kierownik
- 45) Monika Szczepaniak – dokumentalista

Oddział w Poznaniu

- 46) mgr Janina Martyna – starszy kustosz, kierownik Oddziału
- 47) Grabowski Marcin - pracownik obsługi – starszy rzemieślnik, woźna w Pałacu
- 48) Jóźwiak Agnieszka – pracownik obsługi – starszy rzemieślnik, dozorca w Pałacu
- 49) Paluch Bogumiła – pracownik obsługi – starszy rzemieślnik, woźna w Pałacu
- 50) Katarzyna Nawracała – rzemieślnik – sprzątaczką w Pałacu

Dział Elektronicznych Tekstów Humanistycznych (Pałac Działyńskich)

- 51) mgr Wojciech Zagartowski - kustosz, kierownik
- 52) mgr Adam Fludra - kustosz
- 53) Monika Kitkowska – dokumentalista
- 54) Grzegorz Matz - dokumentalista
- 55) Monika Niemier – dokumentalista (Zamek)
- 56) mgr Justyna Olszewska - starszy dokumentalista
- 57) mgr Maria Wróż - starszy kustosz

Sam. Stanowiska Pracy ds. Promocji, Wydawnictw i Rozwoju Biblioteki

- 58) dr hab. Magdalena Biniś-Szkopek, prof. UAM – kustosz dyplomowany, samodzielny pracownik ds. rozwoju i promocji Biblioteki (1/2 etatu)
- 59) dr Zbigniew Kalisz - starszy kustosz, samodzielny pracownik ds. rozwoju naukowego i promocji Biblioteki (1/2 etatu)

Wydział Gospodarczy

- 60) mgr Mirosław Kwieciński – kierownik ds. techniczno-gospodarczych
- 61) Henryk Jaskuła – pracownik obsługi - starszy rzemieślnik

Dział Finansowo Księgowy i Spraw Pracowniczych

- 62) Elwira Olszak-Kujawa – księgowa
- 63) Anna Organiściak - starszy referent ds. księgowych
- 64) Małgorzata Mroczkowska – starszy specjalista ds. kadrowo płacowych

Załącznik 2. Zbiory Biblioteki Kórnickiej. Stan na 31 grudnia 2021 r.

Nabytki

Zbiory		Nabytki w 2020		Nabytki w 2021		Jedn. oblicz.
		ogółem	zbiory specjalne - podział	ogółem	zbiory specjalne - podział	Jedn. inw/wol.
I. ZBIORY BIBLIOTECZNE						
	Nowe druki	3313		7885		wol.
	Czasopisma	1579		4760		wol.
	Zbiory specjalne:	490		135		Jedn. inw
	<i> rękopisy</i>		5		5	Jedn. inw
	<i> dyplomy</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> stare druki</i>		36		29	Jedn. inw
	<i> bibl. szachowa</i>		2		0	Jedn. inw
	<i> kartografia</i>		268		14	Jedn. inw
	<i> archiwalia (AB)</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> muzykalia</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> zbiory filatelist.</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> mikrofilmy</i>		163		64	Jedn. inw
	<i> mat. fototechn. (fotok.)</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> dokum. audio-wizualne</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> makiety st.dr. i rkpsów</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> kserokopie</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> CD n.druk</i>		2		1	Jedn. inw
	<i> CDa zb.spec.</i>		14		22	Jedn. inw
	<i> zbior pieczęci</i>		0		0	Jedn. inw
RAZEM ZB.BIBL.: nowe druki, czasop.,zb. specj.		5382		12780		
II. ZBIORY MUZEALNE						
	a) Zbiory muzealne MK	0		1		Jedn. inw
	b) Zbiory numizmatyczne:	34		20		
	<i> banknoty</i>		8		0	Jedn. inw
	<i> monety</i>		26		20	Jedn. inw
	c) Dok. ikonograficzne:	6		3		
	<i> płyty graficzne</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> odbitki graficzne</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> ekslibrisy</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> rysunki</i>		1		1	Jedn. inw
	<i> plany architektoniczne</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> fotografie historyczne</i>		0		0	Jedn. inw
	<i> pocztówki</i>		5		2	Jedn. inw
	d) DZS	36		26		Jedn. inw
	e) Fotografia użytkowa	0		0		Jedn. inw
RAZEM zbiory muzealne:		76		50		
III. DEPOZYTY						
	a. Depozyt Fr. Kosińskiego	0		0		wol
	b. Depozyt muzealny	0		0		Jedn. inw
RAZEM depozyty:		0		0		Jedn. inw /wol.
RAZEM ZBIORY BIBLIOTEKI KÓRNICKEJ		5458		12830		Jedn. inw /wol.

Inwentaryzacja:

	Zbiory	Inwentaryzacja stan na 31.12.2020		Zinwentaryzowano w 2021 r.		Inwentaryzacja stan na 31.12.2021		Jedn. oblicz.
		ogółem	zbiory specjalne - podział	ogółem	zbiory specjalne - podział	ogółem	zbiory specjalne - podział	Jedn. inw/wol.
I. ZBIORY BIBLIOTECZNE								
	Nowe druki	234158		2616		236774		wol.
	Czasopisma	106818		1483		108301		wol.
	Zbiory specjalne:	67872		253		68125		Jedn. inw
	rękopisy		16056				16071	Jedn. inw
	dyplomy		257		0		257	Jedn. inw
	stare druki		30365		53		30418	Jedn. inw
	bibl. szachowa		3032		0		3032	Jedn. inw
	kartografia		2388		146		2534	Jedn. inw
	archiwalia (AB)		1182		6		1188	Jedn. inw
	muzykalia		1259		0		1259	Jedn. inw
	zbiory filatelist.		47				47	Jedn. inw
	mikrofilmy		11045		0		11045	Jedn. inw
	mat. fototechn. (fotok.)		601		0		601	Jedn. inw
	dokum. audio-wizualne		41		0		41	Jedn. inw
	makiety st.dr. i rkpsów		51		0		51	Jedn. inw
	kserokopie		71		0		71	Jedn. inw
	CD n.druk		901				901	Jedn. inw
	CDa zb.spec.		307		21		328	Jedn. inw
	zbiór pieczęci		269		12		281	Jedn. inw
	RAZEM ZB.BIBL.: nowe druki, czasop.,zb. specj.	408957		4352		413200		
II. ZBIORY MUZEALNE								
	a) Zbiory muzealne MK	6462		1		6463		Jedn. inw
	b) Zbiory numizmatyczne:	13774		0		13774		
	banknoty		1 879				1 879	Jedn. inw
	monety		11 895				11 895	Jedn. inw
	c) Dok. ikonograficzne:	44774		102		44876		
	płyty graficzne		424				424	Jedn. inw
	odbitki graficzne		10491				10491	Jedn. inw
	ekslibrisy		15080				15080	Jedn. inw
	rysunki		2509				2509	Jedn. inw
	plany architektoniczne		943				943	Jedn. inw
	fotografie historyczne		10237		101		10338	Jedn. inw
	pocztówki		5090		1		5091	Jedn. inw
	d) DZS	284	0			284		Jedn. inw
	e) Fotografia użytkowa	9920	0			9920		Jedn. inw
	RAZEM zbiory muzealne:	75053	75214	103		75317		
III. DEPOZYT								
	a. Depozyt Fr. Kosińskiego	221				221		wol
	b. Depozyt muzealny	25				25		Jedn. inw
	RAZEM depozyty:	246		0		246		Jedn. inw /wol.
	RAZEM ZBIORY BIBLIOTEKI KÓRNICKIEJ	484 417				488763		Jedn. inw /wol.

Spis treści

I. WSTĘP	0
II. SPRAWY ORGANIZACYJNE	3
1. COVID-19	3
2. Rada Naukowa	3
3. Kadra Biblioteki	5
III. FINANSE	6
IV. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA BIBLIOTEKI KÓRNICKEJ	8
1. Bibliotekarz Systemowy	8
2. Gromadzenie zbiorów. Sprzedaż wydawnictw	8
2.1. Gromadzenie zbiorów	8
2.2. Najciekawsze nabytki roku 2021	11
2.3. Sprzedaż wydawnictw. Ksero	12
2.4. Księgozbiór Stacji PAN w Rzymie	13
3. Opracowywanie zbiorów	13
3.1. Nowe druki i czasopisma	14
3.2. Zbiory specjalne	15
3.3. Zbiory Działu Muzealnego	21
4. Magazynowanie zbiorów	23
5. Udostępnianie zbiorów. Informacja naukowa. Digitalizacja	24
5.1. Udostępnianie zbiorów	24
5.2. Informacja naukowa, kwerendy	26
5.3. Digitalizacja zbiorów	29
5.4. Platforma Cyfrowa, WBC	30
5.5. Udostępnianie obiektów na wystawy w innych instytucjach	31
6. Konserwacja i zabezpieczanie zbiorów	35
7. Skontrum	38
8. Ruch Turystyczny. Zwiedzanie Zamku Kórnickiego	39
9. Projekty realizowane w PAN Bibliotece Kórnickiej ze środków na UiPDN	41
10. Wydawnictwa Biblioteki Kórnickiej	43
11. Wystawy, warsztaty, sesje, działalność dydaktyczna i popularyzatorska	46
11.1. Wystawy własne w Bibliotece Kórnickiej	46
11.2. Warsztaty	48
11.3. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska realizowana przez pracowników BK	48
11.4. Praktyki organizowane w Bibliotece Kórnickiej	55
11.5. Promocja, współpraca z różnymi instytucjami	56
12. Czwartki Literackie	58
13. Pracownicy - szkolenia i podnoszenie kwalifikacji, publikacje, udział w życiu naukowym.	59
13.1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	59
13.2. Udział w życiu naukowym – konferencje, sesje, projekty badawcze	60
13.3. Publikacje pracowników PAN Biblioteki Kórnickiej	63
V. WYDARZENIA KULTURALNO-OŚWIATOWE I SPOŁECZNE W SIEDZIBACH BIBLIOTEKI	66
1. Pałac Działyńskich	66
2. Zamek Kórnicki i oficyna Klaudyńówka	70
VI. BEZPIECZEŃSTWO ZBIORÓW	72
VII. INWESTYCJE, REMONTY	73
1. Prace remontowe i renowacyjne:	73
2. Zadania inwestycyjne:	74
3. Inne prace:	76
VIII. ZAKUPY	78
1. Zakupy inwestycyjne	78
IX. WYNAJEM POMIESZCZEŃ	78
ZAŁĄCZNIKI	80
Załącznik 1. Wykaz pracowników Biblioteki Kórnickiej PAN wg stanu na 31 grudnia 2021 r.	80
Załącznik 2. Zbiory Biblioteki Kórnickiej. Stan na 31 grudnia 2021 r.	84

<http://www.bkpan.poznan.pl/>
<https://platforma.bk.pan.pl/>